

XXI

A

HUOLTOTILASTO

10

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS- JA
ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO
VUONNA 1953

A

VÅRDSTATISTIK

10

FATTIGVÅRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÅRDEN ÅR 1953

SOCIAL WELFARE OF COMMUNES IN 1953

HELSINKI 1955

XXI

A

HUOLTOTILASTO

10

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS- JA
ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO
VUONNA 1953

A

VÅRDSTATISTIK

10

FATTIGVÅRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÅRDEN ÅR 1953

SOCIAL WELFARE OF COMMUNES IN 1953

Täten Sosiaaliministeriön sosiaalinen tutkimustoimisto saattaa julkisuuteen Suomen Virallisen Tilaston sarjaan XXI sisältyvän tilastollisen selonteon maan huoltotoiminnasta vuonna 1953.

Julkaisun toimitustyötä on lähinnä hoitanut toimiston aktuaari Margit Jalo.

Helsingissä maaliskuun 18 päivänä 1955.

Härmed bringar Socialministeriets byrå för social forskning till offentligheten en statistisk redogörelse för värdverksamheten i landet under år 1953, vilken ingår i serien XXI av Finlands Officiella Statistik.

Redigeringen av publikationen har närmast omhändertagits av aktuarien vid byrån Margit Jalo.

Helsingfors den 18 mars 1955.

G. Modeen.

Maija Tudeer.

SISÄLLYS

<i>Teksti</i>	Sivu
I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset	7
II. Köyhäinhoito ja lastensuojelu	
Avunsaajain ja lastensuojelulasten luku	9
Avustus- ja huoltomuoto	10
Ikä	13
Syntymäpaikka ja kotipaikkaoikeus	14
Avunsaajain siviilisääty ja huollettavien lasten syntyperä	15
Avunsaajain ja lasten vanhempain ammatti	17
Avuntarpeen ja lasten huostaanottamisen syy	17
III. Irtolaishuolto sekä alkoholisti- ja raittiushuolto	
Huollon alaisten henkilöiden luku	22
Ikä	23
Siviilisääty	24
Ammatti	24
Irtolaishuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet ..	25
Alkoholistihuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet	27
Raittiushuollon huoltotoimenpiteet	29
IV. Huollon alaiset henkilöt yhteensä	30
V. Huoltotoiminnan kustannukset	33
VI. Työlaitokset	41
Englanninkielinen katsaus ja selityksiä	43

Tauluja

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset	2
II. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet, ryhmitettyinä laitosten mukaan	3
III. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huoltomuodot	4
IV. Huoltotoiminnan menot	6
V. Huoltotoiminnan tulot	10
VI. Kunnalliskotien menot ja tulot	12
VII. Lastenkotien menot ja tulot	14

INNEHÅLL

<i>Text</i>	Sid.
I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstal- terna	7
II. Fattigvården och barnskyddet	
Understödstagarnas och barnskydds barnens antal	9
Understöds- och vårdformen	10
Ålder	13
Födelseort och hemortsrätt	14
Understödstagarnas civilstånd och de omhänder- tagna barnens börd	15
Understödstagarnas o. barnens föräldrars yrke ..	17
Orsaken till understödsbehovet och omhänder- tagandet av barnen	17
III. Lösdrivarvården samt alkoholist- och nykterhets- vården	
Antalet personer, som underkastats vård	22
Ålder	23
Civilstånd	24
Yrke	24
Grunderna för lösdrivarvården samt vårdåtgärder	25
Grunderna för alkoholistvården och vårdåtgärder	27
Nykterhetsvårdens vårdåtgärder	29
IV. Sammandrag av de personer, som blivit föremål för vård	30
V. Kostnaderna för vårdverksamheten	33
VI. Arbetsinrättningarna	41
Engelsk resumé och förklaringar	43

Tabeller

I. Vårdverksamhetens organisation och socialnämnder underlydande anstalter	2
II. I socialnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter	3
III. Olika vårdformer av fattigvård och barnskydd	4
IV. Vårdverksamhetens utgifter	6
V. Vårdverksamhetens inkomster	10
VI. Kommunalhemmens utgifter och inkomster	12
VII. Barnhemmens utgifter och inkomster	14

CONTENTS

<i>Text</i>	Page		Page
I. Organization of social welfare and institutes under social welfare boards	7	Reasons for care and measures taken in regard to chronic drunkards	27
II. Poor aid and child welfare		Measures of temperance supervision	29
The number of recipients and children under care	9	IV. Total number of persons under care	30
The forms of poor aid and welfare work	10	V. The costs of social welfare work	33
Age	13	VI. Workhouses	41
Place of birth and domiciliary right	14	Summaries and explications in English	43
Civil status of recipients and descent of children under care	15		
Occupation of recipients and parents of children	17	<i>Tables</i>	
Reason for granting aid and taking the children under care	17	I. Organization of social welfare work and institutes under social welfare boards	2
III. Treatment of vagrants, care of chronic drunkards and temperance supervision		II. Persons in institutes under social welfare boards, classified according to institutes	3
The number of persons under care	22	III. Different forms of poor aid and child welfare ..	4
Age	23	IV. Expenditure on social welfare work	6
Civil status	24	V. Social welfare work income	10
Occupation	24	VI. Income and expenditure of communal homes	12
Reasons for the treatment and measures taken in regard to vagrants	25	VII. Income and expenditure of children's homes	14

I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset.

Sosiaalilautakunnat. Lakimääräistä huoltotoimintaa varten maa oli v. 1953 jaettuna 548 huoltoyhdyksuntaan, joista 35 oli kaupunki- ja 29 kauppalakuntia. V:n 1951 alusta voimaan tulleen sosiaalihuollon hallintoa koskevan lain johdosta entiset huoltolautakunnat muutettiin sosiaalilautakunniksi, jotka toimivat joko jakamattomina tai osastoihin jaettuina. V:n 1953 päättyessä sosiaaliministeriö oli vahvistanut eri kuntien sosiaalilautakunnat toimimaan seuraavan laajuisina.

Sosiaalilautakunnat — Socialnämnder

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet
jakamattomia — odelade	9	4	340	353
2-osastoisia — med 2 avdelningar	17	24	126	167
useampiosastoisia — med flere avdelningar	7	1	2	10

16 maalaiskunnassa kunnan hallitus hoiti sosiaalilautakunnan tehtäviä. Ainoastaan Helsingissä ja Turussa oli 2 erillistä lautakuntaa, nim. huolto- ja lastensuojelulautakunnat.

Kunnalliskodit. Kunnalliskoteja oli v. 1953 kaikkiaan koko maassa 359. Yhden kunnan omistamia kunnalliskoteja oli 319 sekä kahden tai useamman kunnan omistamia yhteisiä 40. Näihin yhteisiin kunnalliskoteihin oli 117 kunnalla osuus. Lisäksi oli vielä Rovaniemen kauppalassa kuntainliiton omistama Kolpeneen huoltolaitos, johon 22 Lapin läänin kunnalla oli osuus. Sopimuksen mukainen oikeus saada sijoittaa hoidokkeja toisen kunnan kunnalliskotiin oli 38 kunnalla, minkä lisäksi vielä 7 kunnalla oli tällainen sopimus, vaikka niillä oli oma kunnalliskoti.

Koko maan kunnista oli selontekovuonna 442:lla eli 81 %:lla joko oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. Kun lisäksi 38 kunnalla oli sopimuksenmukainen oikeus sijoittaa hoidokkejaan toisen kunnan kunnalliskotiin; oli maan 548 kunnasta 480 kuntaa eli 88 % huolehtinut lain edellyttämän kunnalliskotihoidon järjestämisestä sitä tarvitseville.

Missä määrin kunnalliskodeissa oli erityinen osasto lapsia, mielisairaita ja muita sairaita varten, selviää seuraavasta asetelmasta.

Kunnalliskoteja, joissa oli — Kommunalhem med

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaiskunnat Landskommuner	Yhteensä Summa
lastenosasto — barnavdelning	1	1	2	4
mielisairasosasto — sinnessjukavdelning	13	5	131	149
sairasosasto — sjukavdelning	24	16	155	195
tuberkuloosiosasto — tuberkulosavdelning	6	4	20	30

I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstalter.

Socialnämnderna. För den lagstadgade vårdverksamheten var landet under år 1953 indelat i 548 vårdsamhällen, av vilka 35 voro stadskommuner och 29 köpingar. Till följd av lagen om socialnämnderna, som trädde i kraft från början av år 1951, blevo de tidigare vårdnämnderna ändrade till socialnämnder, vilka funktionera endera odelade eller uppdelade i avdelningar. I slutet av år 1953 hade socialministeriet fastställt för socialnämnderna följande arbetsuppdelning i de olika kommunerna.

I 16 landskommuner omhänderhade kommunalstyrelsen socialnämndens åligganden. Endast i Helsingfors och Åbo fanns det 2 särskilda nämnder, näml. både vård- och barnskyddsnämnder.

Kommunalhemmen. Antalet kommunalhem var år 1953 i hela landet inalles 359. Av kommunalhemmen var 319 sådana, som tillhörde en kommun och 40 sådana, som tillhörde två eller flere kommuner. I de sistnämnda hade 117 kommuner andel. Därtill fanns det ännu i Rovaniemi köping Kolpene vårdanstalt ägd av kommunalsammanslutning; 22 kommuner i Lapplands län hade där andel. 38 kommuner ägde rätt enligt överenskommelse att placera sina interner i en annan kommuns kommunalhem, vartill ännu 7 kommuner hade en sådan överenskommelse det oaktat, att de dessutom hade eget kommunalhem.

Av alla landets kommuner hade under redogörelseåret 442 eller 81 % antingen ett eget kommunalhem eller andel i sådant. Då därtill 38 kommuner hade rätt att enligt överenskommelse placera sina interner i en annan kommuns kommunalhem, hade 480 av landets 548 kommuner eller 88 % dragit försorg om ordnandet av i lagen förutsatt kommunalhemsvård för dem, som voro i behov därav.

I vilken utsträckning det i kommunalhemmen fanns särskilda avdelningar för barn, sinnessjuka och andra sjuka, framgår av följande sammanställning.

Työlaitokset. V. 1953 toimi maassa kaikkiaan 9 työlaitosta, joista Helsingin kaupunki omisti 1, valtio yhden Ilmajoella irtolaisia varten ja loput 7 kuuluivat kuntayhtymille. Yhteisiin työlaitoksiin osallistui 505 kuntaa eli 92 % maan kaikista kunnista. Työlaitoksista tehdään tarkemmin selkoa sivulla 41.

Muut köyhäinhoidolliset laitokset. Helsingissä ja Tampereella oli sosiaalilautakunnan alaisia köyhäinhoidollisia työtupia, Sievissä sairaskoti ja Ylihärmässä sairastupa. — Osuuksia piirimielisairaaloihin omisti 530 kuntaa eli 97 % maan kunnista.

Lastenkodit. Sosiaali- tai lastensuojelulautakunnan alaisia lastenkoteja oli selontekovuonna kaikkiaan 20 kaupungissa, 14 kauppalassa ja 56 maalaiskunnassa yhteensä 114. Näistä oli tavallisia lastenkoteja 100, pientenlastenkoteja 6, vastaanottokoteja 2, erityislastenkoteja 4 sekä äiti- ja lapsikoteja 2. Näistä lastenkodeista oli 1 kahden ja 2 kolmen kunnan yhteisiä. Sitä paitsi 7 kunnalla oli sopimus toisen kunnan kanssa saada sijoittaa lapsiaan niiden lastenkoteihin. 24 kunnalla oli tällainen sopimus yksityisen lastenkodin kanssa.

Kunnallisia koulukoteja oli kaikkiaan 4, nim. Helsingissä 2, sekä Turussa ja Porissa, kummassakin 1. Lisäksi oli vielä Helsingissä ja Turussa vastaanottokoti sekä Kotkassa epäsosiaalisten lasten eristyslaitos.

Muut lastensuojelulaitokset. Seuraavasta yhdistelmästä selviää niiden kuntien luku, joissa oli joko kunnan omia tai avustamia tai yksityisten ilman kunnan apua toimivia erilaatuisia lastensuojelulaitoksia. Viimeksi mainittujen laitosten lukumäärästä ei ole tietoa.

Arbetsinrättningarna. Under år 1953 verkade i landet 9 arbetsinrättningar, av vilka 1 ägdes av Helsingfors stad, en inrättning i Ilmajoki för lösdrivare av staten och de återstående 7 tillhörde kommunsammanslutningar. 505 kommuner eller 92 % av landets alla kommuner voro delägare i de gemensamma arbetsinrättningarna. För arbetsinrättningarna redogöres närmare å sid. 41.

Fattigvårdens övriga vårdanstalter. I Helsingfors och Tammerfors fanns det under socialnämnden lydande arbetsstugor, som upprätthölls av fattigvården, i Sievi ett sjukhem och i Ylihärma en sjukstuga. — Andelar i distriktsinnessjukhus hade 530 kommuner eller 97 % av landets kommuner.

Barnhemmen. Under social- eller barnskyddsnämnderna lydande barnhem fanns det under redogörelseåret i 20 städer, 14 köpingar och 56 landskommuner inalles 114. Av dessa voro 100 vanliga barnhem, 6 småbarnshem, 2 mottagningshem, 4 specialbarnhem och 2 barn- och mödrahem. Av dessa barnhem ägdes 1 av tvenne och 2 av tre kommuner gemensamt. Dessutom hade 7 kommuner rätt enligt överenskommelse att placera sina barn i en annan kommuns barnhem. 24 kommuner hade en sådan överenskommelse med något privat barnhem.

Antalet kommunala skolhem var 4, näml. i Helsingfors 2 samt i Åbo och Björneborg, 1 i var och en. Dessutom fanns ännu i Helsingfors och Åbo ett mottagningshem och i Kotka en isoleringsanstalt för asocjala barn.

Övriga barnskyddsanstalter. Av följande sammanställning framgår antalet kommuner, i vilka fanns speciella barnskyddsanstalter. Dessa voro antingen kommunens egna, understödda av kommunen eller privata utan kommunalt understöd. Uppgifter om de sistnämndas antal saknas.

	Kunnan omia Kommunens egna		Kunnan avustamia Av kommunen understödda		Yksityisiä ilman kunnan apua Privata utan kommunens understöd
	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Kuntien luku Antal kommuner	Laitosten luku Antal anstalter	Kuntien luku Antal kommuner
Lastenseimiä — Barnkrubbor	25	70	14	30	12
Lastentarhoja — Barntädgårdar	30	141	34	63	20
Koululaisten päiväkoteja — Daghem för skolbarn	4	12	1	1	—
Lasten päiväkoteja — Daghem för barn	18	24	23	25	16
Kesäsiirtoloita kouluikäisille — Sommarkolonier för skolbarn	28	34	20	120	16
Kesäsiirtoloita nuoremille — Sommarkolonier för yngre	5	16	11	28	11
Kerhokeskuksia — Klubbcentraler	8		32		19

Kesäsiirtoloiden kohdalla kuntien ilmoitukset ovat olleet hieman epäselviä, joten niitä koskevat luvut eivät ole aivan tarkkoja. Yhdistelmässä mainitut lastensuojelulaitokset sijaitsivat pääasiassa kaupunkikunnissa sekä muutamissa kauppaloissa. Vain yhdessä maalaiskunnassa oli kunnan omistama lastenseimi, kolmessa lastentarha, samoin kahdessa lasten päiväkoti ja 6:ssä kesäsiirtola kouluikäisille. 29 kuntaa oli itse järjestänyt kasvitarihatoimintaa, 103 kuntaa avusti sellaista ja 20 kunnassa oli yksityisten ylläpitämää ilman kunnan apua.

Kunnallisia kodinhoitajia oli v. 1953 kaikkiaan 355 kunnassa yhteensä 689. Näistä oli 62 kaupungissa ja kauppalassa yhteensä 229 sekä 293 maalaiskunnassa 460. Tämän lisäksi muutamit kunnat ilmoittivat, että kodinhoitajan paikka oli perustettu, mutta hakijoiden puutteesta sitä ei oltu voitu täyttää.

Kommunernas uppgifter angående sommarkolonierna voro något oklara, varför siffrorna icke äro alldeles exakta. De i sammanställningen anförda barnskyddsanstalterna voro för det mesta belägna i städerna och i några köpingar. Endast i en landskommun fanns en barnkrubba ägd av kommunen, i 3 fanns barntädgård, likaså i 2 daghem för barn och i 6 sommarkolonier för skolbarn. 29 kommuner hade själv anordnat trädgårdsverksamhet, 103 kommuner understödde sådan och i 20 kommuner uppehöll privata sammanlutningar sådan verksamhet utan kommunens understöd.

Kommunala hemsystrar fanns det år 1953 inalles i 355 kommuner sammanlagt 689. Av dessa voro 229 i 62 städer och köpingar och 460 i 293 landskommuner. Dessutom har några kommuner uppgivit, att en hemsystertjänst blivit inrättad, men i brist på sökande hade platsen ej kunnat besättas.

II. Köyhäinhoito ja lastensuojelu.

Avunsaajain ja lastensuojelulasten luku.

Köyhäinhuoltoavustusta saaneet henkilöt on tilastossa jaettu kahteen ryhmään: varsinaisiin ja tilapäisiin avunsaajiin. Edellisiin kuuluvat kaikki ne henkilöt, jotka ovat saaneet laitoshoitoa tai ovat olleet sijoitettuna yksityisiin perheisiin (yksityishoitoon) tai ovat saaneet kotiaavustusta vuoden aikana vähintään 2 500 mk. Tilapäisiin avunsaajiin taas on luettu ainoastaan ne henkilöt, jotka ovat saaneet vain kotiaavustusta 2 500 mk pienemmän määrän. Jaotuksessa varsinaisiin ja tilapäisiin avunsaajiin ei näin ollen ole otettu huomioon avustuksen jatkuvaisuutta. Vakinaisen ja tilapäisen kotiaavustuksen rajana oli ennen v. 1947 500 mk, mutta rahanarvon alennuttua on se v:n 1947 alusta korotettu 2 500 mk:aan.

Lastensuojelun alaisiin lapsiin on luettu kaikki ne lapset, jotka lastensuojelulain 3:n luvun 8 §:n nojalla on otettu sosiaalilautakuntien huostaan.

Köyhäinhuollon varsinaisia avunsaajia ja lastensuojelulapsia oli v. 1953 seuraavasti.

	Köyhäinhuolto — Fattigvården	Lastensuojelu — Barnskyddet
	abs. %	abs. %
Kaupungeissa — I städer	33 951 28.2	5 967 37.6
Kauppalloissa — I köpingar	8 745 7.3	1 007 6.4
Maalaiskunnissa — I landskommuner	77 742 64.5	8 892 56.0
Koko maassa — I hela landet	120 438 100.0	15 866 100.0

Köyhäinhuollon avunsaajain luku, joka sodan johdosta aiehi huomattavasti v:sta 1940 v:een 1944, on siitä lähtien säännöllisesti noussut: v:sta 1952 v:een 1953 8.4 %, asutuskokouksissa kokonaista 13.9 %, maaseudulla vain 5.7 %. Lastensuojelulasten luku senjaan on vuosittain alentunut v:sta 1941 v:een 1951, alussa voimakkaammin, viime vuosina hitaammin. V. 1953 se nousi hieman, 2.5 %.

Eri läänien kesken köyhäinhuollon varsinaisten avunsaajain ja lastensuojelulasten luku jakaantui seuraavalla tavalla.

1. Köyhäinhuollon avunsaajain ja lastensuojelulasten luku lääneittäin. — Antal fattigvårdens understödstagare och barnskydds barn länsvis.

L ä ä n i — L ä n	Köyhäinhuolto — Fattigvården						Lastensuojelu — Barnskyddet					
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar		Maalaiskunnat Lands- kommuner		Yhteensä Summa		Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar		Maalaiskunnat Lands- kommuner		Yhteensä Summa	
	abs.	% väestöstä av befolk- ningen	abs.	% väestöstä av befolk- ningen	abs.	% väestöstä av befolk- ningen	abs.	% väestöstä av befolk- ningen	abs.	% väestöstä av befolk- ningen	abs.	% väestöstä av befolk- ningen
Uudenmaan — Nylands ...	14 098	3.0	7 483	3.2	21 581	3.0	2 825	0.6	843	0.4	3 668	0.5
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	6 108	3.1	11 577	2.6	17 685	2.8	974	0.5	1 245	0.3	2 219	0.3
Ahvenanmaa — Åland	79	2.2	298	1.6	377	1.7	7	0.2	27	0.1	34	0.2
Hämeen — Tavastehus	7 311	3.0	9 686	3.0	16 997	3.0	1 239	0.5	1 226	0.4	2 465	0.4
Kymen — Kymmene	3 774	3.1	4 646	2.3	8 420	2.6	498	0.4	576	0.3	1 074	0.3
Mikkelin — S:t Michels	1 364	2.9	6 371	3.2	7 735	3.1	202	0.4	771	0.4	973	0.4
Kuopion — Kuopio	2 544	3.5	13 213	3.2	15 757	3.3	282	0.4	1 516	0.4	1 798	0.4
Vaasan — Vasa	3 980	3.3	11 945	2.4	15 925	2.6	534	0.4	1 068	0.2	1 602	0.3
Oulun — Uleåborgs	1 804	3.1	8 686	2.7	10 490	2.8	247	0.4	1 069	0.3	1 316	0.3
Lapin — Lapplands	1 634	3.8	3 837	2.9	5 471	3.1	166	0.4	551	0.4	717	0.4
Koko maa — Hela landet	42 696	3.1	77 742	2.8	120 438	2.9	6 974	0.5	8 892	0.3	15 866	0.4

II. Fattigvården och barnskyddet.

Understödstagarnas och barnskydds barnens antal.

De personer, som åtnjutit fattigvårdsunderstöd, ha i statistiken indelats i två grupper: egentliga och tillfälliga understödstagare. Till de förra höra alla de personer, som åtnjutit anstaltsvård eller varit utackorderade i enskilda familjer eller för vilka det under året erhållna hemunderstödet varit minst 2 500 mk. Såsom tillfälliga understödstagare ha åter räknats de personer, vilka icke åtnjutit annat än understöd i hemmet till ett belopp, som understög 2 500 mk. Vid indelningen i egentliga och tillfälliga understödstagare har således understödets kontinuitet icke beaktats. Gränsen mellan det egentliga och tillfälliga hemunderstödet var före år 1947 500 mk, men till följd av penningvärdets nedgång har den från början av år 1947 höjts till 2 500 mk.

Till barnskydds barn har räknats alla de barn, som på grund av barnskyddslagens 3 kap. § 8 omhändertagits av socialnämnderna.

Antalet fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskydds barn var år 1953 följande.

	Köyhäinhuolto — Fattigvården	Lastensuojelu — Barnskyddet
	abs. %	abs. %
Kaupungeissa — I städer	33 951 28.2	5 967 37.6
Kauppalloissa — I köpingar	8 745 7.3	1 007 6.4
Maalaiskunnissa — I landskommuner	77 742 64.5	8 892 56.0
Koko maassa — I hela landet	120 438 100.0	15 866 100.0

Antalet understödstagare, som till följd av kriget märkbart minskades från år 1940 till 1944, har därefter regelbundet ökat, från år 1952 till 1953 med 8.4 %, i bosättningscentra med hela 13.9 %, på landsbygden endast med 5.7 %. Antalet barnskydds barn har däremot årligen nedgått från år 1941 till år 1951, i början kraftigare, under de sista åren långsammare. År 1953 har antalet barn något stigit, med 2.5 %.

På de olika länen fördelade sig antalet fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskydds barnen på följande sätt.

Köyhäinhoidon tilapäiset avunsaajat. Niiden suoranaisesti avustettujen henkilöiden luku, joiden kotiaavustuksen arvo oli 2 500 mk pienempi, oli seuraava.

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Miehiä — Män	1 617	438	3 616	5 671
Naisia — Kvinnor	1 296	331	4 113	5 740
Lapsia — Barn	522	85	1 217	1 824
Yhteensä — Summa	3 435	854	8 946	13 235

Köyhäinhoidon suoranaisesti avustamia, t. s. varsinaisia avunsaajia ja tilapäisesti avustettuja, oli siten v. 1953 133 673 eli 3.2 % väestöstä. Tilapäisesti avustettujen luku on edellisestä vuodesta huomattavasti noussut, 17.5 %.

Köyhäinhoidon välillisesti avustamat henkilöt. Usein köyhäinhoitoavustus tuottaa hyötyä myös avunsaajain perheille, etenkin sellaisissa tapauksissa, jolloin avustus on annettu kotiin elatusavustukseksi. Sellaisten henkilöiden lukumäärä, jotka ovat välillisesti tulleet osallisiksi vähintään 2 500 mk:n suuruudesta kotiaavustuksesta, oli seuraava.

	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Aviomiehiä — Äkta män	153	115	577	845
Aviovaimoja — Hustrur	3 256	1 166	6 862	11 284
Lapsia — Barn	13 145	4 814	36 647	54 606
Yhteensä — Summa	16 554	6 095	44 086	66 735

Varsinaisia avunsaajia sekä tilapäisesti ja välillisesti avustettuja oli siten koko maassa v. 1953 200 408 eli 4.8 % väestöstä. Jos lisäksi otetaan huomioon ne välillisesti avustetut henkilöt, jotka ovat olleet osallisia laitos- ja yksityishoidon ohella myönnetystä vähintään 2 500 mk:n kotiaavustuksesta, oli köyhäinhoitoavustuksesta osallisten luku koko maassa mainittuna vuonna 212 627.

Köyhäinhoidon 16 vuotta nuorempia avunsaajia oli 7 376 ja tilapäisesti avustettuja 1 824. Kun näiden lisäksi 54 606 lapsen on ilmoitettu välillisesti tulleen osalliseksi heidän vanhemmilleen annetusta kotiaavustuksesta, on siten kaikkiaan 63 806 lasta tavalla tai toisella saanut köyhäinhoitoavustusta.

Avustus- ja huoltomuoto.

Avustuksen muotoon nähden varsinaiset avunsaajat jaetaan köyhäinhoitotilastossa kolmeen ryhmään, nimittäin laitoksissa hoidettuihin, yksityishoidossa olleisiin ja vähintään 2 500 mk:n suuruisen kotiaavustuksen saaneisiin. Tällöin henkilöt, jotka ovat olleet paitsi laitoksessa myös yksityishoidossa ja mahdollisesti vielä ovat saaneet kotiaavustusta, on laskettu ensimmäiseen ryhmään, yksityishoidon lisäksi kotiaavustusta saaneet toiseen ryhmään, joten kolmanteen kuuluvat ainoastaan ne, jotka ovat saaneet yksinomaan kotiaavustusta.

Lastensuojelulapsiin nähden sosiaali- tai lastensuojelulautakunnat ovat soveltaneet kahta huoltomuotoa: heidät on sijoitettu joko laitoksiin tai yksityisiin perheisiin n. s. yksityishoitoon asianmukaista hoitoa saamaan. Jos joissakin tapauksissa huostaan otetuille lapsille syystä tai toisesta on annettu vain raha-avustusta, on heidät tilastossa käsitelty yksityishoidossa olleina tai köyhäinhoitolapsina siirretty köyhäinhoitotilastoon.

Fattigvårdens tillfälligt understödda. Antalet direkt understödda personer, vilkas hemunderstöd i värde understeg 2 500 mk, var följande.

Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
1 617	438	3 616	5 671
1 296	331	4 113	5 740
522	85	1 217	1 824
3 435	854	8 946	13 235

De av fattigvården direkt understödda, d. v. s. de egentliga understödstagarna och de tillfälligt understödda, utgjorde sålunda år 1953 133 673 eller 3.2 % av befolkningen. Från föregående år har antalet tillfälligt understödda avsevärt stigit, med 17.5 %.

De av fattigvården indirekt understödda. Fattigvårdsunderstödet bringar ofta nytta även åt understödstagarnas familjer, i synnerhet i sådana fall, då understödet har givits i hemmet i form av försörjningsbidrag. Antalet personer, vilka indirekt blivit delaktiga av hemunderstöd till ett värde av minst 2 500 mk, var följande.

Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
153	115	577	845
3 256	1 166	6 862	11 284
13 145	4 814	36 647	54 606
16 554	6 095	44 086	66 735

Antalet egentliga understödstagare samt tillfälligt och indirekt understödda utgjorde sålunda i hela landet år 1953 200 408 eller 4.8 % av befolkningen. Om även de indirekt understödda personer tagas i betraktande, vilka blivit delaktiga av hemunderstöd till ett värde av minst 2 500 mk, som beviljats jämsides med anstaltsvård och utackordering, stiger antalet personer, som blivit delaktiga av fattigvårdsunderstöd, i hela landet under nämnda år till 212 627.

Antalet *fattigvårdens egentliga understödstagare under 16 år* var 7 376 och antalet tillfälligt understödda 1 824. Då därtill 54 606 barn uppgivits ha blivit indirekt delaktiga av föräldrarna tilldelat understöd i hemmet, hava sålunda inalles 63 806 barn på ett eller annat sätt erhållit understöd av fattigvården.

Understöds- och vårdformen.

Med hänsyn till understödets form indelas de egentliga understödstagarna i fattigvårdsstatistiken i tre grupper: i anstalter intagna, utackorderade och personer, vilka erhållit understöd i hemmet till ett värde av minst 2 500 mk. Härvid ha personer, som utom att de fått anstaltsvård, även varit utackorderade och möjligen ännu erhållit hemunderstöd, hänförs till den första och de som varit utackorderade och därtill fått hemunderstöd, till den andra gruppen; den tredje gruppen omfattar således endast de personer, som erhållit enbart hemunderstöd.

I fråga om barnskyddsbarnen ha social- eller barnskyddsnämnderna begagnat sig av trenne vårdformer: barnen ha placerats i anstalter eller i privata familjer (utackorderade) för erhållande av behövlig vård. Om de omhändertagna barnen i några fall av någon särskild orsak erhållit endast penningunderstöd, ha de i statistiken behandlats som utackorderade eller i egenskap av fattigvårdsbarn hänförs till fattigvårdsstatistiken.

Eri avustus- ja huoltomuotoihin nähden köyhäinhoidon varsinaiset avunsaajat ja lastensuojelulapset jakaantuivat seuraavasti.

Med avseende på de olika understöds- och vårdformerna fördelade sig fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskydds barnen på följande sätt.

2. Avustus- ja huoltomuoto. — Understöds- och vårdformen.

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdformen	Köyhäinhuolto — Fattigvården						Lastensuojelu — Barnskyddet					
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar		Maalais- kunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet		Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar		Maalais- kunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Laitoksissa hoidetut — I anstalter vårdade	23 771	55.7	48 331	62.2	72 102	59.9	5 077	72.8	3 443	38.7	8 520	53.7
Yksityishoidossa olleet — Utackorderade	56	0.1	1 624	2.1	1 680	1.4	1 897	27.2	5 449	61.3	7 346	46.3
Kotiaivustusta saaneet — I sina hem understödda	18 869	44.2	27 787	35.7	46 656	38.7	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	42 696	100.0	77 742	100.0	120 438	100.0	6 974	100.0	8 892	100.0	15 866	100.0

Yleisin avustus- ja huoltomuoto on jatkuvasti ollut laitoshoido; lähes $\frac{3}{5}$ köyhäinhoidon avunsaajista ja runsaasti $\frac{1}{2}$ lastensuojelulapsista on ollut hoidettavana laitoksissa. Yksityishoitoon sijoitettujen luku on vuosi vuodelta suhteellisesti katsoen yhä vain pienentynyt. V. 1939 oli köyhäinhoidon avunsaajista 3.6 % ja lastensuojelulapsista 68.7 % yksityisissä perheissä hoidettavana, v. 1953 vastaavasti vain 1.4 ja 46.3 %.

Sekä köyhäinhoidon että lastensuojelun kohdalla on yksityishoitoa käytetty suhteellisesti enemmän maalaiskunnissa kuin kaupungeissa ja kauppaloissa. Tämä johtuu osaksi siitä, että on vielä eräitä maalaiskuntia, joilla ei ole omaa kunnalliskotia eikä myöskään osuutta tai sopimusta muihin kunnalliskoteihin. Sen sijaan melkein kaikilla kaupungeilla on oma kunnalliskoti ja lastenhoitolaitoksia niillä on suhteellisesti paljon enemmän kuin maalaiskunnilla.

Köyhäinhoidon miespuolisista avunsaajista 58.4 % on saanut laitoshoidon naispuolisten vastaavan suhdeluvun ollessa 57.2. Lastensuojelulapsiin nähden on 58.0 % pojista ollut sijoitettuna laitoksiin, mutta tytöistä vain 48.2 %.

Jotta saataisiin selville, kuinka suuri on 2 500 mk suurempaa kotiaivustusta saaneiden ja yksityishoidossa olleiden köyhäinhoidon avunsaajain kokonaisluku maassa, on laskettu erikseen, kuinka moni on laitoshoidon ohella ollut yksityishoidossa ja kuinka moni laitos- ja yksityishoidon lisäksi saanut kotiaivustusta. Edellisiä oli 353 ja jälkimmäisiä 14 318, joten yksityishoidossa v. 1953 olleiden kokonaisluku oli 2 033 ja kotiaivustusta saaneiden 60 974.

Seuraava taulukko osoittaa, kuinka köyhäinhoidon avunsaajat ja lastensuojelulapset jakaantuivat eri lääneissä avustus- ja huoltomuodon mukaan, prosenttein laskettuna.

3. Avustus- ja huoltomuoto eri lääneissä. — Understöds- och vårdformen i olika län.

Läni — Län	%:na avunsaajain koko luvusta — I % av hela antalet understödstagare				
	Köyhäinhuolto — Fattigvården			Lastensuojelu — Barnskyddet	
	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade	Yksityishoidossa olleet Utackorderade	Kotiaivustusta saaneet I sina hem understödda	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade	Yksityishoidossa olleet Utackorderade
Uudenmaan — Nylands	57.0	0.6	42.4	68.9	31.1
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	57.8	1.6	40.6	53.2	46.8
Ahvenanmaa — Åland	61.5	3.2	35.3	32.4	67.6
Hämeen — Tavastehus	60.3	1.0	38.7	58.2	41.8
Kymen — Kymmene	62.8	0.9	36.3	69.9	30.1
Mikkelin — S:t Michels	67.5	0.7	31.8	43.3	56.7
Kuopion — Kuopio	62.7	1.0	36.3	31.4	68.6
Vaasan — Vasa	59.3	2.3	38.4	42.6	57.4
Oulun — Uleåborgs	60.1	2.9	37.0	39.4	60.6
Lapin — Lapplands	54.4	2.1	43.5	60.0	40.0
Koko maa — Hela landet	59.9	1.4	38.7	53.7	46.3

Den allmännaste understöds- och vårdformen har fortfarande varit anstaltsvård; nära $\frac{3}{5}$ av fattigvårdens understödstagare och drygt $\frac{1}{2}$ av barnskydds barnen ha vårdats i anstalter. Antalet utackorderade har från år till år relativt sett allt fortfarande minskats. År 1939 var 3.6 % av fattigvårdens understödstagare och 68.7 % av barnskydds barnen vårdade i privata familjer, år 1953 motsvarande endast 1.4 och 46.3 %.

Både vid fattigvården och barnskyddet har utackordering som vårdform använts jämförelsevis oftare i landskommunerna än i städerna och köpingarna. Detta beror till en del på, att det ännu finns några landskommuner, som icke ännu har eget kommunalhem ej heller andel eller någon överenskommelse med andra kommuner. Däremot finns det ett kommunalhem i nästan varje stadskommun och barnskyddsanstalter finns det i städerna jämförelsevis mera än i landskommunerna.

Av fattigvårdens manliga understödstagare har 58.4 % åtnjutit anstaltsvård, då motsvarande relationstal för kvinnorna utgjorde 57.2. Av barnskydds barnen ha 58.0 % av gossarna vårdats i anstalter, men endast 48.2 % av flickorna.

För att få reda på hela antalet av fattigvårdens understödstagare i landet, som erhållit hemunderstöd till ett belopp av minst 2 500 mk och antalet utackorderade, har särskilt uträknats, huru många som jämte erhållen anstaltsvård varit utackorderade, och huru många som utom anstaltsvård och utackordering erhållit hemunderstöd. Antalet av de förra var 353 och av de senare 14 318. Sålunda var hela antalet utackorderade år 1953 2 033 och antalet av dem, som erhöles hemunderstöd, 60 974.

Följande tabell utvisar, huru fattigvårdens understödstagare och barnskydds barnen i olika län fördelade sig efter understöds- och vårdformen, uttryckt i procent.

Laitoksissa olleiden ryhmään on edellä luettu, paitsi kunnalliskodeissa ja niiden osastoissa, kuntien lastenkodeissa ja työlaitoksissa olleita, myös muissa laitoksissa, kuten sairaaloissa, parantoloissa, aistivalliskouluissa, kasvatustaitoksissa y. m. s. köyhäinhoidon tai lastensuojelun kustannuksella olleet avunsaajat. *Kunnallis- ja lastenkodeissa* oli v:n 1953 kuluessa seuraava määrä hoidokkeja. Lastenkoteihin on tällöin laskettu myös kunnalliset koulukodit sekä äiti- ja lapsikodit.

	Kunnalliskodit Kommunalhemmen		Lastenkodit Barnhemmen	
	abs.	%	abs.	%
Miehiä — Män	11 924	38.4	—	—
Naisia — Kvinnor	18 451	59.4	23	0.5
Poikia — Gossar	367	1.2	2 947	60.3
Tyttöjä — Flickor	300	1.0	1 920	39.2
Yhteensä — Summa	31 042	100.0	4 890	100.0
Niistä kaupungeissa — Därav i städer	6 647	21.4	2 765	56.6
kauppaloissa — i köpingar	1 704	5.5	500	10.2
maalaiskunnissa — i landskommuner	22 691	73.1	1 625	33.2

Kunnalliskodeissa oli selontekovuonna 205 lastensuojelulasta ja lastenkodeissa taas 162 köyhäinhoidollista lasta sekä 23 äitiä äiti- ja lapsikodeissa. Kaikista köyhäinhoidon laitoksissa hoidetuista avunsaajista 42.8 % oli sijoitettu kunnalliskoteihin, vastaavasti kaupungeissa 34.4 %, kauppaloissa 38.0 % ja maalaiskunnissa 46.6 %. Kaikista laitoksissa hoidetuista lastensuojelulapsista hoidettiin kunnallisissa lastenkodeissa 55.2 %, kaupungeissa 61.6 %, kauppaloissa 62.7 % ja maalaiskunnissa 45.5 %.

V. 1952 oli kunnalliskotihoidokkien luku 28 605, joten heidän lukumääränsä nousi 8.5 %. Lastenkodeissa hoidettiin vastaavana vuonna 4 602 lasta, joten heidänkin lukumääränsä nousi 6.3 %.

Kutakin kunnalliskotia kohden tuli v. 1953 koko maassa 86 hoidokkia, kaupungeissa 196, kauppaloissa 85 ja maalaiskunnissa 74. Lastenkodeissa vastaavat luvut olivat 41, 55, 36 ja 29.

Hoitopäivien luku jakaantui hoidokkeja kohden seuraavasti.

	Kunnalliskodit Kommunalhemmen	Lastenkodit Barnhemmen
Hoitopäiviä kaikkiaan — Vårdagar inalles	7 266 232	984 414
Niistä köyhäinhoidollisten hoidokkien — Därav fattigvårdsinternernas	7 229 335	11 667
Niistä lastensuojelulasten — Därav barnskyddsbornens	36 897	972 747
Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden — Vårdagar i medeltal per intern	234	201
Niistä kaupungeissa — Därav i städerna	230	178
kauppaloissa — i köpingarna	222	207
maalaiskunnissa — i landskommunerna	236	239

Laitoshoidossa olleista lastensuojelulapsista 4 432 oli hoidettu kuntien lastenkodeissa, 273 kuntien koulukodeissa ja 205 kunnalliskodeissa. Yksityisiin lastenkoteihin oli sijoitettu 1 823 lasta, valtion koulukoteihin 585 ja yksityisiin koulukoteihin 386. Vajaamielisten laitoksissa ja mielisairaloissa oli hoidettavana 708 ja keuhkotautiparantoloissa 76 lasta. Sokeain, kuurojen tai raajarikkoisten laitoksiin oli sijoitettu 39 lasta. Sitä paitsi oli vielä 566 lasta saanut sairaalahoitoa lyhyemmän tai pidemmän ajan. Huomautettakoon, että sama lapsi on vuoden kuluessa voinut olla useamman laatusessa laitoksessa, joten tässä lueteltujen lasten lukumääriä ei voida sellaisenaan laskea yhteen.

Till gruppen „i anstalter vårdade” har i det föregående hänförs, utom personer, som varit intagna i kommunalhem och avdelningar av dem, i kommunala barnhem och arbetsinrättningar, jämväl personer, som på fattigvårdens eller barnskyddets bekostnad vårdats i andra anstalter, såsom i sjukhus, sanatorier, abnormskolor, uppfostringsanstalter m. fl. dyl. I *kommunal- och barnhemmen* funnos under år 1953 följande antal interner. Till barnhemmen har härvid även räknats de kommunala skolhemmen samt barn- och mödrahemmen.

I kommunalhemmen vårdades under redogörelseåret 205 barnskyddsborn och i barnhemmen åter 162 fattigvårdsborn samt 23 mödrar i barn- och mödrahemmen. Av alla fattigvårdens understödstagare, som vårdats i anstalt, var 42.8 % intagna på kommunalhem, i städerna motsvarande 34.4 %, i köpingarna 38.0 % och i landskommunerna 46.6 %. Av alla de i anstalter vårdade barnskyddsbornen vårdades 55.2 % i kommunala barnhem, i städerna 61.6 %, i köpingarna 62.7 % och i landskommunerna 45.5 %.

År 1952 var antalet kommunalhemsinterner 28 605, varigenom deras antal steg med 8.5 %. I barnhemmen vårdades motsvarande år 4 602 barn, varigenom deras antal även ökades, med 6.3 %.

I medeltal kom på varje kommunalhem i hela landet år 1953 86 interner, i städerna 196, i köpingarna 85 och i landskommunerna 74. I barnhemmen voro motsvarande tal 41, 55, 36 och 29.

Antalet vårdagar per intern fördelade sig på följande sätt.

Av de i anstalter vårdade barnskyddsbornen vårdades 4 432 i kommunala barnhem, 273 i kommunala skolhem och 205 i kommunalhem. 1 823 barn voro placerade i privata barnhem, 585 i statens och 386 i privata skolhem. I anstalter för sinnessjuka och andesvaga vårdades 708 barn samt i tuberkulossanatorier 76. I anstalter för blindas, dövas eller vanföra fanns 39 barn. Dessutom hade ännu 566 barn erhållit sjukhusvård en längre eller kortare tid. Här bör påpekas, att samma barn har kunnat få vård på olika anstalter, varför här uppräknade antalen ej kan utan vidare hopräknas.

Köyhäinhoitoa saaneita *mielisairaita* oli kaikkiaan 8 172 miestä, 9 285 naista, 41 poikaa ja 44 tyttöä eli yhteensä 17 542 sekä lastensuojelulapsia 39, joista 23 poikaa ja 16 tyttöä. Minkä laatuista hoitoa edellä mainitut mielisairaat ovat saaneet, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Sinnessjuka understödstagare fanns inalles 8 172 män, 9 285 kvinnor, 41 gossar och 44 flickor eller tillsammans 17 542 samt sinnessjuka barnskyddsbarn 39, av vilka 23 gossar och 16 flickor. Av följande sammanställning framgår arten av det understöd de åtnjutit.

	Köyhäinhoito — Fattigvården		Lastensuojelu — Barnskyddet	
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner
Kunnalliskodeissa hoidettuja — I kommunalhem värdade	1 053	5 300	3	4
Muissa laitoksissa hoidettuja — I andra anstalter värdade	4 707	5 748	10	21
Yksityishoidossa olleita — Utackorderade	4	262	—	1
Kotivavustusta saaneita — I sina hem understödda	161	307	—	—
Yhteensä — Summa	5 925	11 617	13	26

Köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ikä.

Köyhäinhoidon varsinaiset avunsaajat jaetaan ikäänsä nähden kahteen pääryhmään, nim. 16 vuotta nuorempiin ja sitä vanhempiin. Jälkimmäisiä oli v. 1953 113 062 eli 93.9 % ja edellisiä 7 376 eli 6.1 %. Kaupunkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien kesken he jakaantuivat seuraavasti.

Fattigvårdens understödstagares och barnskyddsbarnens ålder.

Fattigvårdens egentliga understödstagare indelas med hänsyn till åldern i tvenne huvudgrupper, nämligen understödstagare under 16 år och över 16 år. De senare utgjorde under år 1953 113 062 eller 93.9 % och de förra 7 376 eller 6.1 %. Mellan städer, köpingar och landskommuner fördelade de sig på följande sätt.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
16 v. nuorempia — Under 16 år								
poikia — gossar	802	2.3	310	3.5	2 834	3.6	3 946	3.3
tyttöjä — flickor	701	2.1	254	2.9	2 475	3.2	3 430	2.8
16 v. vanhempia — Över 16 år								
miehiä — män	12 433	36.8	3 328	38.1	31 108	40.0	46 919	39.0
naisia — kvinnor	19 965	58.8	4 853	55.5	41 325	53.2	66 143	54.9
Yhteensä — Summa	33 951	100.0	8 745	100.0	77 742	100.0	120 438	100.0

Seuraava taulukko osoittaa köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ryhmittymistä iän ja huoltomuodon mukaan.

Följande tabell utvisar fattigvårdens understödstagares och barnskyddsbarnens fördelning efter ålder och vårdformen.

4. Köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ikä. — Fattigvårdens understödstagares och barnskyddsbarnens ålder.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Laitoksissa hoidetut I anstalter värdade		Yksityishoidossa olleet Utackorderade		Kotivavustusta saaneet I sina hem understödda		Yhteensä Summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Köyhäinhoito — Fattigvården								
— 2	2 068	2.9	—	—	28	0.1	2 096	1.7
2—6	2 087	2.9	—	—	118	0.2	2 205	1.8
7—12	1 788	2.5	—	—	226	0.5	2 014	1.7
13—15	896	1.2	—	—	163	0.3	1 059	0.9
16—19	1 825	2.5	48	2.9	958	2.1	2 831	2.4
20—29	8 550	11.9	99	5.9	5 890	12.6	14 539	12.1
30—39	9 523	13.2	157	9.3	8 210	17.6	17 890	14.9
40—49	10 627	14.7	205	12.2	9 216	19.8	20 048	16.6
50—54	5 014	7.0	123	7.3	3 652	7.8	8 789	7.3
55—64	8 703	12.1	247	14.7	6 562	14.1	15 512	12.9
65—	20 987	29.1	801	47.7	11 611	24.9	33 399	27.7
Tuntematon — Okänd	34	0.0	—	—	22	0.0	56	0.0
Yhteensä — Summa	72 102	100.0	1 680	100.0	46 656	100.0	120 438	100.0
Lastensuojelu — Barnskyddet								
— 2	1 421	16.7	213	2.9	—	—	1 634	10.3
2—6	2 356	27.6	1 979	26.9	—	—	4 335	27.3
7—12	2 154	25.3	2 791	38.0	—	—	4 945	31.2
13—15	1 414	16.6	1 828	24.9	—	—	3 242	20.4
16—19	1 115	13.1	531	7.2	—	—	1 646	10.4
20—21	57	0.7	4	0.1	—	—	61	0.4
Tuntematon — Okänd	3	0.0	—	—	—	—	3	0.0
Yhteensä — Summa	8 520	100.0	7 346	100.0	—	—	15 866	100.0

Köyhäinhuollon avunsaajain ikää tarkastettaessa havaitaan, että suhteellisesti suurimman ryhmän muodostavat yhä edelleen 65 vuotta täyttäneet, heitä kun oli selontekovuonna 27.7 % kaikista. Heidän lukumääränsä on kuitenkin huomattavasti alentunut, 7.7 %, edellisestä vuodesta, vaikka avustettujen kokonaisluku on samanaikaisesti nousut 8.4 %. Tämä johtuu siitä, että v:n 1952 lopulla alettiin valtion toimesta jakaa vanhuusavustuksia v. 1883 ja sitä ennen syntyneille. Näitä viimeksi mainittuja oli kaikkiaan v. 1953 24 559 eli 17.8 % vähemmän kuin v. 1952. Näistä 16 094 hoidettiin laitoksissa, 638 oli sijoitettu yksityishoittoon ja 7 827 sai kotiavustusta. Kotiavustusta saaneiden luku väheni kokonaista 40.6 %.

Lastensuojelulasten ikäryhmityksessä on merkille pantavaa, että laitoksissa olleista oli suhteellisen paljon, 13.8 %, 16—21-vuotiaita, kun vertaa sitä yksityishoidon vastaavaan ryhmään, 7.3 %:iin. Ne olivat enimmäkseen kasvatuslaitoksissa ja tylsämielisten hoitoloissa olevia lapsia. 2 vuotta nuorempia lapsia oli myös laitoksissa sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen enemmän kuin yksityishoidossa.

Syntymäpaikka ja kotipaikkaoikeus.

Syntymäpaikka. Avunsaajain syntymäpaikkaa samoin kuin kotipaikkaoikeutta ja muita seuraavissa luvuissa esiintyviä seikkoja selvitettäessä on laskelmissa käytetty ns. edustavaa menetelmää ja tarkemmin tutkittu avunsaajain kokoonpanoa vain 56 maalaiskunnassa, kaikissa kauppaloissa ja kaupungeissa. Tämän pohjalla on laskettu koko maata käsittävät suhdeluvut, joita tästä lähtien yksinomaan käytetään.

Syntymäpaikkaan nähden muodostavat suurimman ryhmän ne, jotka ovat saaneet avustusta tai huoltoa omassa syntymäkunnassaan. Köyhäinhuollon avunsaajista heitä oli 45.7 % ja lastensuojelulapsista 69.1 %. Ulkopuolella avustavan kunnan, mutta kuitenkin kotimaassa syntyneitä oli vastaavasti 52.7 % ja 30.1 % sekä ulkomailla syntyneitä 1.4 ja 0.4 %. Miten kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien avustettavat ja huollettavat jakaantuivat tässä suhteessa, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Syntymäpaikka — Födelseort	Köyhäinhuolto — Fattigvården				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet
Avustavassa kunnassa — I understödande kommun	22.6	15.1	59.3	45.7	76.0	45.7	67.1	69.1
Muussa kunnassa — I annan kommun	74.8	83.2	39.7	52.7	22.4	53.7	32.6	30.1
Ulkomailla — Utomlands	2.4	1.6	0.9	1.4	0.7	0.6	0.2	0.4
Tuntematon — Okänd	0.2	0.1	0.1	0.2	0.9	—	0.1	0.4
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kaupungeissa köyhäinhuoltoavustusta saaneista vain 22.6 % oli syntyperäistä väestöä, kun muualla syntyneitä oli 74.8 %. Lastensuojelulapsiin nähden suhde oli päinvastainen, huoltavassa kaupunkikunnassa syntyneitä 76.0 % ja muualla syntyneitä 22.4 %. Samoin oli asianlaita myös köyhäinhuollon lapsiin nähden suhdelukujen ollessa 84.7 % ja 14.8 %. Kauppaloitten kohdalla on ilmeisesti avunsaajain syntymäpaikaksi ilmoitettu kauppalaa ympäröivä maalaiskunta, josta kauppalaa on aikoinaan erotettu, joten suuri osa avustetuista on tilastossa joutunut ryhmään „muussa kunnassa” syntyneet.

Kotipaikkaoikeus. Suurimmalla osalla avustetuista ja huolletuista oli kotipaikkaoikeus siinä kunnassa, missä he

Vid granskning av fattigvårdens understödstagares ålder framgår, att de 65 år fyllda utgöra fortfarande den relativt taget största gruppen, i det de under redogörelseåret utgjorde 27.7 %. Deras antal har ändå avsevärt minskats, med 7.7 % från föregående år, oaktat att hela antalet understödda samtidigt har stigit med 8.4 %. Detta beror därpå, att sedan slutet av år 1952 utdelas ålderdomsunderstöd ur statsmedel åt åldringar födda år 1883 eller tidigare. De sistnämndas antal var år 1953 24 559 eller 17.8 % mindre än år 1952. Av dessa vårdades 16 094 på anstalter, 638 var utackorderade och 7 827 erhöill hemunderstöd. Antalet hemunderstödda nedgick med 40.6 %.

I barnskyddsbarnens åldersgruppering är att märka, att av de i anstalter vårdade barnen voro 16—21-åringarna relativt talrika, 13.8 %, då man jämför dem med motsvarande grupp utackorderade, 7.3 %. De förstnämnda voro för det mesta barn, som intagits i uppfostringsanstalter och vårdanstalter för sinnesslöa. De barn under 2 år, som vårdades i anstalter, voro även såväl absolut som relativt sett talrikare än de utackorderade.

Födelseort och hemortsrätt.

Födelseort. Med hänsyn till födelseorten liksom även vid redogörelsen av de omständigheter, vilka behandlas i följande kapitel, har den s. k. representativa metoden använts, varvid understödstagarnas sammansättning i 56 landskommuner, alla städer och köpingar blivit underkastad detaljerad undersökning. På grund härav ha relativa tal för hela landet uträknats, vilka härefter utslutande användas.

Med hänsyn till födelseort bildas största gruppen av de personer, som erhållit understöd eller vård i sin egen födelsekommun. Av fattigvårdens understödstagare utgjorde de 45.7 % och av barnskyddsbarnen 69.1 %. De utanför den understödande kommunen, men likväl i hemlandet födda personerna utgjorde motsvarande 52.7 och 30.1 % samt de utomlands födda 1.4 och 0.4 %. Huru de understödda och vårdade i städerna, köpingarna och landskommunerna fördelade sig i detta hänseende, framgår av följande sammanställning.

Av fattigvårdsunderstödstagarna i städerna tillhörde endast 22.6 % ortens infödda befolkning, medan hela 74.8 % voro födda på annan ort. Angående barnskyddsbarnen var förhållandet tvärtom, i den vårdande stadskommunen födda 76.0 % och på annan ort födda 22.4 %. Likaså var förhållandet bland fattigvårdsbarnen med motsvarande relativa tal 84.7 % och 14.8 %. Angående köpingarna har tydligen som understödstagarnas födelseort uppgivits den landskommun, från vilken köpingen en gång utbrutits, varigenom en stor del av understödstagarna i statistiken upptagits i gruppen „i annan kommun”.

Hemortsrätt. Största delen av understödstagarna och vårdade hade hemortsrätt i den kommun, där de åtnjoto

Kaikista lastensuojelun alaisista lapsista avioliiton ulkopuolella syntyneitä oli v. 1953 36.9 %, kun avioliitossa syntyneiden suhdeluku oli 63.0. Kaupungeissa oli suhteellisesti katsoen hieman vähemmän aviottomia, 33.6 %, kuin maaseudulla, 39.4 %. Kun koko maan syntyneiden luvusta v. 1953 ainoastaan 4.5 % oli syntynyt ulkopuolella avioliiton, osoittavat numerot selvästi, miten aviottomat lapset paljon suuremmassa määrin kuin aviosyntyiset joutuvat yhteiskunnan huollettaviksi.

Köyhäinhoidon avustamista lapsista suurin osa, 89.7 %, oli avioliitossa syntyneitä, avioliiton ulkopuolella oli syntynyt vain 10.3 %. Näistä aviottomista lapsista oli 65.3 % maaseudulla ja 34.7 % kaupungeissa ja kaupaloissa.

Missä määrin aviosyntyisten lasten vanhemmat elivät tai olivat kuolleet, selviää seuraavasta taulukosta.

Aviosyntyisten lasten vanhemmat De legitima barnens föräldrar	Köyhäinhoito — Fattigvården				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet
	Prosentteina — I procent							
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde ..	89.7	88.1	86.7	87.4	70.2	64.0	46.7	57.2
Isä eli, äiti kuollut — Fadern levde, modern död	1.1	1.6	2.1	1.9	11.3	14.3	20.1	16.2
Äiti eli, isä kuollut — Modern levde, fadern död	8.8	9.7	10.5	10.1	12.6	13.3	20.5	16.9
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda	0.4	0.6	0.7	0.6	5.9	8.4	12.7	9.7
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Aviottomiin lapsiin nähden asianlaita oli seuraava.

Aviottomien lasten vanhemmat De illegitima barnens föräldrar	Köyhäinhoito — Fattigvården				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalaisk. Landsk.	Koko maa Hela landet
	Prosentteina — I procent							
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde ..	22.1	31.7	25.1	24.8	42.0	21.4	9.3	21.2
Äiti eli, isä kuollut — Modern levde, fadern död	2.0	6.6	—	1.1	2.1	2.3	4.7	3.7
Äiti eli, isä tuntematon — Modern levde, fadern okänd	74.9	61.7	70.7	71.1	48.8	67.5	73.6	64.7
Isä eli, äiti kuollut — Fadern levde, modern död	—	—	2.8	1.8	2.6	1.1	2.1	2.2
Äiti kuollut, isä tuntematon — Modern död, fadern okänd	1.0	—	1.4	1.2	3.5	7.4	9.7	7.5
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda	—	—	—	—	0.5	0.3	—	0.2
Vanhemmat tuntemattomat — Föräldrarna okända	—	—	—	—	0.5	—	0.6	0.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Lastensuojelun aviosyntyisistä lapsista oli v. 1953 33.1 %:lla joko isä tai äiti kuollut ja 9.7 % oli täysin orpoja. Aviottomista lapsista oli 89.6 %:lla äiti elossa ja 10.4 %:lla äiti kuollut tai tuntematon. Isä oli tuntematon 72.7 %:lla. — Erikoisesti on merkille pantavaa, että 2/5:lla kaupunkien huostaanotetuista aviottomista lapsista tiedettiin molempien vanhempien olevan elossa, kun maaseudulla tällaisia lapsia oli vain noin 1/10.

Köyhäinhoidon aviosyntyisistä lapsista oli suurimmalla osalla, 87.4 %:lla, sekä isä että äiti elossa. Vain 0.6 % oli orpoja. Useimmat näistä olivat sellaisia, jotka asuivat makсутta sukulaisten tai tuttavien luona, mutta jotka sairauden tai muun erikoisyyden tähden saivat köyhäinhoidolta avustusta. Aviottomista lapsista 97.0 % oli sellaisia, joilla oli äiti elossa ja 72.3 % sellaisia, joilla isä oli tuntematon.

Av alla barnskyddet underlydande barn utgjorde de, vilka blivit födda utom äktenskapet, under år 1953 36.9 %, då motsvarande proportionstal för de inom äktenskapet födda var 63.0. I städerna voro barnen av oäkta börd proportionsvis något fåtaligare, 33.6 %, medan de på landsbygden utgjorde 39.4 %. Då av alla i landet födda barn under år 1953 endast 4.5 % voro födda utom äktenskapet, visa siffrorna klart, huru de illegitima barnen i mycket större antal än de legitima måste omhändertagas av samhället.

Av fattigvårdens barn var den största delen, 89.7 %, födda inom äktenskapet, de utom äktenskapet födda utgjorde endast 10.3 %. Av dessa illegitima barn funnos 65.3 % på landsbygden och 34.7 % i städerna och köpingarna.

I vilken utsträckning de inom äktenskapet födda barnens föräldrar levde eller voro döda, framgår av följande tabell.

Beträffande barn av illegitim börd var förhållandet följande.

Av barnskyddets legitima barn voro år 1953 33.1 % sådana, vilkas fader eller moder var död, och 9.7 % föräldralösa. Av de illegitima barnen hade 89.6 % modern i livet och i fråga om 10.4 % var modern död eller okänd. För 72.7 % var fadern okänd. — Särkilt bör märkas, att om 2/5 av de i städerna omhändertagna illegitima barnens föräldrar visste man, att båda föräldrarna levde, då motsvarande tal på landsbygden var endast cirka 1/10.

Av fattigvårdens inom äktenskapet födda barn var den största delen, 87.4 % sådana, vilkas båda föräldrar levde. Endast 0.6 % voro föräldralösa. De flesta av dessa voro sådana, vilka gratis bodde hos släktingar eller bekanta, men vilka på grund av sjukdom eller andra särskilda orsaker erhöillo understöd av fattigvården. Av de utom äktenskapet födda barnen hade 97.0 % modern i livet och 72.3 % fadern okänd.

Avunsaajain ja lasten vanhempain ammatti.

Varsinaisia 16 vuotta vanhempia avunsaajia ryhmittäessä ammatin mukaan on naimisissa olevat naiset ja lesket, sikäli kuin heillä ei ole ollut omaa ammattia, ryhmitetty miehen ammatin nojalla. Koska lapsella yleensä ei ole omaa ammattia, on vaadittu tietoja isän tai, jos hän on kuollut tai tuntematon, äidin ammatista, jotta on voitu selvittää, mihin yhteiskuntaryhmään lapsi on luettava. Sekä köyhäinhoidon aikuisten avunsaajain että lasten vanhempain samoin kuin lastensuojelulasten vanhempain ammatti selviää seuraavasta taulukosta.

Understödstagarnas och barnens föräldrars yrke.

Vid grupperingen av de egentliga understödstagarna över 16 år enligt yrke ha de gifta kvinnorna och änkorna, såvida de ej haft eget yrke, grupperats enligt mannens yrke. Då ett barn i allmänhet icke utövar något yrke, ha uppgifter infördrats angående faderns eller, om han varit död eller okänd, om moderns yrke, för att avgöra, till vilken samhällsklass barnet skall hänföras. Både fattigvårdens fullvuxna understödstagares och barnens föräldrars samt barnskydds barnens föräldrars yrke framgår av följande tabell.

5. Avunsaajain sekä lasten vanhempain ammatti. — Understödstagarnas och barnens föräldrars yrke.

Ammatti tai elinkeino Yrke eller näring	Köyhäinhoidon 16 v. täyttäneet avunsaajat Fattigvårdens understöds- tagare över 16 år			Köyhäinhoidon lapset Fattigvårdsbarn			Lastensuojelulapset Barnskyddsbarn		
	Kaup- pungit Kaup- palat Städer Köpin- gar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	Kaup- pungit Kaup- palat Städer Köpin- gar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	Kaup- pungit Kaup- palat Städer Köpin- gar	Maalais- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet
	Prosentteina — I procent								
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	1.5	0.6	0.9	1.1	0.1	0.4	2.2	0.1	1.0
Talonomistajia ja vuokraajia sekä palstatillaisia — Gårdsägare och arrendatorer av lägenheter samt parcellägare	1.1	13.8	9.2	0.6	25.9	18.8	0.9	8.5	5.2
Torppareita — Torpare	0.0	0.2	0.1	—	0.1	0.1	—	—	—
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	1.9	18.0	12.2	1.6	17.1	12.8	1.4	14.3	8.6
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare	8.1	4.3	5.6	4.7	4.5	4.5	5.6	3.4	4.4
Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	5.5	1.6	3.0	6.6	1.8	3.1	7.2	1.6	4.1
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkes- arbetare	32.2	11.9	19.2	44.1	14.0	22.4	43.3	13.7	26.7
Muita työläisiä — Övriga arbetare	32.7	31.1	31.7	32.3	30.9	31.3	23.8	36.8	31.1
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare ..	1.0	0.6	0.7	0.8	—	0.2	1.2	0.7	0.9
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	2.4	1.0	1.6	3.7	1.1	1.8	3.8	2.3	2.9
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda ..	7.0	6.8	6.9	3.3	3.8	3.7	7.2	15.8	12.0
Muun elinkeinon harjoittajia — Idkare av annan näring	1.5	0.7	1.0	0.3	—	0.1	0.6	0.6	0.6
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	5.1	9.4	7.9	0.9	0.7	0.8	2.8	2.2	2.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Avuntarpeen ja lasten huostaanottamisen syy.

Köyhäinhoidon avuntarpeen syyt voidaan jakaa neljään pääryhmään, nimittäin avunsaajasta itsestään, hänen aviopuolisostaan ja perheestään johtuvat sekä muut syyt.

Avunsaajasta itsestään johtuvien syiden tähden 83.9 % kaikista on v. 1953 joutunut turvautumaan köyhäinapuun. Aviopuolisosta johtuvien syiden takia vain 6.8 % on saanut avustusta, mutta jos tähän lisätään vielä muut perhesuh-teista riippuvat syyt, kuten perheen suurilukuisuus, lasten sairaus ja aviottomien lasten elättäminen sekä lapsen syn-nytys, mikä syy aikaisemmin on sisällynyt osittain avun-saajan sairauteen tai muuhun syyhyn, olivat perheseikat 11.2 %:ssa tapauksista pakottaneet asianomaisia anomaan köyhäinhoidolta avustusta. Muiden avunsaajasta itsestään tai hänen perheestään riippumattomien syiden osalle jäi näin ollen vain 4.9 %.

*Orsaken till understödsbehovet och omhändertagandet
av barnen.*

Orsakerna till fattigvårdens understödsbehov kunna in-delas i fyra huvudgrupper, nämligen de fall, då understöds-behovet förorsakats av understödstagaren själv, av veder-börandes make eller maka, av vederbörandes familj samt andra orsaker.

För 83.9 % av alla fall har under år 1953 orsaken till understödsbehovet härrört av understödstagaren själv. Endast 6.8 % av understödsbehovet har förorsakats av endera maken, men om man därtill ännu lägger andra orsaker, som bero på familjeförhållanden, såsom familjens talrikhet, bar-nens sjukdom och försörjning av illegitima barn samt barns-börd, vilken orsak tidigare delvis upptagits bland under-stödstagarens sjukdom eller annan orsak, hade dessa i 11.2 % av fallen tvungit vederbörande att söka fattigunder-stöd. På andra än av understödstagaren själv eller hans familj beroende orsaker kom sålunda endast 4.9 %.

6. 16 vuotta vanhempien avuntarpeen syy. — Orsaken till understödsbehovet för personer över 16 år.

Avuntarpeen syy Orsaken till understödsbehovet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Prosentteina — I procent						
Avunsaajan — Understödstagarens vanhuudenheikkous — älderdomssvagheth	18.8	19.6	19.4	19.3	12.2	24.3
sairaus — sjukdom	42.1	42.7	42.9	42.6	48.7	38.3
mielisairaus — sinnessjukdom	15.4	10.8	15.1	14.9	17.0	13.4
vajaamielisyys — sinnesslöhet	1.8	2.2	5.5	4.2	4.5	3.9
sokeus — blindhet	0.3	0.3	0.5	0.4	0.5	0.3
kuurous — dövhet	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2
raajarikkoisuus — vanförhet	0.7	1.1	1.5	1.2	1.7	0.9
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	1.5	1.3	0.8	1.1	2.3	0.2
Aviopolison — Makens (Makans) vähentynyt työkyky — minskade arbetsduglighet	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0
sairaus — sjukdom	0.6	1.3	1.0	0.9	1.0	0.9
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	0.9	0.5	0.3	0.5	0.1	0.8
juoppous — dryckenskap	0.5	0.4	0.2	0.3	0.1	0.4
perheensä jättäminen — övergivande av familjen	1.2	2.9	1.9	1.8	0.0	3.0
vapausrangaistus — frihetsstraff	0.8	0.9	0.6	0.7	0.0	1.1
kuolema — död	0.9	2.8	3.2	2.5	0.2	4.2
Perheen suurilukuisuus — Familjens talrikhet	1.2	1.7	1.6	1.5	2.3	1.0
Lasten sairaus — Barnens sjukdom	0.3	0.5	0.4	0.3	0.5	0.2
Huolehtiminen aviottomista lapsista — Försörjning av oäkta barn	1.3	1.8	1.4	1.4	0.1	2.4
Lapsen synnytys — Barnsbörd	1.3	1.0	1.1	1.2	—	2.0
Työn puute — Arbetsbrist	7.2	7.2	1.3	3.4	6.8	1.0
Työriita — Arbetstvist	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muu syy — Annan orsak	3.0	0.7	1.0	1.5	1.7	1.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Yleisimmän esiintyvää syytä avustuksen saamiseen olivat avunsaajan oma vanhuudenheikkous, sairaus, mielisairaus ja vajaamielisyys; yksistään näiden syiden tähden on 81.0 % kaikista 16 vuotta vanhemmista avunsaajista nauttinut avustusta kunnalta. Vanhuudenheikkouden vuoksi avustettujen luku on edellisestä vuodesta huomattavasti pienentynyt, kuten ikäryhmittäytensä yhteydessä jo mainittiin; v. 1952 heitä oli 24.4 % kaikista avunsaajista, v. 1953 19.3 %. 4.4 %:lla lapset ovat olleet pääasiallisena syytä avustuksen saamiseen. Työhaluttomuuden ja huolimattomuuden tähden on 2.3 % miehistä, mutta vain 0.2 % naisista turvautunut köyhäinhoitoon. Kaikista avustustapauksista 4.4 % on johtunut omasta tai aviopolison työhaluttomuudesta ja huolimattomuudesta tai aviopolison juoppoudesta, perheensä jättämisestä ja vankilassaolosta.

Työn puutteen vuoksi avustettujen luku on kymmenen vuotta pysynyt melko mitättömänä; kaikista avustustapauksista koko maassa sen suhdeluku on noussut tuskin 1 %:iin. V. 1952 työttömyyden tähden avustettuja oli 1.3 % maan kaikista avunsaajista ja v. 1953 jo 3.4 %, asutuskeskuksissa jopa 7.2 % vastaavien huollettujen luvusta.

Miten köyhäinhoidon 16 vuotta nuoremmat avunsaajat ja lastensuojelulapset ryhmittäytensä avuntarpeen ja huostaanottamisen syyn mukaan, osoittaa seuraavalla sivulla oleva taulukko.

Lastensuojelulain mukaan lapsi voidaan ottaa sosiaalilautakunnan huostaan syistä, jotka johtuvat joko lapsesta itsestään tai hänen vanhemmistaan. Lapsi voi olla henkisesti tai ruumiillisesti niin sairas ja vajaakykyinen, pahan-

Vanligaste orsaker till erhållandet av understöd voro understödstagarens älderdomssvagheth, sjukdom, sinnessjukdom och sinnesslöhet; enbart på grund av dessa orsaker ha 81.0 % av alla understödstagare över 16 år åtnjutit understöd av kommunen. Antalet personer, som till följd av älderdomssvagheth erhållit understöd, har avsevärt minskats från föregående år, såsom vid åldersgrupperingen redan nämnts; år 1952 utgjorde deras antal 24.4 % av alla understödstagare, år 1953 19.3 %. Beträffande 4.4 % ha barnen varit den huvudsakliga orsaken till erhållandet av understöd. På grund av arbetsovillighet och värdslösheth ha 2.3 % av männen, men endast 0.2 % av kvinnorna tryggt sig till fattigvården. Av alla understödsfall ha 4.4 % berott på understödstagarnas eller makens (makans) arbetsovillighet och värdslösheth eller på makens (makans) dryckenskap, övergivande av sin familj och fängelsevistelse.

Antalet understödstagare, som på grund av arbetsbrist erhållit hjälp, har under de senaste tio åren varit ganska obetydligt, dess relativa antal har stigit till knäpfast 1 % av alla understödstagare i landet. År 1952 utgjorde antalet på grund av arbetsbrist understödda 1.3 % av alla understödsfall i landet och år 1953 redan 3.4 %, i bosättningscentra till och med 7.2 % av motsvarande antal understödda.

Huru fattigvårdens understödstagare under 16 år och barnskydds barnen grupperade sig enligt orsaken till understödsbehovet och omhändertagandet av barnet utvisar tabellen på följande sida.

Enligt barnskyddslagen kan ett barn omhändertagas av socialnämnden av orsaker, som bero antingen på barnet självt eller av dess föräldrar. Barnet kan vara själsligt eller kroppsligt så sjukt och andesvagt, vanartigt eller brottsligt,

7. Köyhäinhoidon 16 vuotta nuorempien avuntarpeen syy sekä lastensuojelulasten huostaanottamisen syy. — Orsaken till understödsbehovet för fattigvårdens barn under 16 år samt orsaken till barnskyddsbarnens omhändertagande.

Syy — Orsak	Köyhäinhuolto — Fattigvården				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Kauppalat- Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Lapsen — Barnets	Prosentteina — I procent							
sairaus — sjukdom	61.3	77.5	82.3	77.7	2.2	0.9	2.4	2.2
mielisairaus — sinnessjukdom	2.1	1.1	0.4	0.8	0.2	0.2	0.6	0.4
vajaamielisyys — sinnesslöhet	2.4	3.2	3.8	3.5	4.7	6.6	2.9	3.8
muu sielullinen poikkeavuus — annan psykisk defekt	—	—	—	—	0.9	1.4	0.5	0.7
sokeus — blindhet	—	0.3	0.4	0.3	—	—	—	—
kuurous — dövhet	—	0.3	0.3	0.2	0.1	—	0.1	0.1
raajarikkoisuus — vanförhet	0.3	0.9	0.3	0.3	0.2	0.1	0.4	0.3
sopimaton ansiotoimi — olämpliga förtjänstarbete	—	—	—	—	0.0	—	—	0.0
koulunkäynnin laiminlyönti — försummande av skolgång	—	—	—	—	2.4	2.0	0.6	1.4
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordning	—	—	—	—	0.3	0.6	0.9	0.6
rangaistava teko — straffbara handling	—	—	—	—	6.2	6.5	2.6	4.2
kerjääminen — tiggeri	—	—	—	—	0.2	0.1	—	0.1
irtolaisuus — lösdriveri	—	—	—	—	1.8	0.3	0.3	0.8
tapaaminen juopuneena — anträffad berusad	—	—	—	—	0.1	0.2	—	0.0
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas								
kuolema — död	0.9	0.3	0.9	0.9	10.2	13.9	23.1	17.7
sairaus, vähentynyt työkyky — sjukdom, minskade arbetsduglighet	11.8	10.1	5.9	7.4	19.6	16.4	13.6	16.0
ansiotyö — förvärvsarbete	—	—	—	—	6.4	3.4	1.5	3.5
hoidon laiminlyönti — underlåtenhet av barnets vård	—	—	—	—	2.2	5.5	4.6	3.7
kasvatuskäytyn puute — oduglighet som uppfostrare	—	—	—	—	8.0	14.8	18.3	14.2
lapsen hylkääminen — barnets övergivande	0.5	0.2	0.7	0.6	6.7	11.2	16.1	12.3
elatusvelvollisuuden laiminlyönti — underlåtenhet av försörjningsplikt	0.7	1.8	1.2	1.2	0.8	1.2	1.6	1.3
työhaluttomuus, huolimattomuus — arbetsovillighet, värdslöshet	0.4	0.3	0.3	0.3	2.2	3.2	2.9	2.6
juoppous — dryckenskap	2.7	1.1	—	0.6	3.7	2.0	0.3	1.7
irtolaisuus — lösdriveri	0.1	0.2	0.2	0.1	1.1	1.7	0.6	0.9
vapausrangaistus — frihetsstraff	1.8	0.2	0.4	0.7	2.1	0.8	1.6	1.7
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	—	—	—	—	0.5	0.2	0.2	0.3
koulunkäynnin estäminen — förhindrande av skolgång	—	—	—	—	0.0	—	0.1	0.1
työnpuute — arbetsbrist	2.5	—	—	0.5	0.1	0.2	—	0.1
asuntovaikeudet — bostadssvårigheter	2.3	1.1	1.0	1.3	14.5	3.1	1.1	6.3
avio- tai asumusero — äktenskaps- eller boskillnad	—	—	—	—	1.5	3.1	2.3	2.1
Perheen suurilukuisuus — Familjens talrikhet	5.4	0.3	0.3	1.3	—	—	—	—
Muu syy — Annan orsak	4.8	1.1	1.6	2.3	1.1	0.4	0.8	0.9
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

tapainen tai rikollinen, ettei häntä voi kotona hoitaa tai kasvattaa. Vanhemmat taas voivat olla sairaita, huolimattomia tai niin vailla kasvatustaitoa, ettei lasta voi jättää heidän huostaansa. Edellä olevan taulukon mukaan suurin osa lastensuojelun alaisista lapsista on joutunut huoltoon sen vuoksi, että he ovat menettäneet luonnollisen huoltajansa, joko isän tai äidin tai molemmat. Tällaisia lapsia oli v. 1953 kaikkiaan 30.0 %. 17.7 %:lla olivat jompikumpi tai molemmat vanhemmat kuolleet sekä 12.3 % oli isän tai äidin, toisinaan molempien hylkäämä. Lapsen oman sairauden tai muun vajavaisuuden tähden oli vain 7.5 % otettu sosiaalilautakunnan huostaan. 7.1 %:ssa tapauksista oli lapsi pahantapaisuutensa tai rikollisuutensa tähden erotettu kodistaan ja sijoitettu muualle hoidettavaksi. Näin ollen oli lapsessa itsessään syy ainoastaan 14.6 %:ssa, kun vanhem-

att det ej kan vårdas och uppfostras i hemmet. Föräldrarna åter kunna vara sjuka, värdslösa eller så i avsaknad av uppfostringsförmåga, att barnet icke kan lämnas i deras vård. Enligt föregående tabell har största delen av barnskyddsbarnen omhändertagits, emedan de mistat sin naturliga vårdare, antingen sin fader eller moder eller bägge. Dessa barn utgjorde år 1953 inalles 30.0 %. För 17.7 % voro någondera eller bägge föräldrarna döda och 12.3 % voro övergivna av sin fader eller moder, stundom av bägge. Till följd av barnets egen sjukdom eller bräcklighet hade endast 7.5 % omhändertagits av socialnämnden. I 7.1 % hade barnen på grund av vanartighet eller brottslighet avlägsnats från sitt hem och internerats annorstädes för att erhålla vård. Sålunda fanns orsaken i endast 14.6 % av fallen hos barnen själva, då däremot 84.5 % genom föräldrarnas för-

kaupunkien lastensuojelulapsista ollut pakko ottaa yhteiskunnan huostaan, jota vastoin vain 1.1 % maaseudun lapsista.

Missä määrin huostaanottamisen syyt vaihtelevat sen mukaan, ovatko lapset syntyneet avioliitossa vai sen ulkopuolella, selvittää edellisellä sivulla oleva taulukko. Tällöin aviottomiin on laskettu myös ne lapset, joiden syntyperä oli tuntematon.

Lasten syntyperä näyttää suuresti vaikuttavan huollon syyn erilaisuuteen. Kun aviosyntyisistä lapsista v. 1953 kokonaista 22.8 % oli joutunut yhteiskunnan huostaan vanhempain kuoleman takia, oli vain 8.9 % aviottomista lapsista saman syyn tähden huollettu. Sen sijaan 21.9 % aviottomista oli vanhempainsa hylkäämiä, kun taas vain 6.6 % aviosyntyisistä oli samassa asemassa. Vielä on huomattava, että 31.3 % aviottomista lapsista oli vanhempain huolimattomuuden, juoppouden, irtolaisuuden, vankilassaolon tai yleensä kasvatuskyvyn puutteen ja lapsen pahoinpitelyn takia huollettuja, kun aviosyntyisten lasten vastaava suhdeluku oli 23.8.

svårigheter har samhället i städerna i 14.5 % av fallen varit tvunget att omhändertaga barnen, då motsvarande procenttal för landsorten var endast 1.1.

I vilken mån orsakerna till omhändertagandet växla, beroende på om barnen äro födda inom eller utom äktenskapet, klarlägges i tabellen på föregående sida. Härvid har till illegitima barn räknats även de, vilkas börd varit okänd.

Barnets börd synes i hög grad inverka på orsaken till vården. Medan av de legitima barnen år 1953 hela 22.8 % hade fallit samhället till last på grund av föräldrarnas död, hade blott 8.9 % av de illegitima vårdats av samma orsak. Däremot voro 21.9 % av de illegitima barnen övergivna av sina föräldrar, medan åter endast 6.6 % av de legitima voro i samma belägenhet. Ännu bör observeras, att 31.3 % av de illegitima barnen hade omhändertagits till följd av föräldrarnas vårdslöshet, dryckenskap, lösdriveri, fängelsevistelse eller oduglighet som uppfostrare och misshandel av barnet, då motsvarande proportionstal för de legitima var 23.8.

III. Irtolais- ja alkoholisti- sekä raittiushuolto.

Huollon alaisten henkilöiden luku.

Irtolais- ja alkoholistolakien 1 luvun 1 §:n edellyttämiä huoltoon joutuneita henkilöitä oli v. 1953: irtolaisia 29 kaupungissa, 20 kauppalassa ja 95 maalaiskunnassa yhteensä 1 853 sekä alkoholisteja 32 kaupungissa, 28 kauppalassa ja 272 maalaiskunnassa yhteensä 8 811. Raittiushuoltoa koskevan lain nojalla huollettiin kaikkiaan 2 739 henkilöä 24 kaupungissa, 21 kauppalassa ja 152 maalaiskunnassa. Erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa edellämainittuja huollettuja henkilöitä oli seuraavasti.

	Kaupungit Städer	
	abs.	%
Irtolaisia — Lösdrivare	1 634	88.2
Alkoholisteja — Alkoholister	6 074	68.9
Raittiushuollon alaisia — Personer underkastade nykterhetsvård	1 657	60.5
Yhteensä. — Summa	9 365	69.9

Sotavuosina sekä irtolaisten että alkoholistien luku aleni, mutta on v:sta 1945 lähtien vuosi vuodelta noussut. V. 1950 samoin kuin v. 1952 irtolaisten luku tosin hieman aleni mutta nousi jälleen v. 1953, 5.6 %. Alkoholistien samoin kuin raittiushuollon alaisten henkilöiden luku on nyt v. 1953 saavuttanut tähänastisen huippunsa. V:sta 1952 edellisten luku nousi 3.6 % ja jälkimmäisten 3.7 %. Verrattuna v:n 1953 alussa henkikirjoitettuun väkilukuun oli irtolaishuollon alaisia henkilöitä koko maassa 0.44 ‰, alkoholistihuollon alaisia 2.11 sekä raittiushuollon alaisia henkilöitä 0.66 ‰. Eri läänien kesken he jakaantuivat seuraavalla sivulla olevan taulukon mukaan.

Huolletuista irtolaisista 76.7 % oli Uudenmaan, Hämeen sekä Turun ja Porin lääneissä. Yksistään Helsingissä oli 946 eli 51.1 % koko maan irtolaisluvusta ja Tampereella 141, joten näissä kahdessa kaupungissa oli jo 58.7 % kaikista. — Alkoholisti- samoin kuin raittiushuollon alaisia henkilöitä oli eniten Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä, edellisiä yhteensä 5 958 eli 67.6 % koko maan alkoholisteista ja jälkimmäisiä 1 628 eli 59.4 % kaikista raittiushuollon alaisista henkilöistä. Yksistään Helsingissä oli alkoholisteja 3 715 eli 42.2 % kaikista. Raittiushuollon alaisia oli Helsingissä 742 ja Tampereella 287.

Naispuolisia irtolaisia oli 1 179 eli 63.6 % ja miespuolisia 674 eli 36.4 %. Alkoholisteihin nähden suhde oli päinvastainen, naisia oli 518 eli 5.9 % ja miehiä 8 293 eli 94.1 %. Raittiushuollossa oli varsin vähän naispuolisia, vain 2.0 % eli 54 ja miespuolisia 2 685 eli 98.0 %. — Suurin osa näistä huollon alaisista henkilöistä oli kaupungeissa, irtolaisnaisista 85.6 %, alkoholistinaisista 85.7 % ja raittiushuollon alaisista naisista 77.8 % miesten vastaavien lukujen ollessa 92.7, 67.9 ja 60.1 %.

III. Lösdrivar-, alkoholisti- och nykterhetsvård.

Antalet personer, som underkastats vård.

De enligt lösdrivar- och alkoholistlagarnas 1 kap. 1 § omhändertagna personernas antal utgjorde under år 1953: lösdrivarnas 1 853 i 29 städer, 20 köpingar och 95 landskommuner samt alkoholisternas 8 811 i 32 städer, 28 köpingar och 272 landskommuner. Enligt lagen om nykterhetsvård vårdades inalles 2 739 personer i 24 städer, 21 köpingar och 152 landskommuner. Särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna var antalet ifrågavarande vårdade personer följande.

	Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Irtolaisia — Lösdrivare	72	3.9	147	7.9	1 853	100.0
Alkoholisteja — Alkoholister	654	7.4	2 083	23.7	8 811	100.0
Raittiushuollon alaisia — Personer underkastade nykterhetsvård	248	9.1	834	30.4	2 739	100.0
Yhteensä. — Summa	974	7.3	3 064	22.8	13 403	100.0

Under krigsåren nedgick antalet lösdrivare och alkoholister, men fr. o. m. år 1945 har det varje år stigit. År 1950 samt 1952 minskades antalet lösdrivare något men steg åter år 1953, med 5.6 %. Antalet alkoholister och personer under nykterhetsvård har nu år 1953 nått kulmen. Från år 1952 steg de förras antal med 3.6 % och de senares med 3.7 %. I jämförelse med den i början av året 1953 mantalsskrivna folkmängden utgjorde de personer, som underkastats lösdrivarvård, i hela landet 0.44 ‰, de som underkastats alkoholistvård, 2.11 samt nykterhetsvård underkastade personer 0.66 ‰ av befolkningen. Mellan de olika länen fördelade sig dessa enligt tabellen på följande sida.

Av de omhändertagna lösdrivarna kommo 76.7 % på Nylands, Tavastehus samt Åbo och Björneborgs län. Enbart i Helsingfors funnos 946 eller 51.1 % av hela landets lösdrivare och i Tammerfors 141, alltså i dessa bägge städer redan 58.7 % av alla. — Största antalet alkoholister såväl som personer under nykterhetsvård fanns i Nylands, Åbo och Björneborgs samt Tavastehus län, de förstnämnda till ett antal av 5 958 eller 67.6 % av landets alkoholister och de sistnämnda till ett antal av 1 628 eller 59.4 % av alla. Enbart i Helsingfors fanns 3 715 alkoholister eller 42.2 % av alla. Nykterhetsvård underkastade fanns i Helsingfors 742 och i Tammerfors 287 personer.

De kvinnliga lösdrivarna utgjorde 1 179 eller 63.6 % och de manliga 674 eller 36.4 %. Angående alkoholisterna var förhållandet tvärtom, de kvinnliga utgjorde 518 eller 5.9 % och de manliga 8 293 eller 94.1 %. Antalet kvinnor under nykterhetsvård var ganska ringa, endast 2.0 % eller 54 och män 2 685 eller 98.0 %. — Största delen av dessa vårdade personer koncentrerade sig i städerna, av lösdrivarkvinnorna 85.6 %, av alkoholistkvinnorna 85.7 % och av kvinnorna under nykterhetsvård 77.8 %, då motsvarande tal för männen voro 92.7, 67.9 och 60.1 %.

9. Irtolaisten, alkoholistien ja raittiushuollon alaisten henkilöiden luku. — Antal lösdrivare, alkoholister och personer under nykterhetsvård.

Lääni — Län	Irtolaisia — Lösdrivare			Alkoholisteja — Alkoholister			Raittiushuollon alaisia Personer under nykterhetsvård		
	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Kauppalat Städer Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	965	16	981	3 861	193	4 054	784	42	826
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	138	12	150	757	166	923	209	96	305
Ahvenanmaa — Åland	—	—	—	3	3	6	—	—	—
Hämeen — Tavastehus	277	14	291	700	281	981	381	116	497
Kymen — Kymmene	130	7	137	340	130	470	225	94	319
Mikkelin — S:t Michels	7	19	26	122	172	294	59	116	175
Kuopion — Kuopio	36	34	70	230	486	716	66	181	247
Vaasan — Vasa	63	25	88	414	320	734	123	110	233
Oulun — Uleåborgs	67	17	84	152	224	376	28	64	92
Lapin — Lapplands	23	3	26	149	108	257	30	15	45
Koko maa — Hela landet	1 706	147	1 853	6 728	2 083	8 811	1 905	834	2 739
	‰ väestöstä — ‰ av befolkningen								
Uudenmaan — Nylands	2.04	0.07	1.38	8.17	0.81	5.71	1.66	0.18	1.16
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	0.70	0.03	0.23	3.84	0.38	1.44	1.06	0.22	0.48
Ahvenanmaa — Åland	—	—	—	0.84	0.16	0.27	—	—	—
Hämeen — Tavastehus	1.13	0.04	0.51	2.86	0.86	1.72	1.56	0.36	0.87
Kymen — Kymmene	1.05	0.04	0.43	2.75	0.66	1.46	1.82	0.48	0.99
Mikkelin — S:t Michels	0.15	0.10	0.11	2.64	0.86	1.19	1.27	0.58	0.71
Kuopion — Kuopio	0.49	0.08	0.14	3.14	1.18	1.48	0.90	0.44	0.51
Vaasan — Vasa	0.52	0.05	0.14	3.42	0.64	1.18	1.02	0.22	0.37
Oulun — Uleåborgs	1.16	0.05	0.22	2.63	0.70	1.00	0.48	0.20	0.24
Lapin — Lapplands	0.53	0.02	0.15	3.44	0.81	1.46	0.69	0.11	0.26
Koko maa — Hela landet	1.23	0.05	0.44	4.86	0.75	2.11	1.38	0.30	0.66

Huollon alaisten henkilöiden ikä.

Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt jakaantuivat ikänsä perusteella seuraavalla tavalla.

Vård underkastade personers ålder.

De personer, som åtnjöt lösdrivar-, alkoholister- och nykterhetsvård, fördelade sig enligt ålder på följande sätt.

10. Huollon alaisten henkilöiden ikä. — Vård underkastade personers ålder.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit — Alkoholister			Raittiushuollon alaiset Personer under nykterhetsvård		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Alle 20 — Under 20	12	40	52	30	4	34	573	12	585
20—24	64	213	277	557	10	567	1 973	38	2 011
25—29	107	207	314	1 299	21	1 320	139	4	143
30—39	217	366	583	2 553	159	2 712	—	—	—
40—49	183	257	440	2 657	217	2 874	—	—	—
50—	90	96	186	1 194	106	1 300	—	—	—
Tuntematon — Okänd	1	—	1	3	1	4	—	—	—
Yhteensä — Summa	674	1 179	1 853	8 293	518	8 811	2 685	54	2 739
	%								
Alle 20 — Under 20	1.8	3.4	2.8	0.4	0.8	0.4	21.3	22.2	21.4
20—24	9.5	18.1	15.0	6.7	1.9	6.4	73.5	70.4	73.4
25—29	15.9	17.6	16.9	15.7	4.0	15.0	5.2	7.4	5.2
30—39	32.2	31.0	31.5	30.8	30.7	30.8	—	—	—
40—49	27.1	21.8	23.7	32.0	41.9	32.6	—	—	—
50—	13.4	8.1	10.0	14.4	20.5	14.8	—	—	—
Tuntematon — Okänd	0.1	—	0.1	0.0	0.2	0.0	—	—	—
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Alkoholistihuollon alaiset henkilöt näyttävät yleensä edustavan vanhempia ikäluokkia kuin irtolaishuollon alaiset. 40 vuotta täyttäneitä oli alkoholisteista 47.4 %, mutta irtolaisista vain 33.7 %. Yli $\frac{3}{5}$, 62.4 % naisalkoholisteista

De personer, som åtnjöt alkoholistvård, synas i allmänhet företräda äldre årsklasser än de, som underkastats lösdrivarvård. Av alkoholisterna hade 47.4 % fyllt 40 år, men av lösdrivarna endast 33.7 %. Över $\frac{3}{5}$, 62.4 %, av de

oli 40 vuotta vanhempia, jota vastoin irtolaisnaisista 39.1 % oli 18—29 vuotiaita.

Nuoria irtolaisia, jotka eivät vielä ole täyttäneet 25 vuotta, oli v. 1953 hieman vähemmän, 7.1 %, kuin edellisellä vuonna. Samanikäisten nuorten alkoholistien luku on sensijaan huomattavasti kasvanut, 34.5 %.

Ikä — Ålder	Irtolaiset Lösdrivare		Alkoholistit Alkoholister		Raittiushuollon alaiset Nykterhetsvärd underkastade	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
18 vuotta — år	6	12	16	2	244	6
19 ” ”	6	28	14	2	329	6
20 ” ”	4	30	19	—	277	14
21 ” ”	4	42	38	1	383	10
22 ” ”	14	45	136	1	421	4
23 ” ”	17	55	159	5	488	2
24 ” ”	25	41	205	3	404	8
Yhteensä — Summa	76	253	587	14	2 546	50

Sivillisäätty.

Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaisten henkilöiden siviilisäätty selviää seuraavasta taulukosta.

Civilstånd.

De personer, som voro underkastade lösdriivar-, alkoholist- och nykterhetsvärd, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

11. Huollon alaisten henkilöiden siviilisäätty. — Vård underkastade personers civilstånd.

Sivillisäätty — Civilstånd	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit — Alkoholister			Raittiushuollon alaiset Nykterhetsvärd underkastade		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Naimattomia — Ogifta	379	615	994	2 807	120	2 927	2 350	46	2 396
Naimisissa olevia — Gifta	178	276	454	4 620	226	4 846	322	5	327
Eronneita — Fränskilda	96	226	322	669	99	768	12	3	15
Leskiä — Änklingar och änkor	19	59	78	166	71	237	—	—	—
Tunteamatton — Okänt	2	3	5	31	2	33	1	—	1
Yhteensä — Summa	674	1 179	1 853	8 293	518	8 811	2 685	54	2 739
				%					
Naimattomia — Ogifta	56.2	52.2	53.6	33.8	23.2	33.2	87.5	85.2	87.5
Naimisissa olevia — Gifta	26.4	23.4	24.5	55.7	43.6	55.0	12.0	9.3	11.9
Eronneita — Fränskilda	14.3	19.2	17.4	8.1	19.1	8.7	0.5	5.5	0.6
Leskiä — Änklingar och änkor	2.8	5.0	4.2	2.0	13.7	2.7	—	—	—
Tunteamatton — Okänt	0.3	0.2	0.3	0.4	0.4	0.4	0.0	—	0.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Suurin osa irtolaisista, 53.6 %, oli naimattomia, jota vastoin alkoholisteista vain 33.2 %. Naispuolisista alkoholisteista oli melko paljon, 32.8 %, leskiä ja eronneita, miesten vastaavan suhdeluvun ollessa vain 10.1 %.

Ammatti.

Ryhmittämällä irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt samoihin 12 ammattiryhmään kuin köyhäinhoitotilastossa on käytetty, saadaan seuraavalla sivulla oleva taulukko. Jos naimisissa olevilla naisilla tai leskivaimoilla ei ole ollut omaa ammattia, on heidät tässäkin ryhmitetty miehen ammatin mukaan.

Samoin kuin muistakin yhteiskunnan huollon alaisista henkilöistä oli irtolaisista ja alkoholisteista sekä raittiushuollon alaisista suuri osa ammattitaidottomia, n. s. muita työläisiä. Heidä oli vast. 37.3, 38.4 ja 43.1 %. Paitsi tehdas- ja ammattityöläisiä, joita oli 30.5, 39.2 ja 33.4 %, oli melko paljon myös itsenäisiä liikkeenharjoittajia samoin kuin liikeapulaisia ja työnjohtajia, yhteensä 11.9, 10.8 ja 6.2 %.

kvinnliga alkoholisterna, var 40 år fyllda, då däremot 39.1 % av de kvinnliga lösdrivarna var mellan 18—29 år.

Antalet unga lösdrivar, som ännu ej fyllt 25 år, har år 1953 något nedgått, med 7.1 %. Däremot har antalet unga alkoholister avsevärt stigit, med 34.5 %.

De personer, som voro underkastade lösdriivar-, alkoholist- och nykterhetsvärd, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

Största delen av lösdrivarna, 53.6 %, var ogifta, då däremot motsvarande tal för alkoholisterna var endast 33.2 %. Bland de kvinnliga alkoholisterna fanns det rätt mycket änkor och fränskilda, 32.8 %, medan motsvarande proportionstal för männen var 10.1.

Yrke.

Genom att gruppera de personer, som underkastats lösdriivar-, alkoholist- och nykterhetsvärd, i samma 12 yrkesgrupper som använts i fattigvårdsstatistiken, erhålles tabellen på följande sida. Ifall gifta kvinnor eller änkor icke haft eget yrke, äro de även här grupperade enligt mannens yrke.

I likhet med övriga personer, som erhållit samhällsvård, var en stor del av lösdrivarna och alkoholisterna samt av nykterhetsvärd underkastade icke yrkeskunniga s. k. övriga arbetare. Dessa utgjorde 37.3, 38.4 och 43.1 % av motsvarande grupper. Utom fabriks- och yrkesarbetare, vilka utgjorde 30.5, 39.2 och 33.4 %, fanns det rätt mycket även självständiga affärsidkare samt affärsbiträden och arbetsledare, tillsammans 11.9, 10.8 och 6.2 %.

12. Huollon alaisten henkilöiden ammatti. — Vård underkastade personers yrke.

Ammatti — Yrke	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit Alkoholister			Raittishuollon alaiset Nykterhetsvård underkastade		
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Yh- teensä Summa
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	4	1	5	68	8	76	10	—	10
Talonomistajia, vuokraajia ja palstatilallisia — Gårdsägare, arrendatorer av lägenheter och parcellägare	1	3	4	289	4	293	26	—	26
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	15	50	65	257	7	264	66	—	66
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare. Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	33	83	116	438	47	485	39	3	42
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare. Muita työläisiä — Övriga arbetare	31	74	105	436	32	468	124	6	130
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	186	379	565	3 223	229	3 452	894	20	914
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	371	321	692	3 240	145	3 385	1 173	7	1 180
Yksityisten palveliijoihin — Tjänare hos enskilda	19	3	22	125	—	125	77	—	77
Muun elinkeinon harjoittajia — Idkare av annan näring ..	3	—	3	125	7	132	53	2	55
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	—	199	199	—	19	19	—	10	10
Yhteensä — Summa	3	2	5	22	2	24	4	—	4
	8	64	72	70	18	88	219	6	225
	674	1 179	1 853	8 293	518	8 811	2 635	54	2 739
	%								
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia — Tjänstemän och idkare av fria yrken	0.6	0.1	0.3	0.8	1.5	0.9	0.4	—	0.4
Talonomistajia, vuokraajia ja palstatilallisia — Gårdsägare, arrendatorer av lägenheter och parcellägare	0.1	0.3	0.2	3.5	0.8	3.3	1.0	—	1.0
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	2.2	4.2	3.5	3.1	1.3	3.0	2.5	—	2.4
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare. Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	4.9	7.0	6.2	5.3	9.1	5.5	1.4	5.6	1.5
Tehdas- ja ammattityöläisiä — Fabriks- och yrkesarbetare. Muita työläisiä — Övriga arbetare	4.6	6.3	5.7	5.2	6.2	5.3	4.6	11.1	4.7
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare	27.6	32.1	30.5	38.9	44.2	39.2	33.3	37.0	33.4
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	55.0	27.2	37.3	39.1	28.0	38.4	43.7	13.0	43.1
Yksityisten palveliijoihin — Tjänare hos enskilda	0.5	—	0.2	1.5	1.3	1.5	2.0	3.7	2.0
Muun elinkeinon harjoittajia — Idkare av annan näring ..	—	16.9	10.7	—	3.7	0.2	—	18.5	0.4
Henkilöitä ilman varsinaista tai tunnettua ammattia — Personer utan egentligt eller känt yrke	0.5	0.2	0.3	0.3	0.4	0.3	0.1	—	0.1
Yhteensä — Summa	1.2	5.4	3.9	0.8	3.5	1.0	8.1	11.1	8.2
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Irtolaislain 1 luvun 1 § määrittelee irtolaisiksi sellaisen henkilön, joka työkykyisenä, mutta silti toimeettomana kuljeksi paikkakunnalta toiselle ilman riittäviä elatusvaroja; lisäksi sellaisen työkykyisen henkilön, jolla on tapana vieroksua työtä ja sen vuoksi joutuu köyhäinhoidon tarpeeseen tai tulee ylivoimaiseksi rasitukseksi toiselle henkilölle; samoin myös henkilön, jolla on tapana kerjätä tai käyttää toista kerjuuseen tai sallii hoidossaan olevan kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön kerjätä sekä vielä henkilön, jolla on tapana hankkia tuloja hyvien tapojen vastaisilla ja siveellisesti hylättävillä keinoilla ja siten tai muulla elämäntavallaan tuottaa ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle.

Tämän nojalla irtolaishuollon perusteet on tilastossa jaettu neljään ryhmään, nimittäin: kuljeksiva elämä, työn vieroksuminen, kerjuu ja ammatihauus. Ne tapaukset, jolloin irtolaishuoltoon joutunut henkilö on muulla elämäntavallaan tuottanut ilmeistä vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai siveellisyydelle, on yhdistetty ryhmäksi „muu peruste”. Kuinka paljon henkilöitä oli kunkin perusteen nojalla v. 1953 otettu huoltoon, valaisee seuraavalla sivulla oleva taulukko. Tällöin on huomattava, että jos henkilölle on ilmoitettu useita huoltoperusteita, on tilastossa otettu vain tärkein huomioon.

Grunderna för lösdriivarvärden samt vårdätgärder.

Lösdriivarlagens 1 kap. 1 § karakteriserar som lösdriivare en arbetsför person, som sysslolös, utan tillräckliga medel till sitt uppehälle stryker omkring från ort till ort; ytterligare en sådan arbetsför person, som har för vana att sky arbete och fördenskull blir i behov av fattigvård eller blir en övermäktig börda för annan person; likaså även person, som har för vana att tigga eller använda annan till tiggeri eller som tillåter, att i hans vård befintlig person under aderton år tigger samt vidare person, som genom att vane-mässigt förskaffa sig inkomst på ett mot god sed stridande sätt och genom sedligt förkastliga medel sälunda eller genom sitt levnadssätt i övrigt medför uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet.

Med stöd härav ha grunderna till lösdriivarvärden i statistiken indelats i fyra grupper, nämligen: kringstrykande liv, arbetsskygghet, tiggeri och prostitution. De fall, då person underställd lösdriivarvård genom sitt levnadssätt i övrigt medfört uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet, har förts till gruppen „annan orsak”. Huru många personer, som med stöd av varje orsak omhändertagits under år 1953, belyses av tabellen på följande sida. Härvid bör observeras, att ifall beträffande en person uppgivits flere vårdorsaker, har blott den viktigaste grunden beaktats i statistiken.

13. Irtolaishuollon perusteet. — Grunden för lösdrivarvården.

	Kuljeksiva elämä Kringstrykande liv		Työn vieroksuminen Arbetskygghet		Kerjuu Tiggeri		Ammattihaureus Prostitution		Muu peruste Annan grund		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Kaupungit — Städer	139	112	344	200	9	3	1	631	132	63	625	1 009
Kauppalat — Köpingar	5	11	13	11	1	1	—	25	1	4	20	52
Maalaiskunnat — Landskommuner	12	13	14	22	1	1	—	74	2	8	29	118
Yhteensä — Summa	156	136	371	233	11	5	1	730	135	75	674	1 179
	%											
Kaupungit — Städer	22.2	11.1	55.1	19.8	1.4	0.3	0.2	62.5	21.1	6.3	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	25.0	21.2	65.0	21.2	5.0	1.9	—	48.0	5.0	7.7	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	41.4	11.0	48.3	18.6	3.4	0.9	—	62.7	6.9	6.8	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	23.2	11.5	55.0	19.8	1.6	0.4	0.2	61.9	20.0	6.4	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet näyttävät miehillä ja naisilla olevan varsin erilaiset. Kun naisista runsaasti $\frac{3}{5}$ oli joutunut irtolaisten kirjoihin ammattihaureuden vuoksi, olivat miehet pääasiassa, lähes $\frac{4}{5}$ heistä, vieroksuneet työtä tai viettäneet kuljeksivaa elämää.

Irtolaisperusteen yhteyteen kuuluu läheisesti kysymys, missä määrin irtolaisiksi havaitut henkilöt on aikaisemmin tuomittu rangaistukseen ja missä määrin he ovat aikaisemmin olleet irtolaishuollon alaisia. Näitä seikkoja valaisee seuraava yhdistelmä.

Orsakerna till lösdrivarvården synas vara mycket olika bland män och kvinnor. Medan drygt $\frac{3}{5}$ av kvinnorna hade antecknats som lösdrivare på grund av prostitution, hade männen för det mesta, nära $\frac{4}{5}$ av dem, skytt arbete eller fört ett kringstrykande liv.

I nära samband med orsaken till lösdriveriet står frågan, i vilken mån personer, som befunnits vara lösdrivare, tidigare blivit dömda till straff och i vilken mån de tidigare varit under lösdrivarvård. Följande sammanställning belyser dessa frågor.

	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Irtolaisia, jotka aikaisemmin — Lösdrivare, som tidigare ovat olleet irtolaishuollon alaisina — varit under lösdrivarvård	294	680	5	22	5	66	304	768
on tuomittu rangaistukseen — dömts till straff	343	353	2	4	5	13	350	370

Kaikista v:n 1953 irtolaisista 57.9 % on aikaisemmin ollut irtolaishuollon alaisena, 45.1 % miehistä ja 65.1 % naisista. Aikaisemmin rangaistukseen tuomittuja oli 38.9 % kaikista, miehistä 51.9 % ja naisista 31.4 %.

Irtolaislain 1 luvun 2 ja 5 §:ien mukaan on irtolaisiksi havaittuihin henkilöihin nähdyn sovellettava seuraavia toimenpiteitä: varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi ja, ellei tämä riitä, määrättävä irtolaisvalvonnan alaiseksi; ellei heitä senkään avulla saada palautetuiksi säännölliseen ja kunnialliseen elämäntapaan tai jos he ovat vaaraksi itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi yleiselle järjestykselle tai siveellisyydelle, on heidät määrättävä työlaitokseen tai pakko-työhön.

Jos irtolaisiksi havaittu henkilö on toispaikkakuntalainen, ovat muutamat kunnat ilmoittaneet lähettäneensä tällaiset henkilöt kotikuntaansa siellä käsiteltäviksi antamatta heille sitä ennen varoitusta. Tilastossa tällaiset tapaukset on yhdistetty ryhmäksi „muu toimenpide”. Ne tapaukset, jolloin irtolaiset laitoksesta päästyään on asetettu jälki-
valvontaan, muodostavat oman ryhmän. Aikaisempina vuosina ne ovat sisältyneet joko ryhmään irtolaisvalvonta tai muu toimenpide. Missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

Av hela antalet lösdrivare under år 1953 hade 57.9 % varit tidigare under lösdrivarvård, 45.1 % av männen och 65.1 % av kvinnorna. 38.9 % hade tidigare blivit dömda till straff, av männen 51.9 % och av kvinnorna 31.4 %.

Enligt lösdrivarlagens 1 kap. 2 och 5 § bör ifråga om personer, som befunnits vara lösdrivare, tillämpas följande åtgärder: varning, då sådan anses nödvändig och om detta ej är tillräckligt, ställande under lösdriveriövervakning; om de icke ens med denna åtgärd kunna återföras till ett ordentligt och hederligt levnadssätt eller om de äro till fara för sig själva eller för andras personliga säkerhet eller till uppenbar våda för allmän ordning och sedlighet, böra de förordnas till intagning i arbetsanstalt eller hållande i tvångsarbete.

I fall en person, som befunnits vara lösdrivare, är från annan ort, ha somliga kommuner uppgivit, att de sänt sådana personer till sin hemkommun för behandling utan att dessförinnan tilldela dem varning. I statistiken har dylika fall sammanförts till gruppen „annan åtgärd”. De fall, då lösdrivarna efter anstaltsvård ställts under övervakning, bilda en särskild grupp. Tidigare ha de ingått antingen i gruppen lösdrivarövervakning eller annan åtgärd. I vilken utsträckning de olika vårdåtgärderna vidtagits i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av följande tabell.

14. Huoltotoimenpiteet. — Vårdätgärder.

	Varoitus Varning		Irtolaisvalvonta Lösdriveri- övervakning		Työlaitoshuolto Intagning i arbetsanstalt		Pakkotyö Tvångsarbete		Jätkivalvonta Efteröver- vakning		Muu tai ei toimenpidettä Annan eller ingen åtgärd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	112	146	231	241	152	363	9	35	88	198	33	26	625	1 009
Kauppalat — Köpingar	2	13	4	8	10	17	1	2	1	8	2	4	20	52
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	7	26	2	20	10	47	—	1	3	19	7	5	29	118
Yhteensä — Summa	121	185	237	269	172	427	10	38	92	225	42	35	674	1 179
	%													
Kaupungit — Städer	17.9	14.5	37.0	23.9	24.3	36.0	1.4	3.4	14.1	19.6	5.3	2.6	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	10.0	25.0	20.0	15.4	50.0	32.7	5.0	3.8	5.0	15.4	10.0	7.7	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	24.1	22.0	6.9	17.0	34.5	39.8	—	0.9	10.4	16.1	24.1	4.2	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	18.0	15.7	35.2	22.8	25.5	36.2	1.5	3.2	13.6	19.1	6.2	3.0	100.0	100.0

Niiden irtolaisten luku, jotka ovat saaneet varoituksen tai joutuneet valvontaan, on runsaasti $\frac{2}{5}$ kaikista; selontekovuonna sai varoituksen 16.5 % ja valvonnan alaisia oli 27.3 %, minkä lisäksi jälkivalvonnassa oli vielä 17.1 %. Työlaitoshuoltoa on käytetty melko runsaasti, 32.3 % määrättiin työlaitoksiin. Pakkotyötä huoltomuotona on sovellettu varsin vähän, vain 2.6 %:iin irtolaisista. *Miehiin* nähden on yleensä sovellettu suhteellisesti katsoen lievempiä huoltomuotoja kuin *naisiin*. Varoituksen saaneita ja valvonnassa olevia miehiä oli 53.2 % kaikista miesirtolaisista naisten vastaavan luvun ollessa 38.5 %.

Alkoholistihuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Alkoholistolain 1 luvun 1 §:n mukaan on juopottelevaa elämää viettävä henkilö alkoholisti ja häneen nähden on ryhdyttävä määrättyihin toimenpiteisiin, jos hän on vaarallinen itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen. Sama on asianlaita, jos henkilö laiminlyö niiden eläntönsä ja hoidon, joista hän lain mukaan on velvollinen pitämään huolta, tahi joutuu hänelle läheisen henkilön rasitukseksi taikka köyhäinhoidon tarpeeseen. Jos juopottelevaa elämää viettävä henkilö on päihtymyksen takia kolmasti tai useammin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana joutunut pidätetyksi, on häneen nähden alkoholistina myös ryhdyttävä lain edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn nojalla on *alkoholistihuollon* perusteet tilastossa jaettu 6 ryhmään ja niistä käytetty seuraavia nimityksiä: 1. vaarallisuus, 2. häiriö tai pahennus, 3. eläntönsä ja hoidon laiminlyönti, 4. joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi, 5. köyhäinhoidon tarve sekä 6. juopumuspidätykset. Lisäksi on vielä käytetty ryhmää „muu” niitä tapauksia varten, jolloin asianomaiset ovat vapaaehtoisesti alistuneet alkoholistihuoltoon. Jos henkilö on joutunut alkoholistihuoltoon usean edellä mainitun perusteen nojalla, on hänet seuraavassa taulukossa, jossa alkoholistit on ryhmitetty huoltoperusteen mukaan, sijoitettu siihen perusryhmään, mikä on osoittautunut tärkeimmäksi.

Juopottelevaa elämää viettävät henkilöt ovat joutuneet alkoholistihuoltoon suurimmalta osalta sen vuoksi, että heidät vuoden kuluessa oli pidätetty kolmasti tai useammin

Antalet lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning var drygt $\frac{2}{5}$ av alla; under redogörelseåret erhöill varning 16.5 % och under övervakning var 27.3 %, vartill 17.1 % var under efterövervakning. Arbetsinrättningsvärd har begagnats ganska ofta, 32.3 % förordnades till intagning i arbetsinrättning. Tvångsarbete som vårdätgärd har använts ganska sällan, endast i fråga om 2.6 % av lösdrivarna. I fråga om *män* ha relativt taget tillämpats mildare åtgärder än i fråga om *kvinno*. Antalet manliga lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning, utgjorde 53.2 % av samtliga manliga lösdrivare, då motsvarande antal kvinnor var 38.5 %.

Grunderna för alkoholistvården och vårdätgärder.

Alkoholist är enligt alkoholistlagens 1 kap. § 1 en person, som för ett onyktert liv, och bör med avseende å honom vidtagas bestämda åtgärder, ifall han är farlig för sig själv eller annans personliga säkerhet eller uppträder på ett för omgivningen uppenbart störande eller förargelseväckande sätt. Detsamma är förhållandet, ifall en person uraktlåter att underhålla och vårda de personer, om vilka han enligt lag är skyldig att draga försorg, eller faller honom närstående till last eller blir i behov av fattigvård. I fall en person, som för ett onyktert liv, tre eller flere gånger blivit anhållen på grund av fylleri under de senaste 12 månaderna, bör med avseende å honom som alkoholist även vidtagas de åtgärder, som förutsätts i lagen.

På grund av det ovan anförda äro *orsakerna till alkoholistvården* i statistiken indelade i 6 grupper, om vilka använts följande benämningar: 1. farlighet, 2. störande eller förargelseväckande uppträdande, 3. försummande av underhållningsplikt, 4. fallit närstående till last, 5. behov av fattigvård samt 6. anhållen för fylleri. Därutöver har ännu använts gruppen „annan” för de fall, då vederbörande frivilligt har underkastat sig alkoholistvård. Om en person erhållit alkoholistvård till följd av flere av ovan nämnda orsaker, har han i följande tabell, där alkoholisterna äro grupperade efter orsaken, hänförs till den grupp, vilken visat sig vara viktigast.

Personer, vilka föra ett onyktert liv, ha oftast omhändertagits som alkoholister, emedan de under årets lopp blivit anhållna tre eller flere gånger eller därför, att de varit

15. Alkoholistihuollon perusteet. — Grunder för alkoholistvården.

	Vaarallisuus Farlighet		Häiriö tai pahennus Störande eller föregelse- väckande uppträ- dande		Elatusvel- vollisuuden laimin- lyönti Försum- mande av underhåll- ningsskyl- dighet		Joutuminen läheisen henkilön rasitukseksi Fallit närstående till last		Köyhäin- hoidon tarve Behov av fattigvård		Juopumus- pidätykset Anhållen för fylleri		Muu Annan		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	146	3	1 633	186	364	3	309	20	55	3	2 900	208	223	21	5 630	444
Kauppalat — Köpingar	22	—	138	17	115	1	33	—	13	1	266	5	42	1	629	25
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	108	1	640	20	294	3	143	4	128	5	670	15	51	1	2 034	49
Yhteensä — Summa	276	4	2 411	223	773	7	485	24	196	9	3 836	228	316	23	8 293	518
	%															
Kaupungit — Städer	2.6	0.7	29.0	41.9	6.5	0.7	5.5	4.5	1.0	0.7	51.5	46.8	3.9	4.7	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	3.5	—	21.9	68.0	18.3	4.0	5.2	—	2.1	4.0	42.3	20.0	6.7	4.0	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Lands- kommuner	5.3	2.0	31.5	40.8	14.5	6.2	7.0	8.2	6.3	10.2	32.9	30.6	2.5	2.0	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	3.3	0.8	29.1	43.1	9.3	1.4	5.8	4.6	2.4	1.7	46.3	44.0	3.8	4.4	100.0	100.0

tai sen vuoksi, että he olivat ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen. Edellisiä oli v. 1953 46.1 % sekä jälkimmäisiä 29.9 % kaikista. Sellaisia alkoholisteja, jotka olivat laiminlyöneet oman tai läheistensä elatuksen, oli 17.0 %. Naispuolisista alkoholisteista suuri osa, 43.1 %, oli ollut häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleen, kun miespuolisista 29.1 % oli sen vuoksi joutunut huollon alaiseksi. Paitsi ryhmään „muu” sisältyvät 339 henkilöä oli vielä 41 miestä ja 2 naista alistunut vapaaehtoisesti alkoholihuoltoon, vaikka heidän kohdallaan on ilmoitettu muitakin huollon perusteita. Kaikkiaan oli siis näitä „vapaaehtoisia” v. 1953 382 eli 4.3 %.

Alkoholistilain 1 luvun 2 §:n mukaan ovat ne toimenpiteet, joihin alkoholistiksi havaittuun henkilöön nähden on ryhdyttävä, raittiusvalvonta ja hoito yleisessä alkoholihuoltolassa. 3 §:n mukaan on kuitenkin ennen näitä huolto- toimenpiteitä henkilöä varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi. Tämän nojalla on huoltotoimenpiteet tilastossa jaettu kolmeen ryhmään: varoitus, raittiusvalvonta ja alkoholihuoltolaohito. Samoin kuin irtolaisiin on alkoholisteihin nähden laitoksesta vapautuneiden jälkivalvonta erotettu eri ryhmäksi.

Seuraava taulukko osoittaa, missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty erikseen kaupungeissa, kauppa-loissa ja maalaiskunnissa.

uppenbart störande eller föregelseväckande för sin omgivning. De förra utgjorde år 1953 46.1 % och de senare 29.9 % av alla. Sådana alkoholister, vilka hade försummat sin underhållningsplikt mot sig själv eller närstående, utgjorde 17.0 %. De kvinnliga alkoholisterna voro till en stor del, 43.1 % av alla kvinnliga, sådana, vilka uppträtt störande eller föregelseväckande för sin omgivning, då 29.1 % av de manliga av samma orsak blivit föremål för vård. Utom de 339, som ingå i gruppen „annan”, ha ännu 41 män och 2 kvinnor frivilligt underkastat sig alkoholistvård. För dessa har likväl även andra grunder för vården uppgjorts. Inalles fanns det alltså år 1953 382 „frivilliga” eller 4.3 %.

Enligt alkoholistlagens 1 kap. § 2 äro de åtgärder, vilka skola vidtagas beträffande person, som befunnits vara alkoholist, nykterhetsuppsikt och vård i allmän alkoholistanstalt. Förrän dessa vårdåtgärder tillämpas, bör enligt § 3 personen likväl varnas, då sådant befinnes nödigt. På denna grund äro vårdåtgärderna i statistiken uppdelade i tre grupper: varning, nykterhetsuppsikt och vård i alkoholistanstalt. Såsom i fråga om lösdrivarna ha även här de som ställts under övervakning efter anstaltsvård särredovisats.

Följande tabell utvisar, i vilken utsträckning de olika åtgärderna tillämpats särskilt i städerna, köpingarna och i landskommunerna.

16. Huoltotoimenpiteet. — Vårdåtgärder.

	Varoitus Varning		Raittiusvalvonta Nykterhetsuppsikt		Alkoholihuoltola- hoito — Vård i alko- holistanstalt		Jälkivalvonta Efterövervakning		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	2 175	139	1 692	159	1 036	83	727	63	5 630	444
Kauppalat — Köpingar	351	18	128	3	110	3	40	1	629	25
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 329	28	338	6	296	11	71	4	2 034	49
Yhteensä — Summa	3 855	185	2 158	168	1 442	97	838	68	8 293	518
	%									
Kaupungit — Städer	38.6	31.3	30.1	35.8	18.4	18.7	12.9	14.2	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	55.8	72.0	20.3	12.0	17.5	12.0	6.4	4.0	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskom- muner	65.3	57.1	16.6	12.2	14.6	22.5	3.5	8.2	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	46.5	35.7	26.0	32.5	17.4	18.7	10.1	13.1	100.0	100.0

Yleisimmin käytettyjä toimenpiteitä oli v. 1953, kuten aikaisemminkin, varoituksen antaminen; sellaisen oli saanut 45.9 % alkoholisteista. Alkoholistihuoltoloihin määrättyjen luku on sodan jälkeen sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen vuosi vuodelta noussut; v. 1953 heitä oli jo 1 539 eli 17.5 % alkoholisteista. Näistä on 575:n kohdalla ilmoitettu, että huoltolahoito ei ole vielä täytäntöön pantu. Jälkivalvonnassa huoltolahoidon jälkeen oli $\frac{1}{10}$ eli 10.3 % kaikista alkoholisteista.

Raittiushuollon huoltotoimenpiteet.

Lain mukaan on raittiushuollon alaista henkilöä sopivalla tavalla varoitettava tai jos henkilö 12 viimeksi kuluneen kuukauden aikana on tavattu ilmeisesti juopuneena julkisella paikalla tai julkisessa tilaisuudessa tai tullut juopumuksesta pidätetyksi kahdesti taikka useammin, on hänet, mikäli laissa mainitut muut toimenpiteet katsotaan riittämättömiksi, määrättävä raittiusuojeluun enintään yhdeksi vuodeksi.

Missä määrin raittiushuollon alaiset henkilöt ovat saaneet varoituksen tai heidät on määrätty raittiusuojeluun, selviää seuraavasta taulukosta.

En av de mest tillämpade vårdåtgärderna år 1953 var, såsom tidigare, varning; 45.9 % av alkoholisterna hade erhållit sådan. Antalet till alkoholistanstalt förordnade har efter kriget både absolut och relativt taget år för år stigit; år 1953 var deras antal 1 539 eller 17.5 % av alkoholisterna. För 575 har uppgivits, att de ännu ej blivit intagna i anstalt under redogörelseåret. Under övervakning efter anstaltvård var $\frac{1}{10}$ eller 10.3 % av alla alkoholister.

Nyktethetsvårdens vårdåtgärder.

Enligt lagen skall den, som är underställd nyktethetsvård, på lämpligt sätt varnas eller om personen i fråga under de senast förflutna 12 månaderna anträffats uppenbart drucken på offentlig plats eller vid offentligt tillfälle eller har blivit anhållen för fylleri två gånger eller oftare, skall, för såvitt de i lagen nämnda andra åtgärderna anses otillräckliga, förordnande ges om hans ställande under nyktethetsskydd för högst ett års tid.

I vilken utsträckning personer under nyktethetsvård erhållit varning eller ställts under nyktethetsskydd, framgår av följande tabell.

17. Huoltotoimenpiteet. — Vårdåtgärder.

	Varoitus Varning		Raittiusuojelu Nyktethets- skydd		Yhteensä Summa		Varoitus Varning		Raittiusuojelu Nyktethets- skydd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
	abs.						%					
Kaupungit — Städer	1 426	37	189	5	1 615	42	88.3	88.1	11.7	11.9	100.0	100.0
Kauppalat — Köpingar	225	4	19	—	244	4	92.2	100.0	7.8	—	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	778	8	48	—	826	8	94.2	100.0	5.8	—	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	2 429	49	256	5	2 685	54	90.5	90.7	9.5	9.3	100.0	100.0

IV. Huollon alaiset henkilöt yhteensä.

Köyhäinhoito ja lastensuojelu. V. 1953 oli köyhäinhoiton varsinaisia avunsaajia, kuten edellä on mainittu, koko maassa 120 438 sekä lastensuojelulapsia 15 866, joten siis selontekovuonna oli kaikkiaan 136 304 huollettua henkilöä. Viimeksi kuluneina kymmenenä vuonna on vastaavanlaatuista avustusta tai hoitoa saaneiden henkilöiden luku ollut seuraava.

Vuosi — År	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
1944	24 588	3 960	64 418	92 966
1945	26 201	3 946	63 959	94 106
1946	28 316	4 470	65 834	98 620
1947	26 521	4 017	60 180	90 718
1948	27 502	4 322	62 855	94 679
1949	31 489	5 144	71 126	107 759
1950	32 718	6 634	78 828	118 180
1951	33 450	7 848	79 012	120 310
1952	35 353	8 620	82 560	126 533
1953	39 918	9 752	86 634	136 304

V. 1944 tiedot puuttuvat Lapin läänin 7 kunnasta, mikä on otettava huomioon verrattaessa keskenään avustettujen lukumäärää eri vuosina. — Avustettujen luku väheni koko sota-ajan melko huomattavasti. Vasta sodan päätyttyä se alkoi vähitellen kasvaa, v. 1945 0.8 ja v. 1946 4.8 % lähinnä edellisestä vuodesta. V. 1947 avustusta saaneiden lukuun, 90 718, on vaikuttanut se seikka, että varsinaisen ja tilapäisen kotiaivastuksen välinen raja, joka aikaisemmin oli 500 mk, on v:n 1947 alusta korotettu 2 500 mk:aan. Näin ollen on varsinaisten avunsaajain luku jossain määrin alentunut. V. 1948 se jälleen nousi, 4.4 %. V. 1949 nousu oli melko voimakas, 13.8 % lähinnä edellisestä vuodesta, v. 1950 9.7 %, v. 1951 vain 1.8 %, v. 1952 5.2 % ja v. 1953 7.7 %.

Seuraavasta taulukosta, joka osoittaa avustettujen lukua prosentteina eri läänien henkikirjoitetusta väkiluvusta vuosittain ajanjaksona 1944—1953, ilmenee kehityksen suunta näiden vuosien kuluessa.

IV. Samtliga vårdtagare.

Fattigvården och barnskyddet. Under år 1953 utgjorde antalet egentliga understödstagare vid fattigvården i hela landet sammanlagt 120 438 och vid barnskyddet 15 866; således funnos under redogörelseåret inalles 136 304 vårdtagare. Under de senast förflutna tio åren har antalet personer, som erhållit understöd eller vård av motsvarande slag, varit följande.

År 1944 saknas uppgifter från 7 kommuner i Lapplands län, vilken omständighet bör tagas i betraktande vid jämförelser mellan antalet understödstagare under olika år. — Antalet understödstagare nedgick under hela krigstiden rätt avsevärt. Efter kriget har antalet småningom vuxit, år 1945 med 0.8 och år 1946 med 4.8 % från resp. föregående år. Antalet understödstagare år 1947, 90 718, har påverkats av den omständigheten, att gränsen mellan det egentliga och tillfälliga hemunderstödet, som tidigare var 500 mk, från början av år 1947 höjts till 2 500 mk. Sälunda har antalet egentliga understödstagare i någon mån minskats. År 1948 steg det åter, med 4.4 %. År 1949 ökades antalet rätt mycket, med 13.8 % av närmast föregående år, år 1950 med 9.7 %, år 1951 endast med 1.8 %, år 1952 med 5.2 % och år 1953 med 7.7 %.

Av följande tabell, som utvisar de understöddas antal i procent av de olika länens mantalsskrivna folkmängd årligen under tidsperioden 1944—1953, framgår utvecklingens riktning under dessa år.

18. Avunsaajain luku %:ina väkiluvusta vuosina 1944—1953. — Antal understödstagare i % av folkmängden åren 1944—1953.

Lääni—Län	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953
Uudenmaan — Nylands	3.2	3.1	3.4	3.0	3.0	3.4	3.1	3.1	3.2	3.6
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	3.2	3.1	3.2	2.8	2.8	3.0	2.9	2.9	3.0	3.1
Ahvenanmaa — Åland	1.3	1.3	1.2	1.1	1.2	1.3	1.4	1.6	1.7	1.9
Hämeen — Tavastehus	3.2	3.0	3.2	2.8	2.9	3.3	3.0	3.1	3.3	3.4
Kymen — Kymmene	2.6	2.7	2.8	2.5	2.6	2.9	2.8	2.7	2.8	3.0
Mikkelin — S:t Michels	3.5	3.3	3.5	3.1	3.1	3.6	3.6	3.5	3.6	3.5
Kuopion — Kuopio	2.9	3.1	3.4	3.0	3.0	3.4	3.4	3.4	3.5	3.6
Vaasan — Vasa	2.3	2.3	2.5	2.2	2.2	2.4	2.5	2.5	2.7	2.8
Oulun — Uleåborgs	2.3	2.3	2.4	2.1	2.2	2.6	2.8	2.9	2.9	3.1
Lapin — Lapplands	1.8	1.3	1.6	1.5	1.8	2.4	2.6	2.6	3.0	3.5
Koko maa — Hela landet	2.9	2.8	3.0	2.6	2.7	3.0	2.9	3.0	3.1	3.3
Kaupungit — Städer	3.3	3.3	3.4	3.0	3.1	3.5	3.2	3.2	3.3	3.6
Maalaiskunnat ja kauppalat — Landskommuner och köpingar	2.7	2.6	2.8	2.5	2.6	2.9	2.9	2.9	3.0	3.1

Avustettujen luku väkilukuun verrattuna on v:een 1952 asti ollut suurin Mikkelin läänissä. V. 1953 oli hieman enemmän Kuopion ja Uudenmaan lääneissä. Pienin on avustettujen luku väkilukuun verrattuna ollut, Ahvenanmaata lukuunottamatta, Vaasan läänissä. Lapin läänin alhaiseen lukuun on vv. 1944—1946 vaikuttanut sodan aiheuttamat poikkeukselliset olot. — Jos v. 1947 vakinaisiin avunsaajiin olisi vielä laskettu kaikki ne, joiden kotiaivustus oli 500 mk suurempi, olisi avunsaajain luku väkiluvusta ollut 2.9 %.

Köyhäinhoidon varsinaisista avunsaajista hoidettiin v. 1953 laitoksissa 72 102 sekä yksityishoidossa 1 680 henkilöä. Lastensuojelulapsista sai vastaavanlaatuista hoitoa 8 520 sekä 7 346 lasta. Näin ollen oli laitoksissa hoidettuja kaikkiaan 80 622 sekä yksityishoidossa olleita 9 026 henkilöä. Köyhäinhoidon avunsaajista oli lisäksi 46 656 henkilöä saanut 2 500 mk suurempaa kotiaivustusta. Missä määrin näitä kolmea eri avustumuotoa oli avustettaviin nähden sovellettu viimeksi kuluneina viitenä vuonna, selviää seuraavasta taulukosta.

Antalet understödstagare har i jämförelse med folkmängden varit ända till år 1952 störst i S:t Michels län. År 1953 var antalet i Kuopio och Nylands län litet större. Minst har de understöddas antal i jämförelse med folkmängden varit, med undantag av Åland, i Vasa län. Den låga siffran för Lapplands län åren 1944—1946 har betingats av undantagsförhållandena under krigstiden. — Om år 1947 alla de personer, som erhållit hemunderstöd över 500 mk, ännu tillhört de egentliga understödstagarna, skulle antalet understödstagare varit 2.9 % av folkmängden.

Av fattigvårdens egentliga understödstagare värdades år 1953 i anstalter 72 102 och utackorderade voro 1 680 personer. Av barnskydds barnen fingo respektive 8 520 samt 7 346 motsvarande vård. Sälunda hade i anstalter värdats sammanlagt 80 622 och utackorderats 9 026 personer. Av fattigvårdens understödstagare hade dessutom 46 656 personer erhållit hemunderstöd på över 2 500 mk. I vilken mån dessa tre olika understödsformer tillämpats på de understödda under de senaste fem åren, framgår av följande tabell.

19. Avustusmuodot vuosina 1949—1953. — Understödsformerna åren 1949—1953.

Avustusmuoto Understödsform	Avunsaajia — Understödsstagare					%:ina avunsaajien luvusta I % av antalet understödstagare				
	1949	1950	1951	1952	1953	1949	1950	1951	1952	1953
Laitohoito — Anstaltsvård	64 096	67 512	69 693	73 081	80 622	59.5	57.1	57.9	57.8	59.2
Yksityishoito — Utackordering	8 956	9 476	9 248	9 110	9 026	8.3	8.0	7.7	7.2	6.6
Kotiaivustus — Hemunderstöd	34 707	41 192	41 369	44 342	46 656	32.2	34.9	34.4	35.0	34.2
Yhteensä — Summa	107 759	118 180	120 310	126 533	136 304	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Vertailu eri vuosien kesken osoittaa, että eri avustumuotojen käyttäminen on suhteellisesti katsoen hieman vaihdellut vuodesta vuoteen. Laitohoito on vuosien kuluessa tullut yhä yleisemmäksi; v. 1933 sitä sai vain 38.1 % avunsaajista ja v. 1953 59.2 %. Sen sijaan yksityishoidossa olleiden luku on v:sta 1938 lähtien sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen alentunut v:n 1950 pientä nousua lukuunottamatta. V. 1938 oli yksityishoidossa 18.0 % kaikista avunsaajista, mutta v. 1953 vain 6.6 %.

Köyhäinhoito, lastensuojelu, irtolais- ja alkoholistihuolto. Köyhäinhoidon varsinaisia ja tilapäisiä avunsaajia oli v. 1953 yhteensä 133 673, lastensuojelun lapsia 15 866, irtolaisuudon alaisia 1 853 sekä alkoholisti- ja raittiushuollon

En jämförelse mellan de olika åren utvisar, att användandet av de olika vårdformerna har relativt sett något varierat från år till år. Anstaltsvård har under åren blivit allt allmänare; år 1933 erhöi endast 38.1 % av understödstagarna anstaltsvård och år 1953 59.2 %. Däremot har antalet utackorderade från och med år 1938 nedgått både absolut och relativt taget med undantag av en svag stegring år 1950. År 1938 var 18.0 % av alla understödstagare utackorderade, men år 1953 endast 6.6 %.

Fattigvård, barnskydd, lösdruvar- och alkoholistvård. Fattigvårdens egentliga och tillfälliga understödstagare utgjorde år 1953 sammanlagt 133 673, barnskydds barnen 15 866, de lösdruvarvård underkastade 1 853 och de alkoholo-

alaisia 11 550. Koko maassa oli siis huoltolakien nojalla huollettuja henkilöitä selontekovuonna kaikkiaan 162 942 eli 3.9 % maan koko väestöstä. Näistä oli kaupungeissa 52 718 eli 4.8 % kaupunkien asukkaista, kauppaloissa 11 580 eli 4.1 % ja maalaiskunnissa 98 644 eli 3.5 % vastaavasta väestöstä. — Edellisestä vuodesta oli huollettujen luku noussut 8.1 %.

Kun edellä esitettyihin huollettujen kokonaislukuihin sisältyy myös sellaisia irtolaisia ja alkoholisteja, jotka ovat saaneet vain varoituksen tai olleet valvonnan alaisia, niin vähentämällä nämä tulee niiden henkilöiden luvuksi, jotka ovat saaneet laitoshoidon, olleet yksityishoidossa tai nauttineet kotiaivustusta enemmän tai vähemmän kuin 2 500 mk, 151 725. Miten nämä huolletut jakaantuivat eri läänien kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken, selviää alempana olevasta taulukosta. Samalla on taulukkoon laskettu huollettujen henkilöiden lukumäärä kutakin v:n 1953 alussa henkikirjoihin merkittyä 100 asukasta kohden.

Väkilukuun verrattuna oli laitos- ja yksityishoitoa tai kotiaivustusta saaneiden luku suurin Kuopion, Mikkelin, Uudenmaan ja Lapin lääneissa, joissa kutakin 100 asukasta kohden oli v. 1953 4 huollettua. Vähimmin heitä oli, Ahvenanmaan 1.9 % lukuunottamatta, Vaasan ja Kymen lääneissä, vain 3.2 %. Koko maan väestöstä 3.6 % eli lähes joka 28:s asukas oli huollettu.

list- och nykterhetsvård underkastade 11 550 personer. I hela landet var totalantalet personer, som vårdats med stöd av vårdlagarna således 162 942 eller 3.9 % av landets hela befolkning. Av dessa funnos i städerna 52 718 eller 4.8 % av städernas invånare, i köpingarna 11 580 eller 4.1 % och i landskommunerna 98 644 eller 3.5 % av motsvarande befolkning. — Från föregående år hade antalet vårdade personer stigit med 8.1 %.

Emedan i det ovan angivna totalantalet vårdade ingår även sådana lösdrivare och alkoholister, som endast ha erhållit varning eller varit under uppsikt, blir efter subtraktion antalet personer, som åtnjutit anstaltsvård, utackorderats eller erhållit hemunderstöd på över eller under 2 500 mk, 151 725. Huru dessa omhändertagna fördelade sig på de olika länens städer, köpingar och landskommuner, framgår av nedanstående tabell. Samtidigt har i tabellen beräknats antalet vårdade personer per varje 100-tal vid ingången av år 1953 mantalsskrivna invånare.

I jämförelse med folkmängden var antalet av de personer, som åtnjutit anstaltsvård, utackorderats eller erhållit hemunderstöd, störst i Kuopio, S:t Michels, Nylands och Lapplands län, där de vårdade år 1953 utgjorde 4 per 100 invånare. Fåtaligast voro de, med undantag av Ålands 1.9 %, i Vasa och Kymmene län, endast 3.2 %. Av hela landets befolkning hade 3.6 % eller nästan var 28:de invånare vårdats.

20. Huollon alaisten henkilöiden kokonaisluku. — Totalantalet vårdade personer.

Lääni—Län	Huollon alaisia henkilöitä Antalet vårdade personer				% väestöstä — % av befolkningen			
	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Städer	Kauppalat Köpingar	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	17 512	1 878	8 912	28 302	4.2	3.5	3.8	4.0
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	6 846	791	13 869	21 506	3.9	3.4	3.1	3.4
Ahvenanmaa — Åland	89	—	330	419	2.5	—	1.8	1.9
Hämeen — Tavastehus	6 821	2 575	12 027	21 423	3.9	3.7	3.7	3.8
Kymen — Kymmene	2 175	2 665	5 574	10 414	4.2	3.7	2.8	3.2
Mikkelin — S:t Michels	1 500	278	7 926	9 704	4.0	3.3	4.0	3.9
Kuopion — Kuopio	1 936	1 209	16 452	19 597	3.9	5.0	4.0	4.1
Vaasan — Vasa	4 293	803	14 666	19 762	4.2	4.2	2.9	3.2
Oulun — Uleåborgs	2 318	—	11 236	13 554	4.0	—	3.5	3.6
Lapin — Lapplands	1 541	550	4 953	7 044	5.4	3.8	3.7	4.0
Koko maa — Hela landet	45 031	10 749	95 945	151 725	4.1	3.8	3.4	3.6

V. Huoltotoiminnan kustannukset.

Huoltotoiminnan tulot samoin kuin menotkin on ilmoitettu siten, ettei tuloista ole vähennetty niitä kustannuksia, joita kunnilla on ollut niitä hankkiessaan, yhtä vähän kuin suoritetuista menoista on vähennetty niitä erää, jotka mahdollisesti ovat tulleet korvatuiksi tuloilla. Sekä tulo- että menopuolella on otettu huomioon luontois- ja työsuoritukset. Niiden arvo on ilmoitettu eri paikkakunnilla vallinneiden hintojen mukaan. Tuloina on otettu huomioon kaikki, mitä vuoden kuluessa huoltotoimintaa varten on kannettu tai saatu, ja menoina kaikki, mitä huoltotarkoituksiin on maksettu tai käytetty, katsomatta siihen, onko osa tuloista ja menoista aiheutunut jonkin muun vuoden huoltotoiminnasta.

Huoltotoiminnan tuloja ja menoja selvitettäessä on pidetty erillään eri huoltolakien soveltamisesta aiheutuneet kustannukset. Näin ollen tehdään seuraavassa tarkemmin selkoa erikseen köyhäinhoidon, lastensuojelun, irtolais- ja alkoholistihuollon tuloista ja menoista. Hallintomenot ja tulot, jotka yleensä ovat koko huoltotoiminnan yhteisiä, muodostavat oman ryhmänsä.

Huoltotoiminnan kokonaismenot ja -tulot. V. 1953 nousivat huoltomenot koko maassa 9 027 milj. mk:aan ja tulot 2 695 milj. mk:aan, joten kunnat joutuivat huoltotoimintaan käyttämään 6 332 milj. mk. Kun sellaiset menoerät kuin korvaukset muille kunnille ja hoitomaksut vieraan kunnan kunnalliskodeissa tai lastenkodeissa olleista jo sisältyvät avustusta antaneiden kuntien avustusmenoihin, joskaan eivät aina saman tilikauden aikana, niin huollon kokonaiskustannukset, jos nämä menoerät vähennetään, olisivat selontekovuonna 8 486 milj. mk.

Miten menot ja tulot jakaantuivat eri huoltoalojen osalle erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavalla sivulla olevasta taulukosta.

Huoltomenoista suurimman osan, lähes $\frac{7}{10}$ eli 69.2 %, muodostivat luonnollisesti köyhäinhoidon menot. Sen piiriin kuului myös noin 88 % kaikista huolletuista. Lastensuojelumenot nousivat $\frac{1}{5}$:aan eli 22.4 %:iin kokonaismenoista. Huollon hallintoon meni myös varsin suuri määrä, 715 milj. eli noin $\frac{1}{13}$. Sen sijaan irtolais- ja alkoholistihuolto ei muihin huoltoaloihin verrattuna tuottanut kunnille suuria kustannuksia, vain 45 milj. mk.

V. Kostnaderna för vårdverksamheten.

Inkomsterna liksom även utgifterna för vårdverksamheten ha uppgivits så, att från inkomsterna icke subtraherats de kostnader, som kommunerna haft vid anskaffandet av dem, lika litet som från de erlagda utgifterna avdragits de summor, som eventuellt blivit ersatta genom inkomster. Såväl på inkomst- som utgiftssidan ha natura- och arbetsprestationer beaktats. Deras värde har uppgivits i enlighet med de på de olika orterna gällande prisen. Som inkomster har upptagits allt, som under årets lopp uppburits eller erhållits för vårdverksamheten och som utgifter allt, som erlagts för eller använts till vårdändamål oberoende därav, om en del av inkomsterna eller utgifterna förorsakats av vårdverksamheten under något annat år.

Vid klarläggandet av inkomsterna och utgifterna för vårdverksamheten ha de kostnader, som förorsakats av de olika vårdlagarnas tillämpning, avskiljts från varandra. Sålunda redogöres i det följande närmare särskilt för inkomsterna och utgifterna för fattigvården, barnskyddet, lösdrivar- och alkoholistvården. Förvaltningsutgifterna och -inkomsterna, som i allmänhet äro gemensamma för hela vårdverksamheten, bilda en grupp för sig.

Vårdverksamhetens totalutgifter och -inkomster. Under år 1953 stego vårdutgifterna i hela landet till 9 027 milj. mk och inkomsterna till 2 695 milj. mk, varigenom kommunerna kommo att till vårdverksamheten använda 6 332 milj. mk. Emedan sådana utgiftsposter som ersättningar till andra kommuner och vårdavgifter för personer, som vårdats i en främmande kommuns kommunalhem eller barnhem, redan ingå i de kommuners understödsutgifter, som beviljat understöden ehuru icke alltid under samma räkenskapsperiod, utgjorde totalkostnaderna för vården, om dessa utgiftsposter skulle avdragas, 8 486 mk.

Huru utgifterna och inkomsterna fördelade sig på de olika vårdområdena särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, framgår av tabellen på följande sida.

Fattigvårdsutgifterna bildade naturligtvis den största delen av vårdutgifterna, nära $\frac{7}{10}$ eller 69.2 %. Till dess krets hörde även cirka 88 % av alla vårdade. Barnskyddsutgifterna stego till $\frac{1}{5}$ eller 22.4 % av totalutgifterna. Till vårdverksamhetens förvaltning åtgick även ett mycket stort belopp, 715 milj. eller cirka $\frac{1}{13}$. Däremot åsamkade icke lösdrivar- och alkoholistvården jämfört med kostnaderna för de övriga vårdgrenarna kommunerna stora kostnader, endast 45 milj. mk.

21. Huoltotoiminnan menot ja tulot. — Vårdverksamhetens utgifter och inkomster.

Huoltoala—Vårdområde	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
<i>Menot — Utgifter</i>								
Hallinto — Förvaltning	327 173	8.7	51 380	8.3	336 305	7.3	714 858	7.9
Köyhäinhuolto — Fattigvård	2 034 029	53.8	416 749	67.2	3 792 371	82.0	6 243 149	69.2
Lastensuojelu — Barnskydd	1 385 244	36.6	148 510	23.9	490 125	10.6	2 023 879	22.4
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	12 160	0.3	1 038	0.2	2 251	0.0	15 449	0.2
Alkoholistihuolto — Alkoholistvård	22 404	0.6	2 597	0.4	4 864	0.1	29 865	0.3
Yhteensä menoja — Summa utgifter	3 781 010	100.0	620 274	100.0	4 625 916	100.0	9 027 200	100.0
<i>Tulot — Inkomster</i>								
Hallinto — Förvaltning	419	0.0	22	0.0	1 541	0.0	1 982	0.0
Köyhäinhuolto — Fattigvård	644 480	17.0	127 592	20.6	1 227 907	26.6	1 999 979	22.2
Lastensuojelu — Barnskydd	455 500	12.1	55 794	9.0	177 289	3.8	688 583	7.6
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	3 322	0.1	158	0.0	58	0.0	3 538	0.0
Alkoholistihuolto — Alkoholistvård	585	0.0	57	0.0	371	0.0	1 013	0.0
Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Av kom- munen använda medel till vårdverksamheten	2 676 704	70.8	436 651	70.4	3 218 750	69.6	6 332 105	70.2
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	3 781 010	100.0	620 274	100.0	4 625 916	100.0	9 027 200	100.0

Kun huoltotoiminta yleensä oli tehokkaammin järjestetty kaupungeissa kuin maaseudulla ja kun kaupungit olivat huoltomenonsa jakaneet enemmän huoltoalojen mukaan kuin maalaiskunnat, muodostui erilaatuisten huoltomenojen osuus kokonaismenoista jossakin määrin erilaiseksi näissä kunnissa. Kaupungeissa köyhäinhuoltoon meni vähän yli 1/2 eli 53.8 % sekä maalaiskunnissa 4/5 eli 82.0 % huoltomenoista. Lastensuojelu maksoi 35 kaupungissa v. 1953 1 385 milj. mk eli 36.6 %, mutta 484 maalaiskunnassa vain 490 milj. eli 10.6 %. Hallintokustannusten kokonaismäärässä ei ollut suurtakaan eroa kaupunkien ja maalaiskuntain välillä, edellisissä 327 milj. ja jälkimmäisissä 336 milj. mk eli vast. 8.7 ja 7.3 %. Maan kaikista irtolais- ja alkoholistihuoltomenoista tuli kaupunkien osalle 76.3 %, mutta vastaavista huoltoista myöskin noin 70 %.

Huoltotoiminnan kustannukset peitettiin suurimmalta osalta kuntien tarkoitukseen myöntämällä varoilla. Köyhäinhuolto ja lastensuojelun omat tulot muodostivat vain lähes 3/10 eli 29.8 % kokonaismenoista. Kaupungeissa ja maalaiskunnissa vastaavat tulot olivat suhteellisesti katsoen melkein saman suuruiset.

V. 1952 huoltomenot olivat koko maassa 8 081 milj. mk. Näin ollen oli huoltotoimintaan v. 1953 käytetty 946 milj. mk eli 11.7 % enemmän kuin lähinnä edellisenä vuonna.

Suurimmat absoluuttiset huoltomenot olivat v. 1953 seuraavissa kaupungeissa: Helsingissä 1 636 milj. mk, Tampereella 403, Turussa 343, Porissa 142, Vaasassa 127, Lahdessa 120, Kuopiossa 104 sekä Oulussa 96 milj. mk. Pienimmät ne olivat Uudessakaarlepyyssä, 2.8 milj. mk, ja Kaskisissa, 3.5 milj. mk.

Maaseudulla huoltomenot kohosivat v. 1953 yli 20 milj. mk:n 52 maalaiskunnassa, ja 10—20 milj. mk:n välillä ne olivat 132:ssä. 10 ja 5 milj. mk:n välillä ne vaihtelivat 112 kunnassa sekä 5 ja 1 milj. mk:n välillä 169 kunnassa. 1 milj. mk pienemmät menot olivat 19 kunnassa.

Jos huoltotoiminnan kokonaiskustannukset, siis bruttokustannukset ja toiselta puolen ne kustannukset, jotka saadaan, jos menoista vähennetään huoltotoiminnan tuottamat tulot, t. s. nettokustannukset, jaetaan henkikirjoihin merkityllä asukasluvulla sekä koko maassa että erikseen kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa, tulee kustannuksia keskimäärin asukasta kohden seuraavat määrät.

Emedan vårdverksamheten i allmänhet är effektivare organiserad i städerna än på landsbygden och då städerna mer än landsbygden fördelat sina vårdutgifter enligt vårdområden, blevo de olikartade vårdutgifternas andelar av totalutgifterna något olika i städerna och på landsbygden. I de förra åtgick till fattigvården drygt 1/2 eller 53.8 % och i de senare omkring 4/5 eller 82.0 % av vårdutgifterna. Barnskyddet kostade under år 1953 i 35 städer 1 385 milj. mk eller 36.6 %, men i 484 landskommuner endast 490 milj. mk eller 10.6 %. Angående förvaltningskostnaderna var skillnaden mellan städerna och landskommunerna ej särdeles stor, i de förra 327 milj. mk och i de senare 336 milj. mk eller resp. 8.7 och 7.3 %. Av landets alla utgifter för lösdrivar- och alkoholistvård kom 76.3 % på städernas andel men även omkring 70 % av motsvarande antal värdade.

I vårdverksamheten täcktes utgifterna till största delen med de medel kommunerna för ändamålet beviljat. Fattigvårdens och barnskyddets egna inkomster bildade blott nära 3/10 eller 29.8 % av totalutgifterna. I städerna och i landskommunerna voro motsvarande inkomster proportionsvis taget nästan lika stora.

År 1952 utgjorde vårdutgifterna i hela landet 8 081 milj. mk. Sålunda hade år 1953 för vårdverksamheten använts 946 milj. mk eller 11.7 % mer än närmast föregående år.

De absoluta vårdutgifterna voro under år 1953 störst i följande städer: i Helsingfors 1 636 milj. mk, i Tammerfors 403, i Åbo 343, i Björneborg 142, i Vasa 127, i Lahti 120, i Kuopio 104 samt i Uleåborg 96 milj. mk. Minst voro de i Nykarleby, 2.8 milj. och Kaskö, 3.5 milj. mk.

På landsbygden åter överstego vårdutgifterna år 1953 i 52 komuner 20 milj. mk och mellan 10—20 milj. mk växlade de i 132 kommuner. Mellan 10—5 milj. mk voro de i 112 kommuner och mellan 5 och 1 milj. mk i 169 kommuner. I 19 kommuner voro utgifterna under 1 milj. mk.

Om de totala kostnaderna för vårdverksamheten, således bruttokostnaderna och å andra sidan de kostnader, som erhållas, om från utgifterna subtraheras de inkomster, som vårdverksamheten inbringat, m. a. o. nettokostnaderna, divideras med den mantalsskrivna folkmängden både i hela landet och särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna, erhållas som genomsnittliga kostnader per invånare följande belopp.

Vuosi — År	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk				Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk			
	Kaupungit — Städer		Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa—Hela landet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
1944	304	209	178	124	138	97	178	124
1945	457	334	239	168	195	139	258	186
1946	698	531	404	296	326	246	422	319
1947	949	713	555	410	452	339	583	438
1948	1 436	1 077	818	635	699	532	893	677
1949	1 752	1 280	1 042	780	879	659	1 111	824
1950	2 045	1 496	1 198	888	993	734	1 274	938
1951	2 687	1 946	1 632	1 202	1 302	949	1 683	1 224
1952	3 074	2 169	1 938	1 404	1 528	1 097	1 960	1 398
1953	3 437	2 433	2 189	1 541	1 660	1 155	2 165	1 518

Laskemalla huoltotoiminnan brutto- ja nettomenot v. 1953 asukasta kohden eri lääneissä sekä erikseen kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa saadaan seuraava yhdistelmä.

Genom att beräkna vårdverksamhetens brutto- och nettoutgifter år 1953 per invånare i de olika länen samt särskilt i städerna, köpingarna och landskommunerna erhålles följande sammanställning.

Lääni — Län	Brutto- ja nettomenot asukasta kohden, mk				Brutto- och nettoutgifter per invånare, mk			
	Kaupungit — Städer		Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko lääni — Hela länet	
	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto	Brutto	Netto
Uudenmaan — Nylands	4 091	2 791	2 050	1 375	2 100	1 412	3 272	2 227
Turun ja Porin — Åbo- och Björneborgs	3 105	2 236	1 812	1 255	1 568	1 051	1 995	1 381
Ahvenanmaa — Åland	1 666	1 304	—	—	931	576	1 050	694
Hämeen — Tavastehus	3 417	2 543	2 110	1 494	1 882	1 236	2 381	1 669
Kymen — Kymmene	2 780	1 963	2 550	1 749	1 714	1 039	2 073	1 347
Mikkelin — S:t Michels	2 489	1 753	1 443	1 046	1 827	1 204	1 916	1 283
Kuopion — Kuopio	2 857	1 884	2 419	1 836	1 720	1 269	1 870	1 360
Vaasan — Vasa	3 171	2 275	1 932	1 418	1 326	959	1 647	1 188
Oulun — Uleåborgs	2 306	1 819	—	—	1 445	1 087	1 577	1 199
Lapin — Lapplands	2 918	2 380	2 283	1 760	1 997	1 558	2 171	1 708

Väkilukuun verrattuna huoltokustannukset olivat suurimmat Uudenmaan, Lapin ja Hämeen lääneissä, pienimmät taas Ahvenanmaata lukuunottamatta, Vaasan ja Oulun lääneissä.

Kuten edellä jo on mainittu, olivat hallintomenot v. 1953 yhteensä koko maassa 714.9 milj. mk, köyhäinhoitomenot 6 243.1 milj., lastensuojelumenot 2 023.9 milj. sekä irtolais- ja alkoholistihoitomenot yhteensä 45.3 milj. mk. Minkä laatuista köyhäinhoidon ja lastensuojelun menot olivat, selviää seuraavasta taulukosta.

I jämförelse med folkmängden voro vårdkostnaderna störst i Nylands, Lapplands och Tavastehus län, minst åter, med undantag av Åland, i Vasa och Uleåborgs län.

Såsom redan nämndes, utgjorde förvaltningsutgifterna år 1953 i hela landet sammanlagt 714.9 milj. mk, fattigvårdsutgifterna 6 243.1 milj., barnskyddsutgifterna 2 023.9 milj. samt utgifterna för lösdrivare och alkoholister sammanlagt 45.3 milj. mk. Av följande tabell framgår arten av fattigvårdens och barnskyddets utgifter.

22. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menot. — Utgifterna för fattigvården och barnskyddet.

Menojen laatu — Utgifternas art	Köyhäinhoito Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
	Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande socialnämnden	2 767 806	44.4	1 334 618	65.9	4 102 424
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård	1 369 705	21.9	225 389	11.1	1 595 094	19.3
Kotiavustus — Hemunderstöd	1 400 208	22.4	—	—	1 400 208	16.9
Yksityishoido — Utackordering	61 365	1.0	214 325	10.6	275 690	3.3
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar till andra kommuner	338 317	5.4	80 485	4.0	418 802	5.1
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	88 186	1.4	—	—	88 186	1.1
Avustukset yhdistyksille — Understöd åt föreningar	16 528	0.3	96 119	4.8	112 647	1.4
Muut menot — Övriga utgifter	201 034	3.2	72 943	3.6	273 977	3.3
Yhteensä — Summa	6 243 149	100.0	2 023 879	100.0	8 267 028	100.0

Suurimman menoeran, 4 102.4 milj. mk, muodostivat sosiaalilautakuntien alaisten laitosten kustannukset; niiden osuus kokonaismenoista oli melkein 1/2. Ennen sotia, v. 1939, niiden osuus kokonaismenoista oli vain 34.4 %. Suuri oli myös kotiaivustuksina jaettu erä, 1 400.2 milj. eli 16.9 %. Sairaaloissa, parantoloissa y. m. s. laitoksissa hoidettujen hoitomaksut nousivat 1 595.1 milj. mk:aan eli 19.3 %:iin kaikista menoista. Yksityishoitomaksut, jotka lastensuojelumenoista muodostivat 10.6 %, olivat köyhäinhoidon kokonaismenoista varsin vaatimaton erä, 1.0 %.

Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoeriä keskenään verrattaessa on huomioon otettava, että sellaiset menoerät kuin muu laitoshoido ja korvaukset muille kunnille eivät ole ehdottoman tarkkoja, sillä nimenomaan näissä kohdissa monet kunnat eivät ole voineet erottaa lastensuojelun menoja köyhäinhoidon menoista. Näin ollen nämä köyhäinhoidon menoerät ovat hieman liian suuret ja lastensuojelun vastavasti liian pienet.

Jos eri menoerien suuruutta verrataan keskenään v. 1952 ja 1953, havaitaan, että menot ovat eri ryhmissä nousseet melko tasaisesti. Sosiaalilautakuntien alaisten laitosten menot ovat kasvaneet 11.1 % ja muun laitoshoidon menot 12.1 %. Kotiaivustuksina jaettu rahamäärä lisääntyi 12.8 % sekä yksityishoitomenot 15.1 %. Korvaukset muille kunnille ovat nousseet hieman enemmän, 18.2 %, mutta avustukset yhdistyksille vain 5.9 %.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että kunnallisista kodinhoitajista aiheutuneet menot nousivat koko maassa v. 1953 159.8 milj. mk:aan, kaupungeissa ja kauppaloissa 63.4 milj. ja maalaiskunnissa 96.4 milj. mk:aan. Kun valtion avustukset ja kodinhoitajista saadut korvaukset tekivät 99.9 milj., lankesi kuntien maksettavaksi 59.9 milj. mk. Näitä kustannuksia ei kuitenkaan ole laskettu varsinaisiin köyhäinhoido- ja lastensuojelumenoihin kuuluviksi, minkä vuoksi niitä ei ole yhdistetty kuntien huoltomenoihin.

Mitä huoltotoiminnan tuloihin tulee, oli yleistuloja v. 1953 2.0 milj. mk, köyhäinhoidon tuottamia tuloja 2 000 milj., mk, lastensuojelun 689 milj. sekä irtolais- ja alkoholihuollon 5 milj. mk. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

Det största utgiftsbeloppet, 4 102.4 milj. mk, bildade utgifterna för de anstalter, som underlydde socialnämnderna; deras andel av totalkostnaderna var nästan 1/2. Före kriget, år 1939, deras andel av totalkostnaderna var endast 34.4 %. Stort var även det belopp, som utdelats i form av hemunderstöd, 1 400.2 milj. eller 16.9 %. Vårdavgifterna för personer, som vårdats på sjukhus, sanatorier o. dyl. anstalter, stego till 1 595.1 milj. mk eller 19.3 % av alla utgifter. Utackorderingsavgifterna, som bildade 10.6 % av barnskyddets utgifter, utgjorde en mycket anspråkslös del av fattigvårdens totalutgifter, 1.0 %.

Då fattigvårdens och barnskyddets utgiftsbelopp jämföras sinsemellan bör beaktas, att sådana utgiftsposter som annan anstaltsvård och ersättningar till andra kommuner icke äro absolut noggranna, ty speciellt på dessa punkter ha många kommuner icke kunnat särskilja utgifterna för barnskyddet och fattigvården. Sålunda äro dessa utgiftsposter för fattigvården något för stora och för barnskyddet i motsvarande grad för små.

Om under 1952 och 1953 de olika utgiftsposterna jämföras med varandra, observeras, att de olika utgiftsgrupperna ha stigit ganska jämnt. Utgifter i anstalterna underlydande socialnämnderna ha stigit med 11.1 % och kostnaderna för annan anstaltsvård med 12.1 %. Det penningbelopp, som utdelats i form av hemunderstöd, ökades med 12.8 % och utackorderingskostnaderna med 15.1 %. Ersättningsarna till andra kommuner har stigit något mera, med 18.2 %, men understöden åt föreningar endast med 5.9 %.

I detta sammanhang må nämnas, att utgifterna för kommunala hemsystrar stego år 1953 i hela landet till 159.8 milj. mk, till 63.4 milj. för städer och köpingar och till 96.4 milj. för landskommunerna. Då statens bidrag och ersättningsarna av hemsystrar utgjorde 99.9 milj., föll på kommunernas del 59.9 milj. mk. Dessa kostnader ha dock icke ansetts tillhöra de egentliga fattigvårds- och barnskyddsutgifterna, varför de icke sammanräknats med kommunernas vårdkostnader.

Vad vårdverksamhetens inkomster beträffar, utgjorde de allmänna inkomsterna under år 1953 2.0 milj. mk, inkomsterna genom fattigvården 2 000 milj. mk, inkomsterna genom barnskyddet 689 milj. samt inkomsterna genom lösdrivar- och alkoholistvården 5 milj. mk. Fattigvårdens och barnskyddets inkomster fördelade sig enligt följande tabell.

23. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot. — Fattigvårdens och barnskyddets inkomster.

Tulojen laatu — Inkomsternas art	Köyhäinhuolto Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Perunkirjoitusmaksut — Bouppteckningsprocenter	17 467	0.9	—	—	17 467	0.7
Korvaukset valtiolta — Ersättningar av staten						
köyhäinhuoltolain perusteella — med stöd av fattigvårdslagen	137 425	6.9	24 029	3.5	161 454	6.0
sotasiirtolaisten huoltoa kosk. lain perusteella — med stöd						
av lagen ang. de krigsförflyttades vård	326 748	16.3	18 252	2.6	345 000	12.8
Korvaukset muilta kunnilta — Ersättningar av andra kom-						
muner	421 606	21.1	101 763	14.8	523 369	19.5
yksityisiltä — av enskilda personer	766 645	38.3	108 579	15.8	875 224	32.6
Lapsilisät — Barnbidrag	—	—	62 546	9.1	62 546	2.3
Sosiaalilautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande						
socialnämnder	227 758	11.4	367 506	53.4	595 264	22.1
Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donationer och räntor av						
donationsfonder	658	0.0	2 280	0.3	2 938	0.1
Muut tulot — Andra inkomster	101 672	5.1	3 628	0.5	105 300	3.9
Yhteensä — Summa	1 999 979	100.0	688 583	100.0	2 688 562	100.0

Verrattaessa keskenään köyhäinhoidon ja lastensuojelun menojen ja tulojen nousua v:sta 1952 v:een 1953 havaitaan menojen kasvaneen 12.0 %, mutta tulojen 16.3 % lähinnä edellisestä vuodesta. Tulopuolella ovat eniten nousseet korvaukset yksityisiltä, 35.0 %, sekä muilta kunnilta 12.6 %. Syynä siihen, että yksityisten suorittamat korvaukset ovat nousseet niin paljon, johtui osaksi siitä, että valtio v:n 1952 toisella puoliskolla alkoi jakaa vanhuusavustuksia, joiden avulla vanhuksat ovat voineet korvata kunnille niiltä saamaansa huoltoa. Sosiaalilautakuntien alaisten laitosten tulot ovat kasvaneet 11.7 % ja valtiolta saadut korvaukset lisääntyneet 6.2 %. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoista tuli 33 % korvatuksi vastaavien huoltomenojen tuloilla, siis hieman enemmän kuin ennen sotia, jolloin vastaava suhdeluku oli noin 25.

Köyhäinhoitomenot. Köyhäinhoidon eri menoryhmät jakaantuivat kaupunkien, kauppala- ja maalaiskuntien kesken seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

24. Köyhäinhoitomenot kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa. — Fattigvårdens utgifter i städer, köpingar och landskommuner.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Kunnalliskodit y. m. sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinhoitolaitokset — Kommunalhem o. a. socialnämnder underlydande fattigvårdsanstalter	803 567	39.5	154 538	37.1	1 809 701	47.7	2 767 806	44.3
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård								
aistivalliskouluissa y. m. s. laitoksissa — i abnormskolor o. a. dyl. anstalter	5 706	0.3	1 563	0.4	13 369	0.4	20 638	0.3
mielisairaaloissa — i sinnessjukhus	294 600	14.5	41 005	9.8	439 111	11.6	774 716	12.4
keuhkotautiparantoloissa — i lagnsotssanatorier ...	41 598	2.0	9 849	2.4	113 081	3.0	164 528	2.7
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	63 360	3.1	21 630	5.2	171 330	4.5	256 320	4.1
työlaitoksissa — i arbetsinrättningar	2 937	0.1	1 178	0.3	4 633	0.1	8 748	0.1
vieraan kunnan kunnalliskodeissa — i andra kommuners kommunalhem	9 579	0.5	13 351	3.2	75 639	2.0	98 569	1.6
muissa huoltolaitoksissa — i övriga vårdanstalter ..	33 408	1.6	852	0.2	11 926	0.3	46 186	0.7
Yksityishoido — Utackordering	1 064	0.1	449	0.1	59 852	1.6	61 365	1.0
Kotiaavustus — Hemunderstöd								
vakinaisille ja tilapäisille avunsaajille — till egentliga och tillfälliga understödstagare	512 035	25.2	123 527	29.6	680 229	17.9	1 315 791	21.1
avoimen köyhäinhoidon sairaanhoito — den öppna fattigvårdens sjukvård	24 398	1.2	7 049	1.7	52 970	1.4	84 417	1.4
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	88 955	4.4	25 141	6.0	224 221	5.9	338 317	5.4
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	17 770	0.9	7 707	1.9	62 709	1.7	88 186	1.4
Avustukset köyhäinhoidoa harjoittaville yhdistyksille — Understöd åt fattigvård utövande föreningar ...	16 235	0.8	37	0.0	256	0.0	16 528	0.3
Muut köyhäinhoitomenot — Övriga fattigvårdsutgifter	118 817	5.8	8 873	2.1	73 344	1.9	201 034	3.2
Yhteensä — Summa	2 034 029	100.0	416 749	100.0	3 792 371	100.0	6 243 149	100.0

Menojen jakaantumisessa on havaittavana pieniä eroavaisuuksia kaupunkien ja maalaiskuntien välillä. Niinpä kaupunkien köyhäinhoitomenoista kunnalliskodien menot muodostivat 39.5 %, mutta maaseudulla vastaavasti 47.7 %. Korvaukset muille kunnille olivat kaupunkien menoista 4.4, maalaiskuntien taas 5.9 %. Yksityishoidon maksut nousivat 1.6 %:iin maalaiskuntien menoista, mutta kaupunkikuntien vain 0.1 %:iin. — Ryhmään muut köyhäinhoitomenot sisältyi 136.7 milj. mk ehkäisevään köyhäinhoitoon, 6.0 milj. mk elinkeinoihin ja ammatteihin valmistumista varten ja loput 58.3 milj. oli kuljetus-, hautaus- y. m. kuluja.

Då man jämför stegringen av utgifterna och inkomsterna för fattigvården och barnskyddet från år 1952 till år 1953 finner man, att utgifterna stigit med 12.0 % men inkomsterna med 16.3 % från närmast föregående år. På inkomstsidan har mest stigit ersättningar av enskilda personer, med 35.0 %, samt av andra kommuner, med 12.6 %. Att ersättningarna av enskilda personer stigit så mycket, berodde till en del därpå, att staten i medlet av år 1952 började giva ålderdomsunderstöd, med vilket åldringarna kunnat ersätta kommunen den vård, de erhållit. Inkomsterna av socialnämnder underlydande anstalter ha stigit med 11.7 % och ersättningarna av staten ökades med 6.2 %. Av fattigvårdens och barnskyddets utgifter täcktes 33 % med inkomsterna av motsvarande vårdformer, alltså litet mera än före kriget, då motsvarande propositionstal var ca 25.

Fattigvårdsutgifterna. Fattigvårdens olika utgiftsgrupper fördelade sig mellan städerna, köpingarna och landskommunerna såsom följande tabell utvisar.

Beträffande utgifternas fördelning kunna mindre skiljaktigheter mellan städerna och landskommunerna iakttagas. Sälunda bildade utgifterna för kommunalhemmen 39.5 % av städernas fattigvårdsutgifter, men på landsbygden 47.7 %. Ersättningarna till andra kommuner utgjorde 4.4 % av städernas och 5.9 % av landskommunernas utgifter. Utackorderingsavgifterna stego till 1.6 % av landskommunernas men till endast 0.1 % av stadskommunernas utgifter. — I gruppen övriga fattigvårdsutgifter ingick 136.7 milj. mk för preventiv fattigvård, 6.0 milj. för utbildning för yrke och näring samt resten 58.3 milj. för transport, begravning m. m.

Sosiaalilautakuntien alaisten köyhäinlaitosten menot olivat v. 1953 2 767.8 milj. mk. Tähän summaan sisältyvien kunnalliskotien menoihin nähden on otettava huomioon, että yhden kunnan omistamien kunnalliskotien menot on otettu bruttomenoina, jota vastoin yhteisten kunnalliskotien kohdalta siihen sisältyvät vain ne menot, mitkä osakaskunnat ovat joutuneet yhteiselle kunnalliskodille maksamaan. Kunnalliskotien kokonaismenot olivat 2 774.7 milj. mk, ja jakaantuivat ne eri menoeriin seuraavan taulukon osoittamalla tavalla. Menot koskevat 360 kunnalliskotia.

Utgifterna för de socialnämnder underlydande fattigvårdsanstalterna stego under år 1953 till 2 767.8 milj. mk. Beträffande utgifterna för kommunalhemmen, som ingå i denna summa, bör beaktas, att utgifterna för de kommunalhem, som ägas av en kommun, ha tagits som bruttoutgifter, varemot i fråga om de gemensamma kommunalhemmen däri ingå blott de utgifter, som de delägande kommunerna erlagt till det gemensamma kommunalhemmet. Kommunalhennens totalutgifter voro 2 774.7 milj. mk och de fördelade sig på olika utgiftsposter på det sätt, som följande tabell utvisar. Utgifterna avse 360 kommunalhem.

25. Kunnalliskotien menot. — Kommunalhennens utgifter.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit — Städer Kauppalat — Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	417 857	43.2	634 109	35.1	1 051 966	37.9
Työnantajan lapsilisä- ja k. e.- sekä tapaturmavak. maksut — — Arbetsgivarens barnbidrags- o. f. p.- samt olycksfallsförs. premie	21 360	2.2	34 211	1.9	55 571	2.0
Ravinto — Kosthållning	215 539	22.3	524 041	29.0	739 580	26.7
Vaatetus — Beklädnad	36 063	3.7	75 110	4.2	111 173	4.0
Sairaanhoido ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	17 782	1.8	34 933	1.9	52 715	1.9
Muut vuotuis-kustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	29 696	3.1	37 563	2.1	67 259	2.4
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	42 153	4.4	111 650	6.2	153 803	5.5
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	28 436	2.9	55 822	3.1	84 258	3.0
Lämpö ja valo — Värme och lyse	125 132	12.9	230 290	12.7	355 422	12.8
Palovakuutus — Brandförsäkring	3 487	0.4	14 674	0.8	18 161	0.7
Kasvi- ja puutarha, sikala, kanala — Trädgård, svin- och höns-gård	3 986	0.4	7 418	0.4	11 404	0.4
Sekalaismenot — Diverse utgifter	26 405	2.7	47 003	2.6	73 408	2.7
Yhteensä — Summa	967 896	100.0	1 806 824	100.0	2 774 720	100.0

Verrattaessa keskenään kunnalliskotien menoja kaupungeissa ja kauppaloissa sekä maalaiskunnissa havaitaan, että palkkaukset edellisissä muodostivat v. 1953 43.2 %, mutta maalaiskunnissa vain 35.1 % kokonaismenoista. Verrattuna kunnalliskotien ja hoidokkien lukumäärään oli palkkauksiin mennyt rahaerä maalaiskunnissa suhteellisesti paljon pienempi kuin kaupungeissa ja kauppaloissa. Sen sijaan ravintomenot olivat edellisissä 29.0 % kokonaismenoista, mutta jälkimmäisissä vain 22.3 %. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkausmenot ovat nousseet 16.9 %, johtuen osaksi siitä, että kunnalliskotien lukumäärä on suurempi kuin edellisessä vuonna ja että monin paikoin henkilökuntaa on lisätty. Lämpö- ja valomenot ovat kohonneet vain 5.4 % sekä ravintomenot 9.8 %.

Jotta saataisiin selville hoidokkien kustannukset hoitopäivää kohden, on kunnalliskotien kokonaismenot jaettu hoitopäivien luvulla. Täten hoitopäiväkustannukset olivat kaupungeissa ja kauppaloissa keskimäärin 507 mk, maalaiskunnissa 337 mk sekä koko maassa 382 mk. Suurimmat nämä kustannukset olivat Uudenmaan ja Lapin lääneissä, keskimäärin 512 ja 600 mk, sekä pienimmät Ahvenanmaalla ja Mikkelin läänissä 259 ja 291 mk. Palkkausmenot hoitopäivää kohden nousivat kaupunki- ja kauppalakunnissa keskimäärin 218 mk:aan, maalaiskunnissa 118 mk:aan ja koko maassa 145 mk:aan sekä ravintomenot hoitopäivää kohden vastaavasti 113, 98 ja 102 mk:aan.

Lastensuojelumienot. Seuraava taulukko osoittaa, miten lastensuojelun menot jakaantuivat eri menoryhmiin kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa.

Då kommunalhennens utgifter i städerna och köpingarna samt landskommunerna jämföras sinsemellan observeras, att avlöningarna i de förstnämnda år 1953 bildade 43.2 %, men i de senare endast 35.1 % av totalutgifterna. I jämförelse med kommunalhennens och internernas antal var det penningbelopp, som åtgätt till avlöningar, proportionsvis mycket mindre i landskommunerna än i städerna och köpingarna. Däremot voro utgifterna för kosthållning i de förra 29.0 % av totalutgifterna, men i de senare endast 22.3 %. Från föregående år ha utgifterna för avlöningar stigit med 16.9 %, beroende dels därav, att antalet kommunalhem nu är större än föregående år och att i många fall personalen ökats. Utgifterna för värme och lyse ha stigit endast med 5.4 % och utgifterna för kosthållet med 9.8 %.

För att få reda på kostnaderna per intern och dag i kommunalhemmen ha kommunalhennens totalkostnader dividerats med värddagarnas antal. Sålunda erhöles som genomsnittliga kostnader per värddag i städerna och köpingarna 507 mk, i landskommunerna 337 mk och i hela landet 382 mk. Störst voro dessa kostnader i Nylands och Lapplands län, i medeltal 512 och 600 mk, och minst på Åland och i S:t Michels län, 259 och 291 mk. Löneutgifterna per värddag stego i städerna och köpingarna i medeltal till 218 mk, i landskommunerna till 118 mk och i hela landet till 145 mk samt utgifterna för kosthållning per värddag i genomsnitt till 113, 98 och 102 mk.

Barnskyddsutgifterna. Följande tabell utvisar, huru barnskyddets utgifter fördelade sig på olika utgiftsgrupper i städerna, köpingarna och landskommunerna.

26. Lastensuojelumenot kaupungeissa, kauppalloissa ja maalaiskunnissa. — Barnskyddets utgifter i städer, köpingar och landskommuner.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit Städer		Kauppalat Köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Lastenkodit y. m. sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Barnhem o. a. socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	1 043 536	75.3	107 378	72.3	183 704	37.5	1 334 618	65.9
Muu laitoshoido — Övrig anstaltsvård								
aistivillialis- y. m. s. kouluissa ja laitoksissa — i abnorm- o. a. dyl. skolor och -anstalter	14 342	1.0	2 757	1.9	13 509	2.8	30 608	1.5
mielisairaaloissa — i sinnessjukhus	2 699	0.2	109	0.1	4 448	0.9	7 256	0.4
keuhkotautiparantoloissa — i lungotssanatorier	8 166	0.6	101	0.1	2 423	0.5	10 690	0.5
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	2 892	0.2	889	0.6	4 632	0.9	8 413	0.4
vieraan kunnan lasten- ja koulukodeissa — i främmande kommuners barn- och skolhem	5 370	0.4	2 981	2.0	15 678	3.2	24 029	1.2
valtion koulukodeissa — i statens skolhem	9 351	0.7	1 527	1.0	8 178	1.7	19 056	0.9
yksityisissä koulukodeissa — i privata skolhem	4 526	0.3	2 294	1.5	9 940	2.0	16 760	0.8
yksityisissä lastenkodeissa ja muissa huoltolaitoksissa — i privata barnhem och andra vårdanstalter	62 978	4.6	4 290	2.9	41 309	8.4	108 577	5.4
Yksityishoido — Utackordering	68 526	4.9	9 776	6.6	136 023	27.7	214 325	10.6
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	27 655	2.0	5 237	3.5	47 593	9.7	80 485	4.0
Ammattiopetus — Yrkesutbildning	6 227	0.5	1 050	0.7	6 646	1.4	13 923	0.7
Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Understöd åt barnskydd utövande föreningar ..	82 225	5.9	6 216	4.2	7 678	1.6	96 119	4.8
Muut menot — Övriga utgifter	46 751	3.4	3 905	2.6	8 364	1.7	59 020	2.9
Yhteensä — Summa	1 385 244	100.0	148 510	100.0	490 125	100.0	2 023 879	100.0

Suurimman menoerän, 75.3 %, kaupunkien lastensuojelumenosta muodostivat lastenkodit ym. sosiaalilautakunnan alaiset laitokset. Yksityishoitomaksut olivat vain 4.9 %. Maalaiskunnissa yksityishoidon kustannukset olivat huomattavasti suuremmat, ne nousivat 27.7 %:iin ja lastenkotien vain 37.5 %:iin lastensuojelun kokonaismenoista. Tämä johtui siitä, että $\frac{3}{5}$ maaseudun lastensuojelulapsista oli sijoitettu yksityisiin perheisiin ja vain noin $\frac{1}{6}$ eli 17.6 % kuntien omiin lastenkoteihin. Sen sijaan kaupungeissa runsaasti $\frac{2}{5}$ eli 45.1 % oli lastenkodeissa ja $\frac{1}{4}$ eli 26.7 % yksityiskodeissa. Muihin lastensuojelumenoihin sisältyy mm. lasten kesävierkistysten aiheuttamia menoja n. 41 milj. mk, joista suurin osa, 38 milj., lankeaa kaupunkien osalle. Kaikki kunnat eivät kuitenkaan ole tätä menoerää erikseen ilmoittaneet, koska se kuntien kirjanpidossa on sisällytetty „muihin menoihin“.

Den största utgiftsposten, 75.3 %, av städernas barnskyddsutgifter bildade barnhemmen o. a. socialnämnderna underlydande anstalter. Utackorderingsavgifterna voro endast 4.9 %. I landskommunerna voro kostnaderna för utackorderingens märkbart större, de stego till 27.7 % och utgifterna för barnhemmen till 37.5 % av barnskyddets totalutgifter. Detta berodde därpå, att drygt $\frac{3}{5}$ av landsbygdens barnskydds barn ha placerats i privata familjer och endast ca $\frac{1}{6}$ eller 17.6 % i kommunernas egna barnhem. Däremot vårdades i städerna drygt $\frac{2}{5}$ eller 45.1 % i barnhemmen och $\frac{1}{4}$ eller 26.7 % i privata hem. Bland övriga barnskyddsutgifter ingår bl. a. utgifterna för barnens sommarrekreation, ca 41 milj. mk, varav största delen, 38 milj., faller på städernas del. Alla kommuner ha dock icke uppgivit denna utgiftspost särskilt, då densamma i kommunernas budget ingår bland „övriga utgifter“.

27. Lastenkotien menot. — Barnhemmens utgifter.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	190 814	48.6	71 977	40.2	262 791	46.0
Työnantajan lapsilisä- ja k. e.- sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och f. p.- samt olycksfallsförs. premier	9 694	2.5	3 659	2.0	13 353	2.3
Ravinto — Kosthållning	66 558	16.9	41 404	23.1	107 962	18.9
Vaatetus — Beklädnad	23 059	5.9	13 402	7.5	36 461	6.4
Sairaanhoido ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	2 978	0.7	1 655	0.9	4 633	0.8
Pesu- ja puhtaus- sekä kuljetuskustannukset — Tvätt- och rengörings- samt transportutgifter	6 293	1.6	2 468	1.4	8 761	1.5
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	33 205	8.4	12 379	6.9	45 584	8.0
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lösöre	14 445	3.7	6 541	3.7	20 986	3.7
Lämpö ja valo — Värme och lyse	34 515	8.8	17 788	9.9	52 303	9.1
Palovakuutus — Brandförsäkring	754	0.2	1 112	0.6	1 866	0.3
Kasvi- ja puutarhamenot — Trädgård	1 020	0.3	2 047	1.1	3 067	0.5
Sekalaismenot — Diverse utgifter	9 364	2.4	4 786	2.7	14 150	2.5
Yhteensä — Summa	392 699	100.0	179 218	100.0	571 917	100.0

Sosiaalilautakuntien alaisista lastensuojelulaitoksista lastenkotien menot nousivat v. 1953 571.9 milj. mk:aan, koulukotien menot 78.1 milj. mk:aan sekä lastentarhojen menot 486.1 milj. mk:aan. Miten lastenkotien menot jakaantuivat menoryhmiin kaupungeissa ja kauppalloissa sekä maalaiskunnissa, selviää edellisellä sivulla olevasta taulukosta. Lastenkotien lukumäärä oli v. 1953 113.

Samoin kuin kunnalliskotien kohdalla olivat lastenkotien palkkausmenot maalaiskunnissa pienemmät kuin kaupungeissa ja kauppalloissa. Maaseudun lastenkodeissa palkat nousivat v. 1953 40.2 %:iin kokonaismenoista, kun kaupunkien ja kauppalain lastenkodeissa vastaava suhdeluku oli 48.6.

Koulukotien samoin kuin lastentarhojen menot selviävät seuraavasta taulukosta. Seuraavassa esitetyt luvut koskevat 3 kaupungin koulukotien sekä 20 kaupungin, 7 kauppalan ja 3 maalaiskunnan lastentarhojen menoja.

Bland de socialnämnderna underlydande barnskyddsanstalterna stego utgifterna för barnhemmen under år 1953 till 571.9 milj. mk, utgifterna för skolhem till 78.1 milj. mk och utgifterna för barnträdgårdarna till 486.1 milj. mk. Huru barnhemmens utgifter fördelade sig på olika utgiftsposter i städerna och köpingarna samt landskommunerna framgår av tabellen på föregående sida. Antalet barnhem var år 1953 113.

Likasom beträffande kommunalhemmen voro barnhemmens utgifter för avlöningar mindre i landskommunerna än i städerna och köpingarna. I barnhemmen på landsbygden stego lönerna år 1953 till 40.2 % av totalutgifterna, medan motsvarande proportionstal i städernas och köpingarnas barnhem var 48.6.

Skolhemmens samt barnträdgårdarnas utgifter framgår av följande tabell. Följande siffror innefatta skolhemmens utgifter i 3 städer samt barnträdgårdarnas utgifter i 20 städer, 7 köpingar och 3 landskommuner.

28. Koulukotien sekä lastentarhojen menot. — Skolhemmens samt barnträdgårdarnas utgifter.

Menot — Utgifter	Koulukodit Skolhemmen		Lastentarhat Barnträdgårdarna	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	27 156	34.8	301 684	62.1
Työnantajan lapsilisa- ja k. e. sekä tapaturmavak. maksut — Arbetsgivarens barnbidrags- och f. p.- samt olycksfallsförs. premier	1 420	1.8	15 095	3.1
Ravinto — Kosthållning	7 116	9.1	52 949	10.9
Vaatetus — Beklädnad	3 361	4.3	1 925	0.4
Sairaanhoito ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	315	0.4	328	0.1
Pesu- ja puhtaus sekä kuljetusmenot — Tvätt- och rengörings- samt transportutgifter	609	0.8	3 657	0.7
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	5 858	7.5	48 469	10.0
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Komplettering och reparation av inventarier och lösöre	3 197	4.1	23 580	4.8
Lämpö ja valo — Värme och lyse	7 227	9.2	22 407	4.6
Palovakuutus — Brändförsäkring	218	0.3	536	0.1
Maanviljelys- ja puutarhamenot — Jordbruks- och trädgårdsutgifter	19 530	25.0	145	0.0
Sekalaismenot — Diverse utgifter	2 134	2.7	15 365	3.2
Yhteensä menoja — Summa utgifter	78 141	100.0	486 140	100.0

VI. Työlaitokset.

Kuten aikaisemmin on mainittu, oli v. 1953 toiminnassa 9 työlaitosta, joista 7 oli kuntayhtymien omistamia, 1 Helsingin kaupungin ja 1 valtion.

Kuntayhtymien omistamissa työlaitoksissa oli osallisina 505 kuntaa eli 92.3 % maan kaikista kunnista. Hoitopaikkojen luku näissä työlaitoksissa oli selontekovuonna 655. Helsingin kaupungin omistamassa työlaitoksessa Tervalammella oli hoitopaikkoja 157 sekä valtion omistamassa työlaitoksessa Ilmajoella 125.

Hoidokkien lukumäärää ilmoittaessaan muutamat työlaitokset ovat aikaisempina vuosina merkinneet vain läsnäolevien luvun, toiset taas kirjoissa olevien. Kun selontekovuonna on käytetty yksinomaan kirjoissa olevien lukua, eivät seuraavassa esitetyt luvut ole täysin verrattavissa edellisten vuosien vastaaviin lukuihin.

Hoidokkeja oli työlaitosten kirjoissa kaikkiaan 3 141, joista kuntayhtymien työlaitoksissa 2 264, Helsingin kau-

VI. Arbitsinrättningarna.

Såsom tidigare nämnts, voro under år 1953 9 arbetsinrättningar i verksamhet, av vilka 7 ägdes av kommun-sammanslutningar, 1 av Helsingfors stad och 1 av staten.

I de arbetsinrättningar, som ägdes av kommunsammanslutningar, voro år 1953 505 kommuner delaktiga eller 92.3 % av alla kommuner i landet. Antalet vårdplatser i nämnda arbetsinrättningar var under redogörelseåret 655. I Helsingfors stads arbetsinrättning i Tervalampi var antalet vårdplatser 157 och i statens arbetsinrättning i Ilmajoki 125.

Vid uppgivandet av antalet interner ha några arbetsinrättningar under tidigare år antecknat endast antalet närvarande, några åter antalet inskrivna. Då under redogörelseåret beaktats endast det sistnämnda, äro följande siffror inte direkt jämförbara med motsvarande siffror från föregående åren.

Totalantalet inskrivna interner i arbetsinrättningarna var 3 141, av vilka 2 264 i arbetsinrättningarna tillhörande

29. Hoidokkien ja hoitopäivien luku. — Antalet interner och vård dagar.

Työlaitos Arbeitsinrättning	Hoidokkeja, jotka on määrätty työlaitokseen seuraavien lakien nojalla Interner, som förordnats till arbetsinrättning med stöd av													
	laki avioliiton ulkop. synty- neistä lapsista lagen om barn utom äktenskap		köyhäinhuoltolaki lagen om fattigvården				laki lasten elatusavun turvaamisesta lagen om tryggande av underhållsbidrag åt barn		alkoholistilaki lagen om alkoholister		irtolaislaki lagen om lösdrivare		yhteensä summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uudenmaan läänin kun- tain työlaitos	—	—	15	5	18	7	42	—	—	—	91	63	166	75
Länsi-Suomen työlaitos	—	2	73	—	11	3	179	—	—	—	—	109	263	114
Hämeen työlaitos	—	—	83	5	13	10	176	—	216	19	—	85	488	119
Itä-Suomen työlaitos ..	—	—	88	5	32	11	191	—	—	—	—	65	311	81
Keuruun työlaitos	22	—	15	—	19	6	107	—	—	—	150	—	313	6
Arbeitsinrättningen i Kronoby	—	—	19	—	11	2	53	—	—	—	—	—	83	2
Pohjolan työlaitos	—	—	40	—	14	6	94	—	26	—	—	63	174	69
Tervalammen työlaitos	—	—	37	—	36	—	331	—	251	—	—	—	655	—
Ilmajoen työlaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	222	—	222
Yhteensä — Summa	22	2	370	15	154	45	1 173	—	493	19	241	607	2 453	688
Hoitopäiviä — Vård dagar för														
	köyhäin- hoitoalaisten fattigvårds- interner		n. s. perhe- pinnarien tredskande underhålls- pliktiga		alkoholistien alkoholister		irtolaisten lösdrivare		yhteensä summa		Jäsenkuntia Antal medlems- kommuner		Hoitopaikkoja Antal vårdplatser	
Uudenmaan läänin kun- tain työlaitos	4 074		3 860		—		18 991		26 925		28		55	
Länsi-Suomen työlaitos	1 521		21 289		—		12 680		35 490		106		100	
Hämeen työlaitos	10 878		13 492		14 156		10 638		49 164		66		120	
Itä-Suomen työlaitos ..	17 458		19 903		—		11 059		48 420		111		144	
Keuruun työlaitos	7 516		13 489		—		9 987		30 992		68		101	
Arbeitsinrättningen i Kronoby	4 180		4 111		—		—		8 291		56		40	
Pohjolan työlaitos	6 917		6 934		3 590		6 409		23 850		70		95	
Tervalammen työlaitos	6 889		21 665		25 693		—		54 247		1		157	
Ilmajoen työlaitos	—		—		—		33 436		33 436		—		125	
Yhteensä — Summa	59 433		104 743		43 439		103 200		310 815		506		937	

pungin 655 ja valtion Ilmajoen työlaitoksessa 222. Nämä hoidokit on ryhmitetty kuten edellisessä vuonna köyhäinhoidollisiin, alkoholisteihin ja irtolaisiin sekä ns. perhepinna-reihin, joilla tarkoitetaan lasten elatusavun turvaamista koskevan lain nojalla työlaitoksiin määrättyjä. Edellisellä sivulla oleva taulukko osoittaa, minkä lain nojalla nämä hoidokit ovat joutuneet työlaitokseen, samalla kun siitä selviää hoitopäivien lukumäärä eri työlaitoksissa.

Työlaitosten hoidokkikunnasta 37.3 % oli perhepinna-reita, 27.0 % irtolaisia, 19.4 % köyhäinhoidollisia hoidokkeja ja 16.3 % alkoholisteja. Miehistä suurin osa, 47.8 %, oli perhepinna-reita, naisista sen sijaan 88.2 % irtolaisia. Kaikista työlaitosten hoidokeista 21.9 % oli naisia ja 78.1 % miehiä. Hoitopäivien kokonaisluvusta tuli kuitenkin naisten osalle 30.3 %, mistä johtuu, että kutakin naista kohden tuli keskim. 137 hoitopäivää, jota vastoin kutakin miestä kohden vain 88 päivää. Köyhäinhoidollisilla hoidokeilla vastaava luku oli 98 hoitopäivää, perhepinna-reilla 89, alkoholisteilla 85, mutta irtolaisilla kokonaista 122 päivää.

Eri hoidokkiryhmiä vaihtumista selontekovuoden kuluessa valaisee seuraava taulukko.

kommunsammanslutningar, 655 i Helsingfors stads och 222 i statens arbetsinrättning i Ilmajoki. Ifrågavarande interner ha såsom föregående år ipdelats i fyra grupper, interner under fattigvårdslagen, lösdrivare och alkoholister samt s. k. tredskande underhållspliktiga, varmed avses sådana interner som enligt lagen om tryggnad av underhållsbidrag åt barn blivit befordrade till arbetsinrättning. Föregående tabell visar, med stöd av vilka lagar intagningen på arbetsinrättning skett och samtidigt antalet vårddagar i de olika arbetsinrättningarna.

37.3 % av antalet interner i arbetsinrättningarna var tredskande underhållspliktiga, 27.0 % lösdrivare, 19.4 % fattigvårdsinterner och 16.3 % alkoholister. Största delen, 47.8 % av männen var tredskande underhållspliktiga, av kvinnorna däremot 88.2 % lösdrivare. Av hela antalet interner vid arbetsinrättningarna var 21.9 % kvinnor och 78.1 % män. Av totalantalet vårddagar var det oaktat kvinnornas andel hela 30.3 %; beroende härav var antalet vårddagar i medeltal per kvinna 137, men per man endast 88. Motsvarande siffror för fattigvårdsinternerna var 98 vårddagar, för tredskande underhållspliktiga 89, för alkoholister 85, men för lösdrivare hela 122 vårddagar.

Omsättningen av interner i de olika grupperna belyses av följande tabell.

30. Hoidokkien vaihtuminen vuoden 1953 aikana. — Omsättningen av interner under år 1953.

	Köyhäinhoidollisia hoidokkeja Fattigvårdsinterner		N. s. perhepinna-reita Tredskande underhållspliktiga		Irtolaisia Lösdrivare		Alkoholisteja Alkoholister	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Vuoden alussa — I början av året	175	31	395	—	88	278	212	11
Uusia vuoden kuluessa — Nyintagna under året	371	31	778	—	153	329	281	8
Poistettuja vuoden kuluessa — Utskrivna under året	332	32	663	—	145	324	284	11
Vuoden lopussa — I slutet av året	214	30	510	—	96	283	209	8

Summary.

Organization of Social Welfare Work and Welfare Institutes. For the Social Welfare Work prescribed by law Finland was divided in 1953 into 548 Social Welfare communities. In 532 communes there was a special Social Welfare Board acting centrally or divided into sections. In 16 rural communes only did the Local Government authority act simultaneously as a Social Welfare Board. Two cities had an additional special Child Welfare Board. The number of Communal Homes was 360 in all; of these 41 were owned jointly by two or more communes. 195 Communal Homes had a separate department for sick persons, 149 Homes had a department for the insane and in 4 Homes there was a children's department. The number of communal Children's Homes was 114 in all, owned by 90 communes; 3 cities had 4 communal School Homes.

Poor Aid and Child Welfare. The number of actual recipients of poor aid, i. e. persons cared for in institutes or private homes or in receipt of home relief amounting to 2 500 marks or more, was 120 438. Of this number 35.5 % lived in cities and boroughs and 64.5 % in rural communes. The number of children under welfare care was 15 866 and the corresponding ratios for them were 44.0 and 56.0. Of the actual recipients of poor aid, 39.0 % were men, 54.9 % women and 6.1 % children under 16 years. Children under welfare care calculated as a percentage of the total population equalled 0.4; the corresponding figure for actual recipients of poor aid was 2.9 %. If however, the so-called temporary recipients, 13 235 in number, i. e. persons in receipt of home relief amounting to less than 2 500 marks, are included, the entire group of poor aid recipients amounts to 3.2 % of the whole population. The number of husbands, wives and children entitled to poor aid was 66 735.

Of the actual recipients of poor aid, 59.9 % were cared for in public institutes, 1.4 % were placed under private care and 38.7 % were in receipt of home relief. Of the children under care, 53.7 % were looked after in public institutes and 46.3 % were privately placed. Of all persons

cared for in public institutes 31 042 were, within a year, admitted to Communal Homes and 4 890 to Children's Homes. The average number of days of care per inmate was 234 in Communal Homes and 201 in Children's Homes.

The age of recipients is shown in the table below.

Age in years	Poor Aid	Child Welfare %
— 7	3.5	37.6
7—15	2.6	51.6
16—19	2.4	10.4
20—39	27.0	0.4
40—54	23.9	—
55—	40.6	—

The majority of the recipients, 45.7 % of recipients of poor aid and 69.1 % of children under care, were born in the commune providing the aid, 52.7 % and 30.1 % in other communes and 1.4 % and 0.4 % abroad. 80.8 % of the recipients of poor aid and 73.0 % of the children being cared for were domiciled in the commune providing the aid. Only 12.7 and 19.4 % were in receipt of aid in other communes and for 2.0 and 2.0 % the costs of the care were borne by State.

Of the 113 062 recipients of poor aid over 16 years, 37.8 % were unmarried, 33.5 % married and 28.6 % widowed or divorced. Of the 7 376 children under 16 years, 89.7 % were born in and 10.3 % out of wedlock, the corresponding percentages for the children under care being 63.0 and 36.9. Of the children under welfare care born in wedlock, 57.2 % had both parents alive, 33.1 % had one parent living and 9.7 % were orphans. The corresponding figures for children in receipt of poor aid were 87.4, 12.0 and 0.6 %. Of the children born out of wedlock, 89.6 % of children under welfare care and 97.0 % of recipients of poor aid had mothers living; in 10.4 and 3.0 % of the cases the mother was dead or unknown.

The occupational distribution of recipients of poor aid and of parents of children under welfare care is shown below.

	Recipients of poor aid over 16 years	The parents of the children receiving poor aid	under welfare care
Factory workers and craftsmen	19.2	22.4	26.7
Farm workers	12.3	12.9	8.6
Other workers	31.7	31.3	31.1
Persons in private service	6.9	3.7	12.0
Independent employers and self-employed workers	5.6	4.5	4.4
Others	24.3	25.2	17.2
Total	100.0	100.0	100.0

The most frequent reasons for granting aid were infirmity due to age, illness, insanity or mental deficiency of the recipient; 81.0 % of recipients of poor aid over 16 years had received aid from the commune for these

reasons alone. A numerous family, illness of the children, care of children born out of wedlock, or childbirth were the principal reasons in 4.4 % of all cases. 4.4 % of the cases were due to recipient's or his spouse's unwillingness

to work, negligence, the other spouse's drunkenness, abandonment of the family or imprisonment. The majority, 82.8 %, of the children receiving poor aid were placed under care because of their illness or physical deficiency. Illness or death of parents was the reason in 8.3 % of the cases and negligence of their responsibility by the father or mother was the reason for providing aid in 1.2 % of cases. The majority of the children under welfare care were placed under communal care after losing their natural guardian, father or mother, or both. The percentual proportion of these children was 30.0 %. Only in 7.5 % of all the cases was the child placed under Social Welfare care because of his own illness or some other deficiency and in 7.1 % of the cases the child was removed from his home because of his misconduct or criminality and placed under care elsewhere.

Illness, diminished capacity for work, the job or unemployment had, in 19.6 % of the cases, prevented parents from taking due care of their children, but 26.5 % of children were left without proper care because of negligence, drunkenness or vagrancy on the part of the parents or because the parents ill-treated the children or were otherwise unable to discipline and educate them.

Treatment of Vagrants. In 1953 the number of persons held under the Vagrancy Law was 1853, of whom 92.1 % lived in cities or boroughs and only 7.9 % in rural communes. 63.6 % of the vagrants were women and 36.4 % men. One fifth or 17.8 % were under 25 years of age. 16.9 % were 25—29 years, 31.5 % 30—39 years and 33.7 % over 40 years of age. More than a half, 53.6 %, were unmarried and 24.5 % married.

The reasons for the treatment were quite different for men and women. Most of the men placed under treatment as vagrants, 55.0 %, had refused to work or were merely tramps, 23.2 %. The majority of the women, 61.9 %, on the other hand, were accounted vagrants because of prostitution; 19.8 % had refused to work and 11.5 % had been addicted to vagrancy.

As regards the measures taken with vagrants, a warning was issued to 16.5 % and 27.3 % were placed under supervision. 32.3 % were sent to a workhouse and 2.6 % were given hard labour. 17.1 % were placed under supervision after their release from institutes.

Item	Poor Aid		Child Welfare		Total	
	1000 mks	%	1000 mks	%	1000 mks	%
Institutes under Social Welfare Boards	2 767 806	44.4	1 334 618	65.9	4 102 424	49.6
Other care in institutes	1 369 705	21.9	225 389	11.1	1 595 094	19.3
Home relief	1 400 208	22.4	—	—	1 400 208	16.9
Private care	61 365	1.0	214 325	10.6	275 690	3.3
Compensations to other communes	338 317	5.4	80 485	4.0	418 802	5.1
Support to workhouses	88 186	1.4	—	—	88 186	1.1
Support to associations	16 528	0.3	96 119	4.8	112 647	1.4
Other expenses	201 034	3.2	72 943	3.6	273 977	3.3
Total	6 243 149	100.0	2 023 879	100.0	8 267 028	100.0

Workhouses. In 1953 there were 9 workhouses, of which 7 were owned jointly by several communes, 1 by the city of Helsinki and 1 by the State. The number of inmates in these workhouses was 3 141, of whom 78.1 % were men and 21.9 % women. Of all inmates 27.0 % were vagrants, 37.3 % persons sent to workhouses under the Law On

Care of Chronic Drunkards. In 1953, the number of persons under care as chronic drunkards was 8 811, of whom only 5.9 % were women and 94.1 % men. Of this number 76.3 % were urban dwellers and 23.7 % rural dwellers. The percentage of young chronic drunkards, i. e. under 25 years, was only 6.8 %, that of persons of 25—29 years 15.0 % and of 30—39 years 30.8 %. Thus, nearly a half were 40 or more years old. Contrary to the case with vagrants, 55.0 % of the chronic drunkards were married and 33.2 % unmarried.

Persons addicted to drink were usually placed under care after having been detained not less than three times within a year for drunkenness, or for causing damage and creating a disturbance. The former group consisted of 46.1 % and the latter of 29.9 % of all chronic drunkards. The percentage of confirmed alcoholics who neglected to support their family or were unable to take care of themselves was 17.0 %. One of the commonest measures taken was to warn the person in question; a warning was issued to 45.9 % of all chronic drunkards, 26.4 % were under temperance supervision, 17.5 % were ordered to institutes for chronic drunkards and 10.3 % were placed under supervision after their release from institutes.

Temperance Supervision. In 1953 the number of persons of under 25 years supervised for temperance was 2 739, 69.6 % of them from cities and boroughs and 30.4 % from rural areas. Of this group, only 2.0 % were women and 98.0 % men. These young people were warned, 90.5 %, or supervised for temperance, 9.5 %.

The Costs of Social Welfare Work. Social welfare expenditure in 1953 amounted to 9 027.2 million marks, of which 4 401.3 millions was spent by cities and boroughs and 4 625.9 millions by rural communes. More than 2/3, 69.2 % of the total welfare expenditure was disbursed on poor aid. Child welfare costs amounted to 22.4 % of the total. Administrative expenses accounted for 7.9 %, the care of vagrants and chronic drunkards for 0.5 %.

The breakdown of expenditure on poor aid and child welfare is shown in the table below.

Responsibility For Support Of Children, 19.4 % poor aid inmates and 16.3 % chronic drunkards.

The total number of days of care was 310 815, of which vagrants accounted for 103 200, poor aid inmates for 59 433, persons who had neglected to support their children for 104 743 and chronic drunkards for 43 439.

Taulukkoja—Tables

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1953. — Organization of social welfare and institutes under social welfare boards, in 1953.

Lääni — County

Kaupungit, kauppalat — Cities, boroughs

Maalaiskunnat — Rural communes

Koko maa — Whole country

Huoltoyhdyksuntia — Welfare community

Huoltoyhdyksuntia, joissa oli erityinen sosiaalilautakunta — special board of social welfare
jakamaton — central

2-osastoinen — in 2 sections

kunnalliskoteja — communal homes

kaikkiaan — total

niissä osasto — with a separate department for

mielisairaille — insane persons

muille sairaille — other sick persons

osuus yhteiseen kunnalliskotiin — share in a communal home owned jointly by several communes

oikeus sijoittaa toisen kunnan kunnalliskotiin — right to place in a communal home in another commune

osuus työlaitokseen — share in a workhouse

kunnallisia kodinhoitajia — communal home sisters

kuntien luku — number of communes

kodinhoitajien luku — number of home sisters

lastenkoteja — children's homes

II. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1953. — Persons in institutes under social welfare boards, classified according to institutes, in 1953.

Kunnalliskodit — Communal homes

Köyhäinhoito — Poor aid

Lastensuojelu — Child welfare

Miehiä — Men

Naisia — Women

Lapsia — Children

Yhteensä — Total

Hoidokkeja — Persons

Hoitopäiviä — Days of care

Lastenkodit — Children's homes

III. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huoltomuodot vuonna 1953 — Different forms of poor aid and child welfare in 1953.

Köyhäinhoito — Poor aid

Suoranaisesti avustetut — Persons in receipt of direct aid

Laitoksissa olleet — Persons in institutes

Yksityishoidossa olleet — Persons placed privately

Kotiaavustusta saaneet — Persons in receipt of home relief

Avustuksen arvo vähintään 2 500 mk. — Value of relief 2 500 marks or more

Avustuksen arvo vähemmän kuin 2 500 mk. — Value of relief under 2 500 marks

Kaikkiaan — Total

Välillisesti vähintään 2 500 mk:n suuruudesta kotiaavustuksesta osallisiksi tulleet — Persons in receipt of indirect home relief to the value of 2 500 marks or more

Aviomiehiä — Husbands

Aviovaimoja — Wives

Lapsia — Children

Lastensuojelu — Child welfare

Poikia — Boys

Tyttöjä — Girls

IV. *Huoltotoiminnan menot vuonna 1953. — Expenditure on social welfare work in 1953.*

- Hallinto — Administration
- Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinlaitokset — Communal homes and other poor aid institutes under social welfare boards
- Muu laitoshoido — Other care in institutes
 - aistiviallis- y. m. sellaisissa kouluissa ja laitoksissa — in schools and institutes for deaf-mutes, blind etc.
 - mielisairaaloissa — in asylums
 - keuhkotautiparantoloissa — in tuberculosis sanatoriums
 - muissa sairaaloissa — in other hospitals
 - työlaitoksissa — in workhouses
 - vieraan kunnan kunnalliskodissa — in communal homes of other communes
 - muissa huoltolaitoksissa — in other welfare institutes
- Muu köyhäinhoito ja huolto — Other poor aid and care
 - Yksityishoito — Private care
 - Kotiavustus — Home relief
 - Korvaukset muille kunnille — Compensation to other communes
 - Kannatusmaksut yhteiseen työlaitokseen — Support to jointly-owned workhouse
 - Muut köyhäinhoitomienot — Other poor aid expenses
- Avustukset köyhäinhoitoa harjoittaville yhdistyksille — Support to poor aid associations
- Yhteensä köyhäinhoitomenoja — Total of poor aid expenses
- Lastenkodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Children's homes and other child welfare institutes under special welfare boards
 - vieraan kunnan koulu- ja lastenkodeissa — in children's homes in other communes
 - valtion koulukodeissa — in State children's homes
- Muu lastensuojelu — Other child welfare
 - Ammattiopetus — Vocational training
 - Muut lastensuojelumenot — Other child welfare expenses
 - Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Support to associations for child welfare
 - Yhteensä lastensuojelumenoja — Total of child welfare expenses
- Irtolaishuolto — Treatment of vagrants
- Alkoholistihuolto — Care of chronic drunkards
- Kaikkiaan huoltomenoja — Total of welfare expenses

V. *Huoltotoiminnan tulot vuonna 1953. — Social welfare work income in 1953.*

- Huoltotoiminnan yleistulot — General income of social welfare work
- Perunkirjoitusmaksut — Fees for estate assessment of deceased persons
- Korvaukset — Compensation from
 - valtiolta köyhäinhoitolain nojalla — the State under the poor aid act
 - valtiolta sotasiirtolaisista — the State for evacuees
 - muilta kunnilta — other communes
 - yksityisiltä — private persons
- Kunnalliskodit ja muut sosiaalilautakuntien alaiset köyhäinlaitokset — Communal homes and other poor aid institutes under social welfare boards
- Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donations and interests from funds
- Muut tulot — Other assets
- Lapsilisät — Child allowances
- Irtolais- ja alkoholistihuolto — Care of vagrants and chronic drunkards
- Kuntien huoltotoimintaan käyttämät varat — Funds utilised by communes on social welfare work

VI. *Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1953. — Income and expenditure of communal homes in 1953.*

- Menot — Expenditure
 - Palkkaukset — Wages and salaries
 - Työnantajan lapsilisä- k. e.- ja tapaturmavak. maksut — Child allowance, national pension and accident insurance premiums paid by employers
 - Ravinto — Food
 - Vaatetus — Clothing
 - Sairaanhoido ja lääkkeet — Medical care and medicines
 - Muut vuotuiskestävät hoidokkeista — Other annual expenses on inmates
 - Rakennusten kunnossapito — Maintenance of buildings
 - Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Acquisitions and repair of furniture and other chattels
 - Lämpö ja valo — Heating and lightning
 - Palovakuutus — Fire insurance
 - Kasvi- ja puutarha — Gardening
 - Sekalaiset — Other expenditure

Tulot — Income

Hoidokkien valmisteet — Goods produced by inmates

Hoidokkien muu työ — Other work done by inmates

Yhteisten kunnalliskotien kannatus- ja hoitomaksut — Payments for support and treatment to communal homes owned jointly by several communes

Henkilökunnan luontoisedut — Payments in kind to employees

VII. Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1953. — *Income and expenditure of children's homes 1953.*

Tulot — Income

Yhteisten lastenkotien kannatus- ja hoitomaksut — Payments for support and treatment to children's homes owned jointly by several communes

Valtionapu — State support

TAULUKOITA
TABELLER
1953

I. Huoltotoiminnan järjestys ja sosiaalilautakuntien alaiset laitokset vuonna 1953.
Vårdverksamhetens organisation och socialnämnder underlydande anstalter år 1953.

L ä ä n i — L ä n	Huoltotyöyksiköitä Vårdsamhället	Huoltotyöyksiköitä, joilla oli — Vårdsamhället med										
		erityinen sosiaali- lautakunta särskild socialnämnd	kunnalliskoteja kommunalhem					osuus yhteiseen kunnallisis- kotiin andeli i gemensamt kommunalhem	osuus työväktokeeseen andeli i arbetsnämning	kunnallisia kodin- hoitajia kommunala hemsystrar	lastenkoteja — barnhem	
			jakamaton odelad	2-osastoisen 2-avdel- ningar	kaikkiaan inalles	niissä osasto med avdelning för						kannattajien toisen kunnan kunnalliskotiin rätt att placera i annan kommuns kommunalhem
						miteli- sairaille sinnessjuka	muille sairaille andra sjuk					
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	46	26	17	36	4	21	3	7	46	35	106	10
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	12	4	7	9	1	5	—	3	12	12	69	3
Maalaiskunnat — Landskommuner	34	22	10	27	3	16	3	4	34	23	37	7
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	117	87	21	71	13	39	27	14	110	63	86	11
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9	2	6	8	3	7	—	1	8	8	21	5
Maalaiskunnat — Landskommuner	108	85	15	63	10	32	27	13	102	55	65	6
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	16	14	—	1	—	—	15	—	3	5	5	—
Kaupunki — Stad	1	1	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	15	13	—	1	—	—	14	—	2	4	4	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	65	38	24	50	24	27	5	5	65	52	113	23
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9	—	6	7	1	7	2	—	9	9	45	7
Maalaiskunnat — Landskommuner	56	38	18	43	23	20	3	5	56	43	68	16
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	35	15	16	26	11	17	5	4	33	28	55	17
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	7	—	5	7	3	7	—	1	7	7	21	7
Maalaiskunnat — Landskommuner	28	15	11	19	8	10	5	3	26	21	34	10
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	33	20	13	29	16	17	—	3	33	22	41	6
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	4	—	4	3	1	2	—	2	4	4	8	2
Maalaiskunnat — Landskommuner	29	20	9	26	15	15	—	1	29	18	33	4
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	53	30	21	50	34	33	—	1	51	46	97	7
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	6	2	3	5	3	4	—	—	6	6	15	3
Maalaiskunnat — Landskommuner	47	28	18	45	31	29	—	1	45	40	82	4
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	102	72	27	52	27	24	14	8	92	40	71	8
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10	3	7	8	2	4	—	—	9	9	27	4
Maalaiskunnat — Landskommuner	92	69	20	44	25	20	14	8	83	31	44	4
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	57	33	23	31	17	12	4	2	51	44	71	4
Kaupungit — Städer	3	—	2	3	3	2	—	—	3	3	11	1
Maalaiskunnat — Landskommuner	54	33	21	28	14	10	4	2	48	41	60	3
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	24	18	5	13	2	4	4	1	18	20	44	4
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	3	1	1	3	—	1	—	—	3	3	11	2
Maalaiskunnat — Landskommuner	21	17	4	10	2	3	4	1	15	17	33	2
Koko maa — Hela landet	548	353	167	¹⁾ 359	148	194	²⁾ 77	³⁾ 45	502	355	689	90
Kaupungit — Städer	35	9	17	34	13	24	1	1	34	34	170	20
Kauppalat — Köpingar	29	4	24	19	4	15	2	6	28	28	59	14
Maalaiskunnat — Landskommuner	484	340	126	306	131	155	74	38	440	293	460	56

¹⁾ Näistä 40 kahden tai useamman kunnan yhteisiä kunnalliskoteja. Lisäksi Rovaniemen kauppalassa sijaitseva Kolpeneen huoltolaitos, johon 22 kunnalla on osuus. — Härav 40 gemensamma kommunalhem för tvänne eller flere kommuner. Dessutom Kolpene vårdanstalt i Rovaniemi köping, i vilken 22 kommuner har andel.

²⁾ Vrt. ¹⁾ — Jfr. ¹⁾

³⁾ Näistä 8:lla oli sitä paitsi oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. — Härav hade 8 kommuner dessutom ett eget kommunalhem eller andel i något annat.

II. Sosiaalilautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1953.
I socialnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter år 1953.

Lääni—Län	Kunnalliskodit — Kommunalhem							Lastenkodit — Barnhem			
	Köyhäinhoito — Fattigvård					Lastensuojelu Barnskydd		Köyhäin- hoito Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa		Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar	Lapsia Barn	Hoitopäiviä Vård dagar
				Hoidok- keja Interner	Hoitopäiviä Vård dagar						
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	1 260	2 660	21	3 941	912 685	5	1 293	12	749	1 440	254 166
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	603	1 427	2	2 032	482 072	2	513	4	128	1 165	193 467
Maalaiskunnat — Landskommuner	657	1 233	19	1 909	430 613	3	780	8	621	275	60 699
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	1 527	2 779	67	4 373	1 086 191	45	8 438	10	1 193	710	155 160
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	485	861	26	1 372	326 328	4	1 253	7	773	573	118 890
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 042	1 918	41	3 001	759 863	41	7 185	3	420	137	36 270
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	19	46	—	65	17 382	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	19	46	—	65	17 382	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	1 723	2 865	33	4 621	1 075 110	7	482	30	1 276	1 002	213 400
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	512	999	3	1 514	311 428	—	—	12	538	631	115 695
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 211	1 866	30	3 107	763 682	7	482	18	738	371	97 705
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	959	1 520	18	2 497	575 310	11	2 119	13	412	509	131 088
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	393	655	12	1 060	231 505	2	55	7	220	239	58 912
Maalaiskunnat — Landskommuner	566	865	6	1 437	343 805	9	2 064	6	192	270	72 176
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	1 065	1 640	23	2 728	676 337	15	2 606	1	365	152	37 144
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	76	149	1	226	59 607	1	53	—	—	60	12 604
Maalaiskunnat — Landskommuner	989	1 491	22	2 502	616 730	14	2 553	1	365	92	24 540
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	2 075	2 780	142	4 997	1 113 751	42	7 227	22	1 625	196	43 681
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	291	378	13	682	137 712	3	589	19	1 393	93	20 854
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 784	2 402	129	4 315	976 039	39	6 638	3	232	103	22 827
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	1 694	2 398	92	4 184	979 531	39	7 424	46	2 574	333	76 132
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	283	532	3	818	196 364	2	382	45	2 563	264	46 370
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 411	1 866	89	3 366	783 167	37	7 042	1	11	119	29 762
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	1 148	1 328	53	2 529	585 801	38	6 488	21	837	166	30 463
Kaupungit — Städer	138	222	3	363	95 194	1	365	5	416	50	6 499
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 010	1 106	50	2 166	490 607	37	6 123	16	421	116	23 964
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	454	435	13	902	207 237	3	820	30	2 636	147	31 513
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar	129	131	8	268	64 648	1	426	29	2 535	62	13 502
Maalaiskunnat — Landskommuner	325	304	5	634	142 589	2	394	1	101	85	18 011
Koko maa — Hela landet	11 924	18 451	462	30 837	7 229 335	205	36 897	185	11 667	4 705	972 747
Kaupungit — Städer	2 289	4 314	37	6 640	1 528 517	7	1 682	71	5 168	2 694	486 693
Kauppalat — Köpingar	621	1 040	34	1 695	376 341	9	1 954	57	3 398	443	100 100
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 014	13 097	391	22 502	5 324 477	189	33 261	57	3 101	1 568	385 954

1) Näistä 23 naista äiti- ja lapsikodeissa. — Härav 23 kvinnor i barn- och mödrahem.

III. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huoltomuodot vuonna 1953. —

Lääni—Län	Köyhäinhoito														
	Suoranaisesti avustetut — Direkt understödda														
	Laitoksissa olleet I anstalt intagna				Yksityishoidossa olleet Utackorderade			Kotiaavustusta saaneet — I sina hem understödda							
								Avustuksen arvo vähintään 2 500 mk — Understödetts värde minst 2 500 mk				Avustuksen arvo vähemmän kuin 2 500 mk Understödetts värde mindre än 2 500 mk			
Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	
<i>Uudenmaan l. — Nylands l. . .</i>	4 343	7 178	779	12 300	39	88	127	3 314	5 781	59	9 154	631	681	474	1 786
Kaupungit — Städer ¹⁾	2 683	4 765	464	7 912	6	11	17	2 260	3 880	29	6 169	415	430	408	1 253
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 660	2 413	315	4 388	33	77	110	1 054	1 901	30	2 985	216	251	66	533
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län</i>	3 868	5 496	853	10 217	101	191	292	2 252	4 871	53	7 176	569	707	181	1 457
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 177	1 713	273	3 163	—	5	5	947	1 988	5	2 940	220	202	20	442
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 691	3 783	580	7 054	101	186	287	1 305	2 883	48	4 236	349	505	161	1 015
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	96	128	8	232	2	10	12	48	85	—	133	4	2	1	7
Kaupunki — Stad	13	22	2	37	—	—	—	10	32	—	42	2	—	1	3
Maalaiskunnat — Landskom- muner	83	106	6	195	2	10	12	38	53	—	91	2	2	—	4
<i>Hämeen l. — Tavastehus l.</i>	3 805	5 607	837	10 249	46	120	166	2 454	4 068	60	6 582	718	809	244	1 771
Kaupungit — Städer ¹⁾	1 486	2 419	372	4 277	1	6	7	1 182	1 828	17	3 027	294	302	108	704
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 319	3 188	465	5 972	45	114	159	1 272	2 240	43	3 555	424	507	136	1 067
<i>Kymen l. — Kymmene l.</i>	2 065	2 856	366	5 287	29	49	78	1 092	1 941	22	3 055	425	328	50	803
Kaupungit — Städer ¹⁾	734	1 147	163	2 044	1	3	4	620	1 100	6	1 726	277	169	28	474
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 331	1 709	203	3 243	28	46	74	472	841	16	1 329	148	159	22	329
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	2 009	2 769	442	5 220	26	29	55	1 043	1 409	8	2 460	417	437	93	947
Kaupungit — Städer ¹⁾	287	446	71	804	1	3	4	242	312	2	556	106	81	7	194
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 722	2 323	371	4 416	25	26	51	801	1 097	6	1 904	311	356	86	753
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	3 762	4 975	1 136	9 880	57	106	163	2 808	2 833	73	5 714	896	849	184	1 929
Kaupungit — Städer ¹⁾	543	748	185	1 476	2	1	3	578	484	3	1 065	157	101	8	266
Maalaiskunnat — Landskom- muner	3 226	4 227	951	8 404	55	105	160	2 230	2 349	70	4 649	739	748	176	1 663
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	3 702	4 824	915	9 441	159	202	361	2 581	3 468	74	6 123	859	1 010	223	2 092
Kaupungit — Städer ¹⁾	720	1 185	207	2 112	5	8	13	723	1 129	3	1 855	274	229	9	512
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 982	3 639	708	7 329	154	194	348	1 858	2 339	71	4 268	585	781	214	1 580
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län . .</i>	2 558	2 886	855	6 299	140	169	309	1 901	1 863	118	3 882	720	669	257	1 646
Kaupungit — Städer	415	559	111	1 085	—	—	—	365	348	6	719	124	65	10	199
Maalaiskunnat — Landskom- muner	2 143	2 327	744	5 214	140	169	309	1 536	1 515	112	3 163	596	604	247	1 447
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	1 188	1 139	650	2 977	62	55	117	1 362	947	68	2 377	432	248	117	797
Kaupungit — Städer ¹⁾	367	347	147	861	2	1	3	441	328	1	770	186	48	8	242
Maalaiskunnat — Landskom- muner	821	792	503	2 116	60	54	114	921	619	67	1 607	246	200	109	555
Koko maa — Hela landet	27 403	37 858	6 841	72 102	661	1 019	1 680	18 855	27 266	535	46 656	5 671	5 740	1 824	13 235
Kaupungit — Städer	6 862	11 003	1 448	19 313	11	26	37	5 610	8 936	55	14 601	1 617	1 296	522	3 435
Kauppalat — Köpingar	1 563	2 348	547	4 458	7	12	19	1 758	2 493	17	4 268	438	331	85	854
Maalaiskunnat — Landskom- muner	18 978	24 507	4 846	48 331	643	981	1 624	11 487	15 837	463	27 787	3 616	4 113	1 217	8 946

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat. — Städer och köpingar.

Olika vårdformer av fattigvård och barnskydd år 1953.

— Fattigvård				Lastensuojelu — Barnskydd												
Kaikkiaan — Inalles				Vällilisesti vähintään 2 500 mk:n suuruisesta kotiaivustuksesta osallisiksi tulleet Indirekt delaktiga av hemunderstöd om minst 2 500 mk				Laitoksissa olleet I anstalt intagna			Yksityishoidossa olleet Utackorderade			Kaikkiaan Inalles		
Miehii Män	Kvinnor Kvinnor	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Aviomiehii Äkta män	Avio- vaimoia Hustrur	Lapsia Barn	Yhteensä Summa	Pojkia Gossar	Tyttöjii Flickor	Yhteensä Summa	Pojkia Gossar	Tyttöjii Flickor	Yhteensä Summa	Pojkia Gossar	Tyttöjii Flickor	Yhteensä Summa
8 327	13 728	1 312	23 367	101	1 548	6 780	8 429	1 482	1 044	2 526	542	600	1 142	2 024	1 644	3 668
5 364	9 086	901	15 351	39	1 001	4 328	5 368	1 241	851	2 092	339	394	733	1 580	1 245	2 825
2 963	4 642	411	8 016	62	547	2 452	3 061	241	193	434	203	206	409	444	399	843
6 790	11 265	1 087	19 142	100	1 251	6 451	7 802	753	427	1 180	512	527	1 039	1 265	954	2 219
2 344	3 908	298	6 550	43	567	2 302	2 912	491	261	752	87	135	222	578	396	974
4 446	7 357	789	12 592	57	684	4 149	4 890	262	166	428	425	392	817	687	558	1 245
150	225	9	384	2	19	142	163	10	1	11	17	6	23	27	7	34
25	54	3	82	—	4	56	60	5	1	6	1	—	1	6	1	7
125	171	6	302	2	15	86	103	5	—	5	16	6	22	21	6	27
7 023	10 604	1 141	18 768	158	1 509	7 166	8 833	911	524	1 435	551	479	1 030	1 462	1 003	2 465
2 963	4 555	497	8 015	82	785	3 160	4 027	571	332	903	178	158	336	749	490	1 239
4 060	6 049	644	10 753	76	724	4 006	4 806	340	192	532	373	321	694	713	513	1 226
3 611	5 174	438	9 223	79	639	3 158	3 876	458	293	751	157	166	323	615	459	1 074
1 632	2 419	197	4 248	52	406	1 735	2 193	249	131	380	55	63	118	304	194	498
1 979	2 755	241	4 975	27	233	1 423	1 683	209	162	371	102	103	205	311	265	576
3 495	4 644	543	8 682	69	642	3 458	4 169	255	166	421	288	264	552	543	430	973
636	842	80	1 558	19	155	694	868	92	47	139	26	37	63	118	84	202
2 859	3 802	463	7 124	50	487	2 764	3 301	163	119	282	262	227	489	425	346	771
7 530	8 763	1 393	17 686	87	1 973	8 680	10 740	365	200	565	650	583	1 233	1 015	783	1 798
1 280	1 334	196	2 810	7	445	1 402	1 854	100	58	158	65	59	124	165	117	282
6 250	7 429	1 197	14 876	80	1 528	7 278	8 886	265	142	407	585	524	1 109	850	666	1 516
7 301	9 504	1 212	18 017	117	1 582	7 986	9 685	434	248	682	455	465	920	889	713	1 602
1 722	2 551	219	4 492	5	489	2 234	2 728	237	143	380	76	78	154	313	221	534
5 579	6 953	993	13 525	112	1 093	5 752	6 957	197	105	302	379	387	766	576	492	1 068
5 319	5 587	1 230	12 136	72	1 224	6 439	7 735	286	233	519	445	352	797	731	585	1 316
904	972	127	2 003	5	282	1 020	1 307	92	73	165	46	36	82	138	109	247
4 415	4 615	1 103	10 133	67	942	5 419	6 428	194	160	354	399	316	715	593	476	1 069
3 044	2 389	835	6 268	60	897	4 346	5 303	240	190	430	149	138	287	389	328	717
996	724	156	1 876	16	288	1 028	1 332	63	39	102	32	32	64	95	71	166
2 048	1 665	679	4 392	44	609	3 318	3 971	177	151	328	117	106	223	294	257	551
52 590	71 883	9 200	133 673	845	11 284	54 606	66 735	5 194	3 326	8 520	3 766	3 580	7 346	8 960	6 906	15 866
14 100	21 261	2 025	37 386	153	3 256	13 145	16 554	2 674	1 697	4 371	765	831	1 596	3 439	2 528	5 967
3 766	5 184	649	9 599	115	1 166	4 814	6 095	467	239	706	140	161	301	607	400	1 007
34 724	45 438	6 526	86 688	577	6 862	36 647	44 086	2 053	1 390	3 443	2 861	2 588	5 449	4 914	3 978	8 892

IV. Huoltotoiminnan menot vuonna 1953. —

Lääni — Län	Hallinto Förvaltning	Köyhäinhuolto —					
		Kunnalliskodit ja muut sosiaalilaitosten alaiset köyhäinhuolotoimet Kommunahem och övriga socialämnder underlydande färdvårdsanstalter	Muu laitoshuolto — Övrig anstaltsvård i				
			asteuttamis- y. m. seksuissa koulussa ja laitoksissa abnorm- o. a. dvl. skolor och -anstalter	mielisairaaloissa sinnestukhus	keuhkotauti- parantolaisissa lungöfversannatorier	muissa sairaaloissa övriga sjukhus	työlähtökeisassa arbetsinriktningar
1 000 markkaa							
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	201 336	489 961	5 796	193 485	23 879	44 858	291
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	167 151	334 241	3 719	126 152	12 770	27 315	150
Maalaiskunnat — Landskommuner	34 185	155 720	2 077	67 333	11 109	17 543	141
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	103 730	389 204	1 466	141 268	21 516	26 275	332
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	52 885	126 263	212	52 346	6 884	7 746	67
Maalaiskunnat — Landskommuner	50 845	262 941	1 254	88 922	14 632	18 529	265
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	1 425	4 856	—	6 187	995	605	—
Kaupunki — Stad	741	466	—	701	230	202	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	684	4 390	—	5 486	765	403	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	94 594	406 560	2 544	112 103	21 134	36 989	415
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	53 223	161 883	555	62 790	8 497	14 893	141
Maalaiskunnat — Landskommuner	41 371	244 677	1 989	49 313	12 637	22 096	274
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	52 740	228 437	2 440	74 722	5 797	19 385	1 469
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	29 209	99 184	1 535	19 578	1 979	7 847	952
Maalaiskunnat — Landskommuner	23 531	129 253	905	55 144	3 818	11 538	517
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	37 698	193 088	2 088	36 467	7 046	18 038	1 268
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	10 606	22 874	330	7 293	1 469	3 785	757
Maalaiskunnat — Landskommuner	27 092	170 214	1 758	29 174	5 577	14 253	511
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	72 749	385 050	3 286	57 002	13 831	34 073	1 807
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	18 671	67 670	588	11 210	1 350	5 960	594
Maalaiskunnat — Landskommuner	54 078	317 380	2 698	45 792	12 481	28 113	1 213
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	74 051	351 538	717	83 631	39 187	31 946	2 837
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	25 095	82 469	39	26 638	8 691	7 588	1 318
Maalaiskunnat — Landskommuner	48 956	269 069	678	56 993	30 496	24 358	1 519
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	47 764	203 155	1 755	47 966	12 841	27 827	299
Kaupungit — Städer	12 047	36 678	291	18 495	3 840	5 123	123
Maalaiskunnat — Landskommuner	35 717	166 477	1 464	29 471	9 001	22 704	176
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	28 771	115 957	546	21 885	18 302	16 324	30
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	8 925	26 377	—	10 402	5 737	4 531	13
Maalaiskunnat — Landskommuner	19 846	89 580	546	11 483	12 565	11 793	17
Koko maa — Hela landet	714 858	2 767 806	20 638	774 716	164 528	256 320	8 748
Kaupungit — Städer	327 173	803 567	5 706	294 600	41 598	63 360	2 937
Kauppalat — Köpingar	51 380	154 538	1 563	41 005	9 849	21 630	1 178
Maalaiskunnat — Landskommuner	336 305	1 809 701	13 369	439 111	113 081	171 330	4 633

Vårdverksamhetens utgifter år 1953.

Fattigvård

		Muu köyhäinhoito ja huolto Övrig fattigvård och omvårdnad					Munt köyhäinhoito- menot Övriga utgifter för fattigvård	Arvskäset köyhäinhoitoa hajoittaville yhänsyksille Uunderstöd åt fattigvård utövande föreningar	Yhteensä köyhäinhoitomenoja Summa fattigvårdensutgifter
viereen kunnan kunnalliskodissa främmande kommunis kommunallihen	muissa huoltolaitoksissa andra vårdanstalter	Yksityishoito Utackordering	Kotivastus Hemunderstöd	Korvankäset muille kunnille Ersättning till andra kommuner	Kannatusmakaut yhäiseen kyötökseen Understödsavgifter till gemensam arbetsinrättning				
8 391	29 262	3 962	350 147	71 921	9 570	100 473	14 652	1 346 648	
4 621	27 558	372	263 087	36 366	3 000	96 122	14 622	950 095	
3 770	1 704	3 590	87 060	35 555	6 570	4 351	30	396 553	
10 278	4 193	9 779	213 899	55 391	19 933	12 659	61	906 254	
696	2 837	30	103 049	17 644	4 966	3 658	40	326 438	
9 582	1 356	9 749	110 850	37 747	14 967	9 001	21	579 816	
—	—	522	5 039	789	348	190	—	19 531	
—	—	—	2 239	279	116	4	—	4 237	
—	—	522	2 800	510	232	186	—	15 294	
13 316	2 413	4 761	185 920	52 944	11 468	28 360	765	879 692	
2 544	1 504	129	92 865	20 602	5 046	20 414	765	392 628	
10 772	909	4 632	93 055	32 342	6 422	7 946	—	487 064	
7 099	566	2 265	88 936	22 390	9 256	5 046	375	468 183	
3 210	539	135	54 056	9 014	3 985	1 924	375	204 313	
3 889	27	2 130	34 880	13 376	5 271	3 122	—	263 870	
8 767	382	1 482	63 243	21 906	6 515	5 907	—	366 197	
4 141	207	156	15 170	4 984	1 675	809	—	63 650	
4 626	175	1 326	48 073	16 922	4 840	5 098	—	302 547	
4 033	1 938	4 919	147 010	34 017	12 524	14 231	451	714 172	
423	287	166	29 457	5 115	1 167	1 403	400	125 790	
3 610	1 651	4 753	117 553	28 902	11 357	12 828	51	588 382	
23 126	3 683	15 773	163 234	39 976	10 974	15 759	219	782 600	
4 387	490	432	57 308	10 673	3 968	1 969	70	206 040	
18 739	3 193	15 341	105 926	29 303	7 006	13 790	149	576 560	
17 080	3 444	11 412	106 617	24 807	5 166	11 523	5	473 897	
10	838	—	23 401	4 811	879	636	—	95 125	
17 070	2 606	11 412	83 216	19 996	4 287	10 887	5	378 772	
6 479	305	6 490	76 163	14 176	2 432	6 886	—	285 975	
2 898	—	93	26 377	4 608	675	751	—	82 462	
3 581	305	6 397	49 786	9 568	1 757	6 135	—	203 513	
98 569	46 186	61 365	1 400 208	338 317	88 186	201 034	16 528	6 243 149	
9 579	33 408	1 064	536 433	88 955	17 770	118 817	16 235	2 034 029	
13 351	852	449	130 576	25 141	7 707	8 873	37	416 749	
75 639	11 926	59 852	733 199	224 221	62 709	73 344	256	3 792 371	

— 1000 mark

Jatkoa.

Lääni—Län	Lastensuojelu —							
	Muu laitoshoidto — Övrig anstaltsvård i							
	lastenkodit ja muut sosiaalihuollon alaiset lastensuojelulaitokset hämmenten ja övriga socialämnder underlydande danskrydsanstalter	asteviallis- v. m. sellaisissa kouluissa ja laitoksissa abnormi- o. a. dyl. skolor och -anstalter	mielenteraaloissa sinnessukhus	kehkoantti- parantoloissa lungsoessanatorier	muissa sairaaloissa övrige sjukhus	vieraan kunnan koulu- ja lastenkodissa främmande kommuns skol- och barnhem	valtion kouhkodeissa i statens skolor	muissa huollolaitoksissa andra vårdanstalter
								1 000 markkaa
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	536 811	9 070	494	7 392	1 305	3 570	5 936	49 571
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	506 070	7 438	239	7 224	891	3 142	5 370	44 393
Maalaiskunnat — Landskommuner	30 741	1 632	255	168	414	428	566	5 178
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	175 006	2 346	769	230	880	2 745	2 510	15 802
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	159 245	697	492	165	349	524	707	8 748
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 761	1 649	277	65	531	2 221	1 803	7 054
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	—	—	—	—	—	—	36	635
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	377
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	36	258
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	256 260	6 073	2 358	497	2 112	4 279	2 742	6 636
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	213 722	3 040	1 499	196	1 494	1 914	1 907	5 121
Maalaiskunnat — Landskommuner	42 538	3 033	859	301	618	2 365	835	1 515
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	102 792	3 038	138	224	599	6 129	1 664	4 058
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	67 018	1 694	16	210	379	2 209	1 202	2 485
Maalaiskunnat — Landskommuner	35 774	1 344	122	14	220	3 920	462	1 573
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	31 260	2 000	356	225	458	2 105	1 271	7 599
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	21 863	786	—	146	81	—	342	2 696
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 397	1 214	356	79	377	2 105	929	4 903
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	56 763	2 236	1 281	458	597	2 574	2 034	8 065
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	41 565	592	—	11	139	55	403	1 830
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 198	1 644	1 281	447	458	2 519	1 631	6 235
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	120 855	2 777	962	721	929	1 229	1 804	4 849
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	109 673	1 664	128	177	270	369	574	2 599
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 182	1 113	834	544	659	860	1 230	2 250
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	25 122	2 683	528	619	535	537	906	10 369
Kaupungit — Städer	13 943	996	64	65	142	53	328	4 411
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 179	1 687	464	554	393	484	578	5 958
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	29 749	385	370	324	998	861	153	17 753
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	17 815	192	370	73	36	85	45	1 428
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 934	193	—	251	962	776	108	16 325
Koko maa — Hela landet	1 334 618	30 608	7 256	10 690	8 413	24 029	19 056	125 337
Kaupungit — Städer	1 043 536	14 342	2 699	8 166	2 892	5 370	9 351	67 504
Kauppalat — Köpingar	107 378	2 757	109	101	889	2 981	1 527	6 584
Maalaiskunnat — Landskommuner	183 704	13 509	4 448	2 423	4 632	15 678	8 178	51 249

Barnskydd				Avsnittet lastensuojelun harjoittaville yhdistykselle Uudenvuoden 40 barnavård utövande föreningar	Yhteensä lastensuojelumenot Summa barnskyddsutgifter	Irtolaisuus Lisävarat	Alkoholihuolto Alkoholivärd	Kätköhuolto Inalles värdugifter
Muu lastensuojelu — Övrigt barnskydd								
Yksityshoito Utackordning	Korvaukset muille Kunnille Ersäätting till andra kommuner	Ammattiopetus Yhteisuhoidung	Muut lastensuojelu- menot Övriga utgifter för barnskydd					
50 140	26 531	1 349	16 945	42 073	751 187	8 359	15 870	2 323 400
36 597	17 015	478	16 586	39 273	684 716	7 942	14 960	1 824 864
13 543	9 516	871	359	2 800	66 471	417	910	498 536
29 873	12 397	1 394	8 885	10 153	262 990	1 148	2 105	1 276 227
7 783	3 324	678	7 791	10 078	200 581	973	1 598	582 475
22 090	9 073	716	1 094	75	62 409	175	507	693 752
940	90	—	67	566	2 334	—	—	23 290
63	13	—	—	550	1 003	—	—	5 981
877	77	—	67	16	1 331	—	—	17 309
33 545	13 848	5 446	21 938	23 106	378 840	1 436	3 672	1 358 234
14 130	5 507	4 094	21 146	21 082	294 852	1 248	2 914	744 865
19 415	8 341	1 352	792	2 024	83 988	188	758	613 369
9 850	2 956	806	3 103	7 167	142 524	1 175	1 732	666 354
4 897	1 276	456	2 865	6 715	91 422	999	1 252	327 195
4 953	1 680	350	238	452	51 102	176	480	339 159
13 071	4 417	554	987	1 998	66 301	363	857	471 416
1 741	1 767	—	373	1 667	31 462	206	525	106 449
11 330	2 650	554	614	331	34 839	157	332	364 967
28 507	6 219	2 258	2 944	1 880	115 816	721	1 139	904 597
3 919	934	1 022	1 419	1 345	53 234	364	479	198 538
24 588	5 285	1 236	1 525	535	62 582	357	660	706 059
21 102	5 284	1 218	1 316	3 993	167 039	695	2 860	1 027 245
4 517	2 280	539	263	3 811	126 864	400	2 020	360 419
16 585	3 004	679	1 053	182	40 175	295	840	666 826
19 238	5 414	287	1 695	2 312	70 245	961	939	593 806
2 755	211	10	145	1 999	25 122	531	678	133 503
16 483	5 203	277	1 550	313	45 123	430	261	460 303
8 059	3 329	611	1 140	2 871	66 603	591	691	382 631
1 900	565	—	68	1 921	24 498	535	575	116 995
6 159	2 764	611	1 072	950	42 105	56	116	265 636
214 325	80 485	13 923	59 020	96 119	2 023 879	15 449	29 865	9 027 200
68 526	27 655	6 227	46 751	82 225	1 385 244	12 160	22 404	3 781 010
9 776	5 237	1 050	3 905	6 216	148 510	1 038	2 597	620 274
136 023	47 593	6 646	8 364	7 678	490 125	2 251	4 864	4 625 916

— 1000 mark

V. Huoltotoiminnan tulot vuonna 1953 —

Läni — Län	Huoltotoiminnan yleisnöt Vårdverksamhetens allmänna Inkomster	Köyhäinhoito — Fattigvård							Muut tulot Övriga Inkomster	1000 markkaa
		Korvaukset — Ersättning av					Kunnalliskodit ja muut sosiaalhaitakuntien alaiset köyhäinhoitotulokset Kommunalhem och övriga socialämnder underlydande fattigvårdsansatser	Lahjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationsfonder		
		Perunkirjotusmaksut Bouppteckningsprocenter	valtiolta köyhäinhoitolain nojalta staten enligt fattigvårds- lagen	valtiolta sotaveteraanien staten för de krigsförlyttade	muilta kunnilla andra kommuner	ensikida personer				
<i>Uudenmaan l. — Nylands l. ...</i>	136	4 786	70 382	45 802	80 850	146 874	44 638	243	89 250	
Kaupungit — Städer ¹⁾	—	3 617	64 739	7 015	45 675	100 597	33 116	116	89 248	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	136	1 169	5 643	38 787	35 175	46 277	11 522	127	2	
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län</i>	319	2 919	14 146	54 456	70 190	119 742	26 125	139	1 363	
Kaupungit — Städer ¹⁾	34	717	6 299	11 591	20 985	36 747	7 811	57	1 311	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	285	2 202	7 847	42 865	49 205	82 995	18 314	82	52	
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	60	150	1 490	—	962	4 547	—	5	37	
Kaupunki — Stad	60	38	235	—	425	453	—	—	31	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	—	112	1 255	—	537	4 094	—	5	6	
<i>Hämeen l. — Tavastehus l.</i>	129	2 581	13 020	56 665	67 524	114 503	32 028	55	9 040	
Kaupungit — Städer ¹⁾	12	955	6 655	16 303	23 547	52 079	11 346	—	9 021	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	117	1 626	6 365	40 362	43 977	62 424	20 682	55	19	
<i>Kymin l. — Kymene l.</i>	149	1 278	3 532	54 681	33 556	68 379	17 133	2	458	
Kaupungit — Städer ¹⁾	25	509	1 289	10 168	15 264	32 672	6 651	2	443	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	124	769	2 243	44 513	18 292	35 707	10 482	—	15	
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	225	1 131	7 822	18 741	27 123	57 816	16 810	30	647	
Kaupungit — Städer ¹⁾	73	271	1 954	2 525	3 863	9 365	1 764	30	613	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	152	860	5 868	16 216	23 260	48 451	15 046	—	34	
<i>Kuopion lääni — Kuopio län ..</i>	252	1 544	10 067	38 015	32 675	85 924	34 607	1	416	
Kaupungit — Städer ¹⁾	—	313	1 990	7 593	6 583	15 348	6 595	—	328	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	252	1 231	8 077	30 422	26 092	70 576	28 012	1	88	
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	529	1 953	9 192	36 122	55 513	95 343	30 835	179	209	
Kaupungit — Städer ¹⁾	215	479	1 956	9 131	12 999	25 801	7 533	42	126	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	314	1 474	7 236	26 991	42 514	69 542	23 302	137	83	
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län ..</i>	23	817	4 434	12 838	36 917	46 122	19 849	2	230	
Kaupungit — Städer	—	186	1 073	2 385	5 525	8 304	3 621	2	67	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	23	631	3 361	10 453	31 392	37 818	16 228	—	163	
<i>Lapin lääni — Lapplands län ..</i>	160	308	3 340	9 428	16 296	27 395	5 733	2	22	
Kaupungit — Städer ¹⁾	22	79	1 592	1 093	5 441	6 495	1 266	2	12	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	138	229	1 748	8 335	10 855	20 900	4 467	—	10	
Koko maa — Hela landet	1 982	17 467	137 425	326 748	421 606	766 645	227 758	658	101 672	
Kaupungit — Städer	419	6 224	82 317	51 484	101 574	231 929	70 080	251	100 621	
Kauppalat — Köpingar	22	940	5 465	16 320	38 733	55 932	9 623	—	579	
Maalaiskunnat — Landskom- muner	1 541	10 303	49 643	258 944	281 299	478 784	148 055	407	472	

¹⁾ Kaupungit ja kauppalat. — Städer och köpingar.

Vårdverksamhetens inkomster år 1953.

Lastensuojelu — Barnskydd										
Korvaukset — Ersättning av				Lapskodikke ja muut sosiaalilautakunnan alaiset lastensuojelulaitokset Barnen och övriga socialnämnder underlydande barnskyddsanstalter	Lahjoitukset ja rahastojen korot Donationer och räntor av donationsfonder	Muut tulot Övriga inkomster	Lapsilisät Barnbidrag	Irtokas- ja alkoholistihoito Lösditvar- och alkoholistvård	Kuntien huokolinntaan Käytännöt varat Av kommunerna använda medel för vårdverksamheten	Yhteensä Summa
valtiolta köyhäinhoitolain nojalla staten enligt fattigvårdslagen	valtiolta sotasivutolaistalasta staten för de krigsförflyttade	muilta kunnilla andra kommuner	yksityisiltä enskilda personer							
15 218	2 568	22 817	46 868	162 769	1 925	67	5 022	2 168	1 581 017	2 323 400
14 953	994	13 969	42 893	159 259	1 924	4	875	2 150	1 243 720	1 824 864
265	1 574	8 848	3 975	3 510	1	63	4 147	18	337 297	498 536
3 649	2 776	15 924	11 571	57 352	62	1 837	9 747	356	883 554	1 276 227
2 967	482	6 768	7 240	55 155	21	1 792	3 946	267	418 285	582 475
682	2 294	9 156	4 331	2 197	41	45	5 801	89	465 269	693 752
—	—	341	209	—	—	—	90	—	15 399	23 290
—	—	56	—	—	—	—	—	—	4 683	5 981
—	—	285	209	—	—	—	90	—	10 716	17 309
3 163	5 157	19 669	17 823	51 515	—	1 006	12 045	442	951 869	1 358 234
2 954	1 458	6 636	11 994	46 090	—	929	5 440	371	549 075	744 865
209	3 699	13 033	5 829	5 425	—	77	6 605	71	402 794	613 369
248	3 255	13 317	6 432	22 247	266	68	7 774	614	432 965	666 354
80	1 212	6 450	3 860	16 440	263	11	3 948	582	227 326	327 195
168	2 043	6 867	2 572	5 807	3	57	3 826	32	205 639	339 159
332	1 403	6 218	4 733	8 470	2	49	3 994	104	315 766	471 416
—	793	773	1 214	6 763	1	—	1 153	57	75 237	106 449
332	610	5 445	3 519	1 707	1	49	2 841	47	240 529	364 967
683	1 038	8 505	7 333	17 907	25	75	7 219	432	657 879	904 597
592	517	1 633	2 589	14 996	25	51	2 331	377	136 677	198 538
91	521	6 872	4 744	2 911	—	24	4 888	55	521 202	706 059
373	1 155	6 474	5 278	36 795	—	495	5 665	90	741 045	1 027 245
211	615	2 058	2 723	35 512	—	21	1 841	33	259 123	360 419
162	540	4 416	2 555	1 283	—	474	3 824	57	481 922	666 826
85	337	5 141	4 733	4 959	—	15	5 590	214	451 500	593 806
11	—	759	1 309	3 705	—	—	1 091	163	105 302	133 503
74	337	4 382	3 424	1 254	—	15	4 499	51	346 198	460 303
278	563	3 357	3 599	5 492	—	16	5 400	131	301 111	382 631
278	266	801	1 344	2 833	—	11	1 361	122	93 927	116 995
—	297	2 556	2 255	2 609	—	5	4 039	9	207 184	265 636
24 029	18 252	101 763	108 579	367 506	2 280	3 628	62 546	4 551	6 332 105	9 027 200
21 590	2 889	28 676	65 058	315 335	2 000	2 766	17 186	3 907	2 676 704	3 781 010
456	3 448	11 227	10 108	25 468	234	53	4 800	215	436 651	620 274
1 983	11 915	61 860	33 413	26 703	46	809	40 560	429	3 218 750	4 625 916

—1000 mark

VI. Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1953 —

Läni—Län	Menot — Utgifter								
	Palkkauskset Alyonngar	Työantajan lapsiläsi- ko- ja kappanmaksu Arbeitsgävarens barn- bidrag, f.p.- och ölycks- fallsfors. premier	Ravinto Kosthålling	Vantetus Behållnad	Sairaanhoido ja lääkkeit	Siltävald och läkemedel	Muit vironhiskustan- nukset hoidokkeista Övriga årsutgifter för internerna	Rakennusten kunnossapito Underhall av byggnader	Käsitösten ja irtamiston hishantilan ja korjauksen Komplettering och reparation av inventa- rariet och lösoire
	1 000 markkaa								
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	201 066	10 138	101 930	18 258	10 421	19 543	16 835	13 757	60 389
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	143 963	7 263	60 859	13 511	5 503	16 434	4 538	7 114	38 582
Maalaiskunnat — Landskommuner	57 103	2 875	41 071	4 747	4 918	3 109	12 297	6 643	21 807
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	153 047	8 271	104 920	13 836	6 990	9 235	23 245	11 425	51 919
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	59 051	3 222	34 360	4 223	2 175	4 565	8 550	4 239	18 890
Maalaiskunnat — Landskommuner	93 996	5 049	70 560	9 613	4 815	4 670	14 695	7 186	33 029
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	2 150	189	1 234	72	93	20	131	54	442
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 150	189	1 234	72	93	20	131	54	442
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	152 599	7 973	105 947	17 321	8 202	7 463	26 096	12 878	52 451
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	62 451	3 143	33 744	5 471	2 852	2 220	11 809	4 706	18 416
Maalaiskunnat — Landskommuner	90 148	4 830	72 203	11 850	5 350	5 243	14 287	8 172	34 035
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	85 236	4 188	59 398	8 173	4 239	3 534	12 721	8 468	32 546
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	44 438	2 201	26 251	3 508	2 475	1 564	5 104	3 997	14 406
Maalaiskunnat — Landskommuner	40 798	1 987	33 147	4 665	1 764	1 970	7 617	4 471	18 140
<i>Mikkelin lääni — St Michels län</i>	70 507	3 806	60 056	8 966	3 379	3 654	11 512	4 802	23 638
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	9 589	496	5 565	907	568	273	2 158	298	2 354
Maalaiskunnat — Landskommuner	60 918	3 310	54 491	8 059	2 811	3 381	9 354	4 504	21 284
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	134 502	7 077	111 962	16 288	7 170	8 928	24 649	12 515	49 546
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	25 515	1 346	16 410	3 628	1 417	1 021	2 397	2 807	10 099
Maalaiskunnat — Landskommuner	108 987	5 731	95 552	12 660	5 753	7 907	22 252	9 708	39 447
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	133 098	7 436	100 369	14 486	7 007	7 416	22 079	12 706	40 258
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	35 475	1 651	19 433	2 715	1 634	1 330	4 458	3 534	9 762
Maalaiskunnat — Landskommuner	97 623	5 785	80 936	11 771	5 373	6 086	17 621	9 172	30 496
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	72 298	3 848	62 718	9 848	3 132	4 799	10 255	4 642	26 122
Kaupungit — Städer	14 944	749	9 229	1 420	326	1 504	2 313	901	4 390
Maalaiskunnat — Landskommuner	57 354	3 099	53 489	8 428	2 806	3 295	7 942	3 741	21 732
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	47 463	2 645	31 046	3 925	2 082	2 667	6 280	3 011	18 111
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	22 431	1 289	9 688	680	832	785	826	840	8 233
Maalaiskunnat — Landskommuner	25 032	1 356	21 358	3 245	1 250	1 882	5 454	2 171	9 878
Koko maa — Hela landet	1 051 966	55 571	739 580	111 173	52 715	67 259	153 803	84 258	355 422
Kaupungit — Städer	337 909	17 134	171 973	31 251	13 616	25 738	33 450	22 630	97 240
Kauppalat — Köpingar	79 948	4 226	43 566	4 812	4 166	3 958	8 703	5 806	27 892
Maalaiskunnat — Landskommuner	634 109	34 211	524 041	75 110	34 933	37 563	111 650	55 822	230 290

Kommunalhjemmens utgifter och inkomster år 1953.

				Tulot — Inkomster						
Palovakuutus Brandforsikring	Kaavi- ja puutarha sirkala ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Sekalaset Diverse	Yhteensä Summa	Hoidokkien valmius Av internerna förfärdigade arbeten	Hoidokkien muu työ Internernas övriga arbeten	Kaavi- ja puutarha sirkala- ja kanala Trädgård, svin- och hönsgård	Yhteisten kunnallisi- kottien kannatus- ja hoitomaksut	Henkilökunnan hiontoseutut Personalens naturförmaner	Sekalaset Diverse	Yhteensä Summa
1 598	1 600	12 820	468 355	1	502	4 007	8 749	22 763	6 329	42 351
202	544	8 696	307 209	—	5	1 160	—	13 471	2 057	16 693
1 396	1 056	4 124	161 146	1	497	2 847	8 749	9 292	4 272	25 658
2 733	2 965	10 856	399 442	413	3 093	5 834	83 989	24 365	8 477	126 171
915	748	2 988	143 926	362	746	457	25 248	8 550	3 218	38 581
1 818	2 217	7 868	255 516	51	2 347	5 377	58 741	15 815	5 259	87 590
14	—	109	4 508	—	—	92	4 112	304	—	4 508
14	—	109	4 508	—	—	92	4 112	304	—	4 508
2 247	1 193	10 985	405 355	1 130	2 330	5 181	24 175	23 855	2 311	58 982
108	229	3 900	149 049	1 109	143	1 020	—	8 605	469	11 346
2 139	964	7 085	256 306	21	2 187	4 161	24 175	15 250	1 842	47 636
1 668	1 463	6 310	227 944	31	3 284	3 208	30 731	13 308	688	51 250
800	926	2 688	108 358	—	1 641	635	30 731	7 269	492	40 768
868	537	3 622	119 586	31	1 643	2 573	—	6 039	196	10 482
1 504	1 248	4 268	197 340	—	1 677	2 697	6 922	11 856	1 359	24 511
96	129	441	22 874	—	—	182	—	1 582	—	1 764
1 408	1 119	3 827	174 466	—	1 677	2 515	6 922	10 274	1 359	22 747
2 986	1 583	7 844	385 050	—	4 081	4 888	—	23 722	1 916	34 607
488	1 078	1 464	67 670	—	256	1 785	—	4 384	170	6 595
2 498	505	6 380	317 380	—	3 825	3 103	—	19 338	1 746	28 012
2 343	793	8 526	356 517	5	4 069	2 534	17 117	24 386	6 967	55 078
386	296	1 795	82 469	—	266	574	—	6 071	622	7 533
1 957	497	6 731	274 048	5	3 803	1 960	17 117	18 315	6 345	47 545
1 929	286	5 436	205 313	223	5 994	961	5 835	12 735	2 095	27 843
175	8	719	36 678	200	80	178	—	2 824	339	3 621
1 754	278	4 717	168 635	23	5 914	783	5 835	9 911	1 756	24 222
1 139	273	6 254	124 896	—	569	180	29 693	7 854	4 220	42 516
317	28	3 714	49 663	—	100	40	21 036	3 602	4 057	28 835
822	245	2 540	75 233	—	469	140	8 657	4 252	163	13 681
18 161	11 404	73 408	2 774 720	1 803	25 599	29 582	211 323	165 148	34 362	467 817
2 505	2 293	18 686	774 425	1 661	1 282	4 170	—	43 012	3 532	53 657
982	1 693	7 719	193 471	10	1 955	1 861	77 015	13 346	7 892	102 079
14 674	7 418	47 003	1 806 824	132	22 362	23 551	134 308	108 790	22 938	312 081

— 1000 mark

VII. Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1953 —

Lääni—Län	Menot — Utgifter									
	Palkkaukset Avioliingat	Työnantajan lapsi- ke- ja tapaturmavak- maksut Arbetsgivarens barn- bidrags- i.p.- och olycks- fallsfors. premier	Ravinto Kosthållning	Vaateus Behållnad	Sinkvård och lakemedel	Sairaanhoido ja häikkeit	Pesu ja puhkaus sekä Tvalv- och rengörings- samt transportutgifter	Udenhall av Byggnader	Rakennusten kunnossapito	Kaluston ja irtaimiston hishankinta ja korjauk- Komplettering och reparation av inven- tarier och lösöre
	1000 markkaa									
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	93 981	4 668	29 709	10 220	1 525	2 900	19 506	6 146	16 064	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	79 768	3 982	22 924	8 040	1 100	2 541	17 454	5 058	12 595	
Maalaiskunnat — Landskommuner	14 213	686	6 785	2 180	425	359	2 052	1 088	3 469	
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björne- borgs län</i>	33 239	1 742	13 670	4 624	619	1 517	3 547	1 715	5 358	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	26 757	1 419	9 985	3 515	483	1 308	2 385	1 192	3 737	
Maalaiskunnat — Landskommuner	6 482	323	3 685	1 109	136	209	1 162	523	1 621	
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	53 340	2 799	25 619	10 210	960	1 505	10 740	7 404	10 446	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	37 867	1 992	15 012	6 246	602	876	8 395	5 443	6 348	
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 473	807	10 607	3 964	358	629	2 345	1 961	4 098	
<i>Kymen lääni — Kymmene län</i>	26 998	1 293	12 880	4 041	350	693	3 423	1 620	6 670	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	14 273	677	6 306	2 073	238	450	874	848	3 959	
Maalaiskunnat — Landskommuner	12 725	616	6 574	1 968	112	243	2 549	772	2 711	
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	6 439	351	4 229	1 203	134	290	797	560	1 782	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	3 009	162	1 405	478	64	85	378	115	1 116	
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 430	189	2 824	725	70	205	419	445	666	
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	10 136	562	5 193	1 358	165	349	1 404	699	3 247	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	4 792	256	2 393	694	53	150	562	336	1 491	
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 344	306	2 800	664	112	199	842	363	1 756	
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	18 367	942	8 871	2 488	263	428	3 016	1 506	3 687	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	14 547	715	6 066	1 420	188	225	1 916	1 119	2 670	
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 820	227	2 805	1 068	75	203	1 100	387	1 017	
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	9 004	440	3 548	840	300	617	1 589	620	2 119	
Kaupungit — Städer	3 013	151	934	302	73	445	273	187	708	
Maalaiskunnat — Landskommuner	5 991	289	2 614	538	227	172	1 316	433	1 411	
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	11 287	556	4 243	1 477	317	462	1 562	716	2 930	
Kaupungit, kauppalat — Städer, köpingar ..	6 788	340	1 533	291	177	213	968	147	1 891	
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 499	216	2 710	1 186	140	249	594	569	1 039	
Koko maa — Hela landet	262 791	13 353	107 962	36 461	4 633	8 761	45 584	20 986	52 303	
Kaupungit — Städer	162 454	8 327	54 876	19 746	2 423	5 163	31 246	13 235	27 650	
Kauppalat — Köpingar	28 360	1 367	11 682	3 313	555	1 130	1 959	1 210	6 865	
Maalaiskunnat — Landskommuner	71 977	3 659	41 404	13 402	1 655	2 468	12 379	6 541	17 788	

Barnhennens utgifter och inkomster år 1953.

				Tulot — Inkomster						
Palovakuutus Brandförsäkring	Kasvi- ja puutarha, sika ja kana Trädgård, svin- och hönsgård	Sekalaset Diverse	Yhteensä Summa	Hoidokkien työ Inhemmas arbeten	Kasvi- ja puutarha sika ja kana Trädgård, svin- och hönsgård	Yhteisen lasten- kohen kannatus- ja hoitomaksut Undersköds- och vård- avgifterna i gemen- samma barnhem	Henkilökunnan huoltoedut Personalens naturförmåner	Valkonapu Statsunderstöd	Sekalaset Diverse	Yhteensä Summa
490	736	4 126	190 071	—	354	—	11 230	10 263	1 628	23 475
264	74	3 140	156 940	—	75	—	9 005	8 483	1 598	19 161
226	662	986	33 131	—	279	—	2 225	1 780	30	4 314
211	250	1 219	67 711	28	165	—	6 238	3 422	335	10 188
131	164	874	51 950	—	10	—	4 977	2 906	98	7 991
80	86	345	15 761	28	155	—	1 261	516	237	2 197
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
235	737	4 305	128 300	27	1 010	1 816	8 120	4 051	109	15 133
39	433	3 034	86 287	—	302	—	5 366	2 424	25	8 117
196	304	1 271	42 013	27	708	1 816	2 754	1 627	84	7 016
244	398	2 039	60 649	—	432	—	4 685	2 738	106	7 961
156	145	1 132	31 131	—	143	—	2 672	1 672	35	4 522
88	253	907	29 518	—	289	—	2 013	1 066	71	3 439
117	134	353	16 389	—	240	—	1 433	351	—	2 524
24	38	118	6 992	—	—	—	599	218	—	817
93	96	235	9 397	—	240	—	834	633	—	1 707
131	154	457	23 855	—	304	—	2 548	1 426	33	4 311
28	40	201	10 996	—	88	—	1 235	702	2	2 027
103	114	256	12 859	—	216	—	1 313	724	31	2 284
126	254	840	40 788	—	151	—	3 605	2 399	122	6 277
74	126	540	29 606	—	—	—	2 756	2 119	119	4 994
52	128	300	11 182	—	151	—	849	280	3	1 283
140	23	344	19 584	—	—	3 917	1 790	1 044	1 006	7 757
2	—	82	6 170	—	—	—	690	—	—	690
138	23	262	13 414	—	—	3 917	1 100	1 044	1 006	7 067
172	381	467	24 570	—	—	—	1 232	1 697	616	3 545
36	—	243	12 627	—	—	—	421	515	—	936
136	381	224	11 943	—	—	—	811	1 182	616	2 609
1 866	3 067	14 150	571 917	55	2 656	5 733	40 881	27 891	3 955	81 171
561	541	7 443	333 665	—	245	—	23 254	16 455	1 801	41 755
193	479	1 921	59 034	—	373	—	4 467	2 584	76	7 500
1 112	2 047	4 786	179 218	55	2 038	5 733	13 160	8 852	2 078	31 916

—1000 mark